

BULLTERRIERI

Jalostuksen tavoiteohjelma

1.1.2026-31.12.2030

5-vuotispäivitys

Hyväksytty rotuyhdistyksen yleiskokouksessa 22.10.2017

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa 15.11.2017

SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt 23.4.2018

SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt eriytetyn bullterrierien ensimmäisen oman JTO:n PEVISA-muutoksin 16.12.2020.

Hyväksytty rotuyhdistyksen hallituksessa, 5-vuotispäivitys 26.5.2025

Hyväksytty rotujärjestön hallituksessa, 5-vuotispäivitys 18.6.2025

SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt 15.10.2025

Sisällys

1. YHTEENVETO	4
2. RODUN TAUSTA	6
3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA	11
4. RODUN NYKYTILANNE	13
4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja	13
4.1.1 Populaation rakenne ja sukusiitos	14
4.1.2 Jalostuspohja	17
4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa	23
4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta	24
4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet	26
4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä käyttötarkoituksesta	26
4.2.2 Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin	27
4.2.3 PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testaus ja/tai kuvaus	27
4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa	27
4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet	48
4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen	50
4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohtista sekä niiden korjaamisesta	52
4.3. Terveys ja lisääntyminen	53
4.3.1 PEVISA-ohjelma	53
4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat	59
4.3.4 Rodussa esiintyviä muita terveysongelmia	68
4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt	77
4.3.4 Lisääntyminen	80
4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet	86
4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä	87
4.4. Ulkomuoto	89
4.4.1 Bullterrierin rotumääritelmä	92
4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset	94
Rodun koirien näyttelykäynnit	94
4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus	95
4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista	95
5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA	97
6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	101
6.1 Jalostuksen tavoitteet	101

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille	102
6.3 Rotuyhdistyksen toimenpiteet	104
6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin Rodun tulevaisuutta ajatellen osa asioista voidaan nähdä sekä mahdollisuutena että uhkana tai sekä vahvuutena että heikkoutena.	105
6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta	108
7. LÄHTEET	110
KUALÄHTEET	113
8. LIITTEET	114

LIITE 1 BULLTERRIERIN IHANNEPROFIILI LUONNETESTISSÄ

LIITE 2 LUONNETESTIN IHANNEPROFIILIN AVAUS

LIITE 3 MH-LUONNELUVAUKSEN OSIOT

LIITE 4 KÄYTETYIMPIEN JALOSTUSKOIRIEN TASO

1. YHTEENVETO

Kuvaus rodusta ja sen käyttötarkoituksesta

Bullterrieri on tyypiltään fyysisesti voimakas seurakoiraterrieri. Alun perin bull-tyyppisiä terriereitä on jalostettu viihde- ja vedonlyönti tarkoituksessa pidettyihin koirataisteluihin ja taisteluihin muita eläimiä vastaan. Kuitenkin jo varhaisessa vaiheessa rodun jalostus siirtyi taistelukehistä koiranäyttelyihin, säilyttäen kuitenkin rodun voiman ja sitkeyden yhdistettynä ihmisystävälliseen sekä lojaalin luonteeseen. Rotu on luotu bull and terrier -tyyppisistä koirista, vanhasta valkoisesta terrieristä sekä dalmatialaisesta.

Rodun tilanne ja jalostustavoitteet

Populaation rakenne Suomessa on suppea. Maailmanlaajuisesti tilanne ei ole juurikaan parempi, vaan geneettinen monimuotoisuus on globaalisti melko vähäinen. Sukusiitosasteet ja linjasiitoksenkäyttöaste sekä -halukkuus vaihtelevat huomattavasti eri kasvattajien pentueissa ja jalostussuunnitelmissa. Rodun jalostukseen käytettyjen yksilöiden määrä on pieni. Geneettisen monimuotoisuuden elvyttämiseksi on tehtävä selkeitä toimenpiteitä ja kartoitettava mahdollisuuksia tilanteen parantamiseen roturisteytyksen ja muiden mahdollisten keinojen avulla.

Bullterrierit ovat itsepäisiä ja vahvasti tuntevia koiria, jotka ovat tunnettuja ystävällisestä ja omalaatuisesta luonteestaan. Rodulle tyypillinen luonne on sekoitus avoimuutta, itsevarmuutta, iloisuutta, omapäisyyttä, tulisuutta sekä huomionhakuisuutta. Näiden ominaispiirteiden vuoksi rotua usein kuvataankin yhtäaikaaisesti sekä koiramaailman gladiaattoriksi että klovniksi. Rotumääritelmässä bullterrierin luonteen ja sen ominaispiirteiden kuvataan olevan rohkea, temperamenttinen, hyväntuulinen, vakaa, erittäin ihmisystävällinen sekä itsepäinen, mutta koulutettavissa. Tilastojen perusteella rodussa esiintyy enenevässä määrin epärodunomaisia, arjessa haasteellisia luonteenpiirteitä kuten epävarmuutta, stressiherkkyyttä, arkuutta ja aggressiivisuutta ihmistä kohtaan. Valtaosa koirista on kuitenkin rodunomaisia luonteiltaan. Kun kyseessä on fyysisesti vahva seurakoirarotu, kasvattajien tulee kiinnittää huomiota jalostukseen käytettävien koirien luonteisiin. Jalostukseen tulee käyttää vain luonteeltaan rodunomaisia koiria – jalostukseen ei saa käyttää arkaa, epävarmaa tai ihmistä kohtaan aggressiivista yksilöä. Jalostukseen käytettävien koirien tulisi olla luonnetestattuja.

Rodun terveysongelmien kirjo on laaja. Yleisimpiä terveysongelmia rodussa ovat sydänsairaudet, iho-ongelmat ja allergiat, immunologiset ongelmat, munuaisten vajaatoiminta sekä purentavirheet. Rodussa kasvainsairaudet ja eriaisteiset syövät ovat yleistyneet ja nousseet kuolinsyytilaston kärkeen. Luustoterveyttä rodulla tutkitaan vähän. Kuitenkin selkälausunnon saaneista koirista, jokaisella yksilöllä on jonkinasteinen löydös. Rodun kannalta on tärkeää, että mahdollisimman suuri osa kannasta terveys tutkitaan. Terveystutkimusten tiedonkeruu, koonti sekä analysointi on tärkeää rodun tulevaisuuden kannalta. Elinvoiman heikkeneminen näkyy rodussa lisääntymisongelmina. Lisääntymisongelmia esiintyy niin urosten astumisen kuin narttujen tiinehtyvyyden, synnytysten kuin emo-ominaisuuksien puolella.

Näyttelytulosten perusteella valtaosa näyttelyissä käyneistä koirista on erinomaisia tai erittäin hyviä. Tavoite tulee kuitenkin olla rotutyypin vahvistaminen Suomen populaatioissa. Vahvistamalla luustoa, kiinnittämällä huomiota oikeisiin mittasuhteisiin ja substanssiin sekä päänprofiileihin ja täyttöön, kuitenkin liioittelua välttämällä, saamme vakiinnutettua kantaamme vankemmat laatuominaisuudet.

Tärkeimmät suositukset jalostuskoirille

Jalostukseen tulee käyttää terveystutkittuja ja luonteeltaan mahdollisimman rodunomaisia koiria. Jalostukseen käytettävän koiran tulee olla rakenteeltaan tasapainoinen ja rotumääritelmän mukainen, hyvä pigmenttinen sekä vähintään 18 kuukauden ikäinen.

Jalostukseen käytettävän koiran UPC-tuloksen tulee olla alle 0,3 proteiini/kreatiniini -suhteeltaan ja suositeltavaa on, että tutkimustulos ei ole 6 kuukautta vanhempi astutushetkellä.

Suositellaan, että jalostukseen käytettävät koirat ovat BAER-testattuja. Käytettäessä jalostukseen puolikuuroa koiraa, se tulee yhdistää täysin kuulevaan yksilöön. Kuuroja ei saa käyttää jalostukseen.

Suositellaan, että jalostuskoirat tutkitaan polvien osalta virallisesti vähintään vuoden ikäisenä patellaluksaation varalta.

Jalostukseen ei saa käyttää koiraa, jolla on toistuvia iho-ongelmia.

Jalostukseen ei saa käyttää arkaa tai aggressiivista koiraa. Jalostukseen käytettävien koirien tulee olla luonnetestattuja. Jalostukseen ei saa käyttää koiraa, joka osoittaa merkkejä pakko-oireisesta käyttäytymisestä.

Jos koira on LAD-geenin kantaja, on se paritettava LAD-geenin osalta terveen kumppanin kanssa. Kahden LAD-kantajan pentuja ei rekisteröidä.

Sydämen osalta suositellaan, että avoimen (B-tuloksen) sydänultralauslauseen saanut koira yhdistetään terveen (A-tuloksen) lauseen saaneeseen yksilöön.

2026–2030 PEVISA-ohjelma:

Vähintään toisella pentueen vanhemmista tulee olla astutushetkellä LAD-geenitestistä tulos normaali tai sen tulee olla sairauden osalta normaali polveutumisen perusteella.

Pentueen vanhemmilla tulee astutushetkellä olla voimassa oleva sydämen ultraäänitutkimus.

Ultraäänitutkimuksen alaikäraja on 18 kk. Ultraäänitutkimuksen tulos on lopullinen.

Ultraäänitutkimuksen tulos C sulkee koiran jalostuksesta. Ensisijaisesti vastustettavat sydänsairaudet ovat subaorttastenoosi ja mitraalidysplasia.

2. RODUN TAUSTA

Alkuperä ja käyttötarkoitus

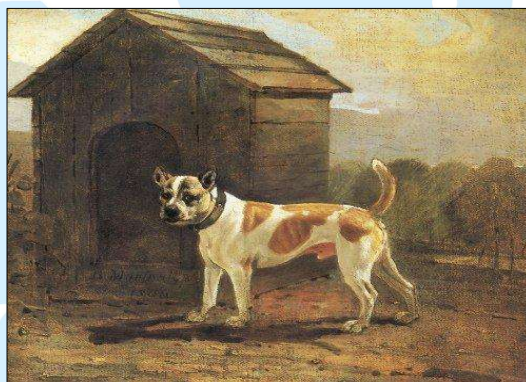
Ymmärtääkseen, mistä bullterrieri rotuna juontaa juurensa, mistä se on lähtöisin ja mihin tarkoitukseen se on alun perin luotu, täytyy perehtyä aikaan ennen nykymuotoista bullterrieriä. Tämä bullterrierin ns. kantamuoto, bulldoggin ja eri terriereiden risteytys "bull-and-terrieri" erosi hyvin paljon nykymuotoisesta bullterrieristä, niin ulkoisesti, luonteeltaan kuin käyttötarkoitukseltaankin.

1800-luvun alussa Englannissa ja Euroopassa koiria tappelutettiin viihde-, urheilu- ja vedonlyönti mielessä muun muassa härkiä, karhuja ja mäyriä ("bull-, bear- ja badger-baiting") vastaan. Vain varakkaimmilla oli varaa omistaa härkä tai karhu, joten myöhemmin yleistyi koirien väliset taistelut. Kilpailumielessä koirilla myös tapettiin rottia aikaa vastaan. Koira laitettiin kuoppaan/kehään "pit", jossa sen piti mahdollisimman nopeasti eliminoida mahdollisimman monta rottia. Epävirallisissa tilastoissa rotantappo ennätys olisi bullterrierin nimissä.

Näihin käyttötarkoituksiin haluttiin kehittää ylivoimainen taistelukoira ja tehokas tuhoeläinten torjuja. Alettiin risteyttää ketteriä ja periksi antamattomia eri terriereitä voimakkaaseen ja raskaaseen vanhaan englantilaiseen bulldoggiin. Tämä englantilainen bulldoggi oli hyvin erilainen kuin tämän päivän bulldoggi. Se oli melko iso ja suhteellisen korkea raajainen, lihaksikas ja karkeasti mastiffia ja jonkin verran staffia muistuttava koira. Sillä oli alapurenta ja sen pää muistutti enemmän bostoninterrierin päätä kuin tämän päivän bulldoggin päätä. Englantilaisista eri terriereistä ja tästä vanhasta englantilaisesta bulldoggista muodostui roturisteytys, jota kutsuttiin bull-and-terrieriksi.

Varhaiset bull-and-terrierit kehitettiin työskentelemään päivisin jyräjöiden tappajina kodeista, ladoista ja pelloilta sekä öisin niitä käytettiin vedonlyöntiin tappeluissa ja rottajahdissa. Nämä monipuoliset koirat olivat luotettavia ja rakastavia perheenjäseniä, joita pidettiin erittäin ihmisystävällisinä eikä niitä käytetty vahti- tai suojelukoirina.

Roturisteytyksiä jatkettiin ja kasvattajat yhdistivät muun muassa bulldoggiin Black and Tan terrierin. Black and Tan terrieri on rotu, jota ei enää ole olemassa

Kuva 1. Kuuluu bull- and terrieri Dustman, 1804.

samanlaisena kuin se oli tuolloin 1800-luvulla, mutta lähinnä sitä muistuttaa tämän päivän manchesterinterrieri. Tällä risteytyksellä haettiin kompaktia koiraa, jolla olisi bulldoggin voima ja sitkeys. Terrieristä haettiin valppautta ja nopeutta toimia muun muassa rottajahdissa. Näille koirille oli tyypillistä toimia tehokkaasti ja itsenäisesti.

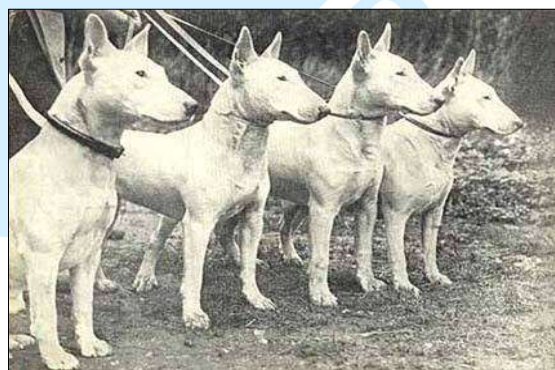
Vuonna 1835 Englannin parlamentissa hyväksyttiin lakialoite, joka kielsi ns. "verisen urheilun" ja kaiken julmuuden eläimiä kohtaan. Koirien härkä- ja karhutappelut loppuivat. Koiratappelut ja niissä vedonlyönti tulivat samalla laittomaksi. Ihmiset siirtyivät järjestämään koiratappeluja ja vedonlyöntiä salassa. Oli vaarassa, että bull-and-terrier kuolee sukupuuttoon ilman käyttötarkoitusta. Tällä

lainsäädöllä on ollut vaikutus nykymuotoisen bullterrierin kehityshistoriaan. Se on yksi osatekijä, miksi bullterrieriä alettiin kehittää käyttöominaisuuksien sijaan ulkomuodollisin perustein, samalla hakien sopuisampaa luonnetta. Ulkomuotojalostuksen seurauksena muodostui yksi rodun merkittävimmistä geneettisistä pullonkauloista.

Rodun kehitys nykyiseen muotoonsa

Bullterrierin kehitys nykypäiväiseen muotoonsa on alkanut 1850-luvun puolivälissä, noin 30 vuotta siitä, kun koirataistelut kiellettiin. Samalla osa rodun suojelijoista, kasvattajista siirtyi kilpailemaan toisenlaisiin kehiin, koiranäyttelyihin. He keskittyivät kehittämään rodun ulkonäköä. Bulldoggeja ja bull-and-terriereitä risteytettiin vanhaan valkoiseen terrieriin, rotuun, jota ei enää nykyään ole olemassa. Nämä rodut aikaan saivat koiran, joka oli miellyttävä kumppani, jolla oli vankka ja voimakas olemus pienemmässä paketissa kuin vanhalla bulldogilla.

Yksi rodun suojelijoista oli rodun kantamuodon isänä ja kehittäjänä pidettävä James Hinks (1829–1878). Birminghamissa toiminut Hinks oli 1850-luvulla kuuluisa koiratrokari, vedonvälittäjä ja koirankasvattaja (bulldoggi, valkoinen englantilainen terrieri ja bullterrieri). Hinks välitti monenlaisia koiria, mutta terrierit ja bulldogit olivat hänen suosikkejaan. Hinksillä oli mieltymys valkoisiin koiriin ja luodessaan valkoista bullterrieriä hän käytti jalostukseen tarkoin valikoituja valkoisia yksilöitä.

Kuva 2. James Hinks'n bullterriereitä 1860-luvulta

Historiasta löytyy paljon erilaisia epäilyjä ja teorioita, mitä kaikkia rotuja bullterrierin alukehityksessä Hinks käytti. Ainakin hän yhdisti nykypäivänä jo sukupuuttoon kuollutta englantilaista valkoista terrieriä raskaaseen vanhaan englantilaiseen bulldoggiin ja bull-and-terrieriin. Lisäksi hän yhdisti dalmatiankoiraa tuomaan jalkavuutta. Nämä rodut olivat tärkeimmät päätekijät. Uskotaan myös, että Hinks risteytti mukaan eleganttia ja tervettä espanjalaista seisojaa "Spanish Pointer:ia". Se oli isompi, painavampi ja hitaampi kuin seisojat, joita esiintyy nykypäivänä. Uskotaan, että tällä rodulla on myös ollut jonkinlainen alulle paneva voima jo bull-and-terrierin kehityksen historiassa ja jopa nykypäivän bullterriereissä se tulee ajoittain esille, esimerkiksi suorana häntänä ja ryhdikkäänä olemuksena. Kirjallisuuden mukaan Hinks olisi mahdollisesti risteyttänyt myös mukaan valkoista collieta muokatessaan kallonmuotoa ilman otsapengertä. Myös vinttikoiraa uskotaan olevan mukana. Näistä ei ole täyttä varmuutta. Hinks sai valinnoillaan aikaan mukautuvaisemman rodun kuin mitä sen takana kulkevat koirat ovat, säilyttäen kuitenkin esi-isien vahvatahtoisuuden ja rohkean luonteen.

Hinks esitteli toukokuussa vuonna 1862 kokovalkean bullterrierin nimeltään Puss Birminghamin koiranäyttelyssä. Nähtävästi myös muun koiramaailman ihmisten mieltymys oli valkoisiin koiriin, koska Hinksin "valkoisen kavaljeerin" / "Hinks Breed:n" suosio kasvoi nopeasti. Hinksin koirat olivat menestyneet koiranäyttelyissä, joista oli nopeasti tulossa suosittu harrastus. Tuohon aikaan rodussa tunnustettiin vain valkoista väriä.

Hinksin bullterrierit olivat kokovalkoisia ja niillä oli selkeälinjainen ulkomuoto sekä päässä oli vielä jonkin verran otsapengertä. Hinksin tunnetuimmat koirat olivat Old Madman (bulldoggi), Puss ja Madman, joita pidetään alkuna rodulle bullterrieri.

Ensimmäinen bullterrieri, jolla oli selvä "downfaced" pää ilman otsapengertä oli tiettävästi vuonna 1917 syntynyt Lord Gladiator. Jo sen lähisukulaisista näki päänmuodon kehityksen.

Kuva 3. Bullterrieri Puss, 1862

Uudentyyppisen bullterrierin noustessa suosioon, perustettiin Englannissa vuonna 1887 rotuyhdistys The Bull Terrier Club (BTC), joka on yksi koiramaailman vanhimmista vastaavista yhdistyksistä. Ja heti seuraavan vuonna julkaistiin ensimmäinen bullterriereiden rotumääritelmä (1888). Perustamisvaiheessa rotu koostui pääasiassa valkoisista yksilöistä, jotka erosivat tyypiltään keskenään melko paljon.

Kuva 4. Bullterrieri Madman, 1887

Kuva 5. Lord Gladiator, 1917

Uudentyyppisen bullterrierin noustessa suosioon, perustettiin Englannissa vuonna 1887 rotuyhdistys The Bull Terrier Club (BTC), joka on yksi koiramaailman vanhimmista vastaavista yhdistyksistä. Ja heti seuraavan vuonna julkaistiin ensimmäinen bullterriereiden rotumääritelmä (1888). Perustamisvaiheessa rotu koostui pääasiassa valkoisista yksilöistä, jotka erosivat tyypiltään keskenään melko paljon.

Valkoiseen väriin liittyvien terveysongelmien (kuurous, albinismi) vuoksi jotkut asiantuntijat ehdottivat, että bullterrieriin risteytettävän värillisiä koiria. 1900-luvun alussa kasvattajat kuten Ted Lyon (kennelnimellä Sher) risteyttivät staffordshiren bullterriereitä valikoidusti bullterrierin kanssa ja näin saivat aikaiseksi värillisiä (brindle) yksilöitä. Kun ensimmäisen kerran värillinen bullterrieri esiteltiin 1900-luvun alussa, niiden päät olivat kehnompia, silmät olivat pyöreämmät ja korvat isommat kuin valkoisilla yksilöillä. Kului useita vuosia saada värillisiin yksilöihin vakiinnutettu samat laatuominaisuudet, jotka jo löytyivät valkoisista yksilöistä. Alkuvuosina valkoista ja värillistä bullterrieriä ei hyväksytty samaksi roduksi, niillä oli omat rotuyhdistyksensä. Tänä päivänäkin Englannista löytyy The Bull Terrier Club sekä The Coloured Bull Terrier Club. Tuohon aikaan valkoiset ja värilliset bullterrierit arvosteltiin erikseen koiranäyttelyissä, nykyäänkin joissakin maissa kuten Amerikassa arvostellaan edelleen värilliset ja valkoiset yksilöt eri luokissa. Vuonna 1933 Englannin kennelklubi tunnusti värilliset bullterrierit.

Tämän päivän bullterrierin tunnistettava ulkomuoto on saatu vakiinnutettua voimakkaalla sisäsiitoksella 1900-luvulla. Rodun sukutauluissa on muutamia voimakkaita pullonkauloja. Nykymuotoisen bullterrierin kehitys kulkee varhaisten Bloomsbury ja Gardenia muotovalio koirien kautta voimakkaasti 1930-luvulla vaikuttaneeseen bullterrieri trioona Ch. Raydium Brigadier, Ch. Velhurst Vindicator ja Ch. Ormandy's Mr. McGuffin, joiden voimakkaalla vaikutuksella muokattiin rotu muotoonsa, jollaisena me sen tänä päivänä tunnemme.

Kaikki nämä kolme koiraa olivat tulosta läheisestä sisäsiitoksesta, joka on hyvä panna merkille tämän päivän jalostusta ajateltaessa. Jossain kohtaa Raydium Brigadier siirtyi vientikoirana Englannista Yhdysvaltoihin Monty-Ayr kenneliin ja sitä käytettiin jalostukseen erittäin voimakkaalla sisäsiitoksella. Sen jälkeläinen CH. Dancing Master of Monty-Ayr oli tulosta neljästä peräkkäisestä täyssisko-veli yhdistelmästä, joissa ei ollut ulkopuolista verta lainkaan. Kyseinen bullterrieri Dancing Master voitti Amerikan Bull Terrier clubin kansallisen erikoisnäyttelyn kahdesti (viimeisimmän v.1961).

Kuva 6. Ch. Raydium Brigadier, 1936

Kuva 7. Ch. Velhurst Vindicator, 1937

Kuva 8. Ch. Ormandy's Mr. McGuffin, 1938

Tämän päivän bullterrierin merkittävimpana pioneerina pidetään Raymond Oppenheimeriä (1905-1984), joka teki elämäntyönsä vuosina 1930-1984 kasvattaen bullterrierejä kennelnimellä Ormandy. Myöhemmin yhdessä kumppaninsa Eva Weatherill:n kanssa nimellä Ormandy-Souperlative, he muodostivat yhden suurimmista ja vanhimmista bullterrieri kenneleistä. Oppenheimerin merkittävän työn kautta bullterriereiden ulkonäköön vahvistui rodulle tunnusomaiset munanmuotoinen pää, pienet

silmät ja tyyppi. Yksi Oppenheimerin merkittävistä koirista, Ormandy Souperlative Bar Sinister (ei koskaan käytetty näyttelyissä, koska sillä oli vain yksi kives), oli menestyksekkäästi käytetty siitosuros kivesviastaan huolimatta. Myös jo aiemmin mainittu Ch. Ormandy's Mr. McGuffin oli Oppenheimerin kasvattama. Surullinen loppu Oppenheimerin sagaan tuli, kun hänen viimeinen suuri koiransa, Ch. Ormandy'n Souperlative Jackadandy osoittautui jättäneen vakavia munuaisongelmia monille jälkeläisilleen.

Kuva 9. Ormandy Souperlative Bar Sinister, 1962

Muita suuria tai merkittäviä linjoja/kenneleitä rodussamme on mm. Ghabar, Aricon, Brobar, Majico, Kilacabar, Emred, Geham ja Kearby.

Bullterriereitä on jo reilusti toista sataa vuotta jalostettu tietoisesti ihmisen parhaaksi ystäväksi, luotettavaksi kumppaniksi. Tämän päivän bullterrieri eroaa todella paljon rodun alkuperässä esiintyvistä koirista, ja sen käyttötarkoitukskin on lähinnä seurakoira, perheenjäsen. Harrastuksista suosituin bullterrierien kanssa ovat koiranäyttelyt.

Kuva 10. Megavilles Visions, 2009

Rotu kuuluu FCI:n ryhmään terrierit, eikä rodulla nykypäivänä ole virallista käyttötarkoitusta.

Sukulaisrodut, joiden kanssa yhteinen kehityshistoria

Kantarodusta Bull-and-terrieristä ovat lähtöisin Bullterrierin lisäksi Staffordshirenbullterrieri ja Amerikanstaffordshirenterrieri. Varhaisista Bull-and-terriereistä on kehittynyt myös Bostoninterrieri. Etäisiä sukulaisrotuja ovat myös Bokseri, Bullmastiffi ja Ranskanbulldoggi. Varhaista bullterrieriä on ilmeisesti käytetty luodessa rotuja Dogo Argentino ja Tosa Inu.

Rodun lyhyt historia Suomessa

Tiettävästi ensimmäisen bullterrierin toi Suomeen vuonna 1961 Bertil Ekman, (SF00824/61) Blackie Playtime. Ensimmäinen pentue Bulters-kennelnimelle syntyi kolmen vuoden päästä, vuonna 1964. Toinen merkittävistä rodun suomalaisista varhaisaikojen kasvattajista on Kuosman kennelin Hanna

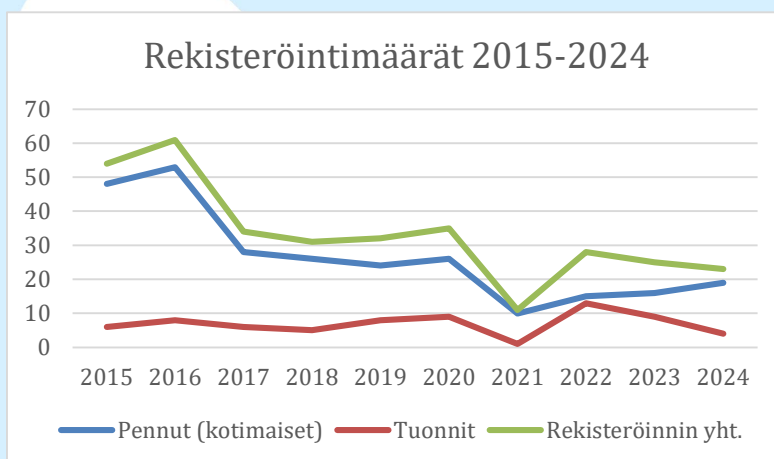
Kuosmanen, hän aloitti bullterrierikasvatuksensa vuonna 1971, tuontinartullaan (SF07700/70) Panzarkrafts Tea for Two. Molempien kenneleiden kantanartut olivat Ruotsista tuotuja. Suomen bullterrierihistorian ehkä nimekkäin näyttelytähti oli Englannista tuotu uros Hejano Grandee Curare, joka niitti mainetta koiranäyttelyissä 80-90-luvun taitteessa.

Kuva 11. Hejano Grandee Curare

Koiramäärän kehitys

Kaavio 1. Rekisteröityjen bullterriereiden määrän kehitys Suomessa 10 vuoden ajalta.

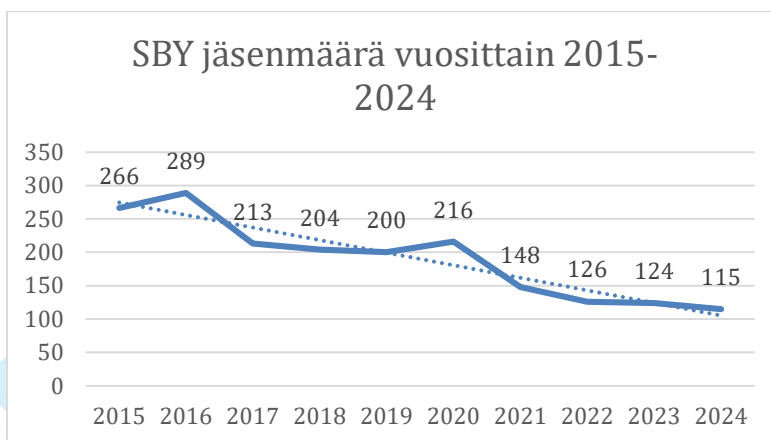

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Suomen Bullterrieriyhdistys ry:n – Finska Bullterrier klubben rf:n historia alkaa vuodesta 1977. Yhdistyksen perustamiskokous pidettiin Helsingissä 13.2.1977 ja kokoukseen osallistui 15 rodusta kiinnostunutta harrastajaa. Jäseniä yhdistyksessä vuonna 2024 oli 115.

Vuodesta 1993 Suomen Bullterrieriyhdistys on toiminut Suomen Kennelliiton ja Suomen Terrierijärjestön alaisena rotua harrastavana jäsenyhdistyksenä. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää bullterriereiden kasvattamista ja jalostusta sekä toimia rodusta kiinnostuneiden yhdyssiteenä Suomessa. Suomen Bullterrieriyhdistys ry edusti myös kääpiöbullterrieri rotua 30.8.2020 saakka.

Kaavio 2. Suomen Bullterrieriyhdistyksen jäsenmäärät väliltä 2015-2024
(kokonaismäärä sisältää: varsinaiset jäsenet, ainaisjäsenet, perhejäsenet ja kunniajäsenet)

Yhdistys pyrkii tiedottamaan ja oikaisemaan käsityksiä kenneltoiminnan merkityksestä sekä harrastajien että yleisön keskuuteen. Yhdistys seuraa kenneltoimintaa koskevaa kehitystä ja säännösmuutoksia niin koti- kuin ulkomailla. Yhdistys ylläpitää yhteyksiä alan keskusjärjestöön ja muihin kenneljärjestöihin.

Yhdistys kokoontuu kahdesti vuodessa, vuosikokouksessa ja syyskokouksessa.

Yhdistyksen ydin on hallitus, joka koostuu puheenjohtajasta ja kuudesta (6) hallitusjäsenestä. Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan sekä nimeää sihteerin ja rahastonhoitajan. Rahastonhoitaja ja sihteeri voidaan valita hallituksen ulkopuolelta. Hallituksen tehtävä on edustaa yhdistystä ja hoitaa sen asioita.

Hallituksen lisäksi yhdistyksessä toimii erilaisia toimikuntia, kuten jalostus-, lehti- ja bullipäivätoimikunta sekä Trophy komitea.

Bullipäivätoimikunta järjestää vuosittain kesäisin Bullipäivät, joka kerää yhteen ison joukon bullterrieriharrastajia näyttelyn ja yhdessä tekemisen/olemisen merkeissä. Bullipäivät on kaksipäiväinen tapahtuma sekä koiranäyttely (Trophy- ja Open Show). Näyttelyyn kutsutaan tuomaroimaan rodun asiantuntija- /kasvattajatuomari. Ensimmäistä kertaa vuonna 2017 näyttely oli kennelliiton virallinen näyttely ja siellä jaettiin sertit. Trophy komitean tehtävä on kutsua rotumääritelmän mukaisia sekä menestyksekkäitä bullterriereitä eri kutsukilpailuihin kuten CETS, Bullipäivien Trophy show sekä koostaa Suomen maajoukkue N.B.T.C International weekend:iin. Kutsutun koiran omistajan tai kasvattajan tulee olla yhdistyksen jäsen.

Vuodesta 1977 yhdistys on julkaissut jäsenlehteä Bulteri. Lehti ilmestyy varsinaisten jäsenten postilaatikkoon neljä kertaa vuodessa. Vuonna 2013 julkaistiin rotuesite "Harkitsetko rotua Bullterrieri".

Yhdistyksellä ei ole ollut muutamaan viime vuoteen enää pentuvälittäjää. Yhdistyksen kotisivuilla on pentuelistat, jonne jäsenkasvattajat voivat ilmoittaa pentueitaan.

Jalostustoimikunta

Yhdistykseen valittiin ensimmäinen jalostustoimikunta vuonna 1995.

Jalostustoimikunta toimii yhdistyksen hallituksen alaisena ja tämän hetken mallin mukaan toimikunta on ollut viime vuosina 3-jäseninen, täysimääräisenä toimikunta on 5-henkinen. Jalostustoimikunnan kokoonpanon valitsee yleiskokous. Jalostustoimikunnan jäsenet ovat rodun kasvattajia tai pitkänlinjan harrastajia. Jalostustoimikuntaan voidaan myös valita asiantuntijajäsen, yhdistyksen ulkopuolelta, esim. rodun sairauksiin erityisen hyvin perehtynyt eläinlääkäri. Jalostustoimikunta on hallituksen alainen neuvoa-antava ja ohjaava elin, jonka tehtävänä on paneutua bullterrierin rodunjalostuksellisiin kysymyksiin edesauttaen muun muassa rodun terveyden kehitystä.

Jalostustoimikunnan tarkoitus on ohjata rodun jalostusta maassamme ja avustaa kasvattajia ja jalostusyksilöiden omistajia jalostussuunnittelussa antamalla neuvontaa ja informaatiota. Toiminnan tavoitteena tulee olla henkisesti ja fyysisesti terveiden, rotumääritelmän vaatimukset täyttävien koirien kasvatuksen tukeminen. Tarkoitus toteutuu keräämällä ja arkistomalla tietoja rodun tilanteesta Suomessa ja ulkomailla ja näiden tietojen julkaisemisella kasvattajien ja harrastajien tiedoksi. Tietoja kerätään mm. koiranäyttelyistä, terveystutkimuksista, jalostustarkastuksista ja terveystutkimusten avulla. Jalostustoimikunta on rodun kasvattajien yhteistyökumppani. Lisäksi toimikunnan tehtävänä on tehdä rodun Jalostuksen tavoiteohjelma (JTO) Suomen Kennelliiton jalostustieteellisen valiokunnan ohjeistuksen mukaisesti. Jalostustyön vastuu ja valinnan vapaus on kasvattajilla, yhdistys ja jalostustoimikunta antavat vain suosituksia.

4. RODUN NYKYTILANNE

4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja

Rodun perinnöllinen monimuotoisuus tarkoittaa sen geenimuotojen (alleelien) runsautta. Puhutaan myös jalostuspohjan laajuudesta.

Mitä monimuotoisempi rotu on, sitä useampia erilaisia versioita sillä on olemassa samasta geenistä. Tämä mahdollistaa rodun yksilöiden geenipareihin heterotsygotiaa, joka antaa niille yleistä elinvoimaa ja suojaa monen perinnöllisen vian ja sairauden puhkeamiselta. Monimuotoisuus on tärkeää myös immuunijärjestelmässä, jonka geenikirjon kapeneminen voi johtaa esimerkiksi tulehdussairauksiin, autoimmuunitauteihin ja allergioihin. Jalostus ja perinnöllinen edistymisenkin ovat mahdollisia vain, jos koirien välillä on perinnöllistä vaihtelua.

*Suurilukuinenkin koirarotu on monimuotoisuudeltaan suppea, jos vain pientä osaa rodun koirista ja sukulinjoista on käytetty jalostukseen tai jos rodussa on koiria, joilla on rodun yksilömäärään nähden liian suuret jälkeläismäärät. Tällaiset koirat (*mahdollisesti) levittävät haitalliset mutaatioalleelinsa vähitellen koko rotuun, jolloin jostakin yksittäisestä mutaatiosta saattaa syntyä rodulle uusi tyyppivika tai -sairaus. Vähitellen on vaikea löytää jalostukseen koiria, joilla ei tätä mutaatiota ole. Ihannetilanteessa jalostukseen käytetään koiria tasaisesti rodun kaikista sukulinjoista.*

Monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on pienilukuisissa roduissa enintään 5 % ja suurilukuisissa enintään 2-3 % laskettuna rodun neljän vuoden rekisteröintimääristä. Jos rodussa rekisteröidään neljän vuoden aikana yhteensä 1000 koiraa, ei yksittäinen koira saisi olla vanhempana useammalle kuin 20-50 koiralle. Toisen polven jälkeläisiä koiralla saisi pienilukuisissa roduissa olla korkeintaan 10 % ja suurilukuisissa 4-6 % laskettuna neljän vuoden rekisteröinneistä.

MMT Katariina Mäki, 2013.

Bullterriereillä yksilön elinikäinen jälkeläismääräsuositus tämän hetken rekisteröintimäärien perusteella Suomessa on 1-2 pentuetta.

4.1.1 Populaation rakenne ja sukusiitos

Taulukko 1. Bullterriereiden vuositilasto – rekisteröinnit 2015-2024

Vuositilasto - rekisteröinnit										
	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Pennut (kotimaiset)	19	16	15	10	26	24	26	28	53	48
Tuonnit	4	9	13	1	9	8	5	6	8	6
Rekisteröinnit yht.	23	25	28	11	35	32	31	34	61	54
Pentueet	4	3	4	4	6	6	7	5	10	11
Pentuekoko	4,8	5,3	3,8	2,5	4,3	4	3,7	5,6	5,3	4,4
Kasvattajat	4	3	3	4	6	6	6	5	8	11
jalostukseen käytetyt eri urokset										
- kaikki	4	3	4	3	5	6	7	5	10	11
- kotimaiset	2	1	1	1	1		4	3	4	5
- tuonnit	1	1	1		3	2			2	1
- ulkomaiset	1	1	2	2	1	4	3	2	4	5
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	2 v 6 kk	4 v 3 kk	5 v 10 kk	3 v 4 kk	3 v 7 kk	4 v	4 v 2 kk	5 v	3 v 3 kk	3 v 1 kk
jalostukseen käytetyt eri nartut										
- kaikki	4	3	4	4	6	6	6	5	9	11
- kotimaiset	2	1		1	5	2	4	5	5	9
- tuonnit	2	2	4	3	1	4	2		4	2
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 8 kk	3 v 3 kk	3 v 4 kk	4 v	3 v 2 kk	3 v	2 v 8 kk	4 v 8 kk	4 v	3 v 4 kk
Isoisät	8	6	8	7	11	11	13	8	18	22
Isoäidit	8	6	8	7	11	12	12	8	17	21
Sukusiitosprosentti	0,64 %	5,50 %	0,85 %	0,29 %	2,30 %	3,32 %	1,47 %	4,64 %	1,87 %	1,10 %

Rekisteröintimäärät Suomessa

Bullterrieri on harvalukuinen, marginaalirotu, Suomessa rodun rekisteröintimäärissä ei saavuteta vuositasolla lähellekään sataa pentua. Rotu ei ole yltänyt yhtenäkkään vuonna rekisteröintimäärissä 100 suosituimman rodun listalle.

Kotimaisten pentujen rekisteröintimäärien keskiarvo viimeiseltä kymmeneltä vuodelta on 26,5 pentua/vuosi. Yllä olevasta Taulukko 1:stä voi nähdä, että kotimaisten pentujen rekisteröintimäärät ovat selvästi laskeneet kymmenen vuoden aikana ja alhaisimmillaan on rekisteröity 10 yksilöä vuonna 2021. Pentuekoot ovat pysyneet suhteellisen tasaisina, keskimääräinen pentuekoko rodulla on 4,4 pentua. Myös kokonaisrekisteröintimäärät tarkastelujakson aikana ovat laskusuuntaiset.

Tuontikoirien vuosittainen lukumäärä

Tuontikoirien lukumäärä on melko tasainen, pääsääntöisesti alle 10 yksilöä vuodessa. Taulukko 1:stä nähdään, että tuontihuippu viimeisen kymmenen vuoden ajalta asettuu vuoteen 2022, jolloin tuontikoiria rekisteröitiin Suomeen 13 kappaletta, kun taas vuonna 2021 on tuotu vain yksi yksilö. Tuontimaissa on suurta hajontaa, mutta eniten koiria on tuotu Virosta 16 yksilöä, Ruotsista 15 yksilöä, Puolasta 11 yksilöä, Venäjältä 8 yksilöä ja Iso-Britanniasta 8 yksilöä.

Rodun jalostusurosten ja -narttujen ikä

Käytettyjen jalostusurosten keskimääräinen jalostuskäyttöikä on vaihdellut viimeisen kymmenen vuoden aikana noin 2,5-vuotiaasta hieman vajaaseen 6-vuotiaaseen. Jalostukseen käytettävien urosten keskimääräinen ikä on varsin kohtuullinen keskiarvoa tarkasteltaessa. Hyvin nuorten urosten jalostuskäyttö on vähäistä, ellei olematonta nykypäivänä Suomessa. Myös jalostukseen käytettyjen narttujen ikä on varsin kohtuullinen. Keskimäärin bullterrierinarttu tekee yhdestä kahteen pentuetta jalostusuransa aikana. Narttujen jalostuskäyttöikä on vaihdellut viimeisen kymmenen vuoden aikana hieman alle kolmesta vuodesta vajaaseen viiden vuoden ikään. Hyvin nuorten narttujen jalostuskäyttö rodussa on nykypäivänä olematonta Suomessa.

Tietoa sukusiitoksesta

Sukusiitoksessa pentueen vanhempina käytettävät koirat ovat keskenään sukua. Sukusiitoksena pidetään serkusten tai läheisempien sukulaisten yhdistämistä. Sukusiitos kasvattaa riskiä perinnöllisten sairauksien esilletuloon.

Sukusiitosaste tai -prosentti on todennäköisyys sille, että satunnaisesti valittu geenipari sisältää geenistä kaksi samaa alleelia (versiota), jotka ovat molemmat peräisin samalta esivanhemmalta. Saman esivanhemman tietty alleeli on siis tullut koiralle sekä isän että emän kautta. Tällainen geenipari on homotsygoottinen ja identtinen. Ilman sukusiitosta suurin osa yksilöiden geenipareista on heterotsygoottisia, jolloin haitalliset, usein resessiiviset alleelit pysyvät vallitsevan, normaalin alleelin peittäminä.

Sukusiitos vähentää heterotsygoottisia geenipareja

Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Isä-tytär -parituksessa jälkeläisten sukusiitosaste on 25 %, puolisisarparituksessa 12,5 % ja serkusparituksessa 6,25 %. Sukusiitos vähentää heterotsygoottisten geeniparien osuutta jokaisessa sukupolvessa sukusiitosasteen verran, joten esimerkiksi puolisisarparituksessa jälkeläisten heterotsygotia vähenee 12,5 %. Myös todennäköisyys haitallisten resessiivisten ongelmien esiintuloon on puolisisarparituksessa 12,5 %.

Sukusiitos ei periydy. Jos koiran vanhemmat eivät ole keskenään sukua, pentujen sukusiitosaste on nolla.

Koirilla on rotuja muodostettaessa käytetty runsaasti sukusiitosta. Sukusiitoksella pyritään tuottamaan tasalaatuisia ja periyttämisvarmoja eläimiä. Jos huonot alleelit esiintyvät kaksinkertaisina sukusiitoksen ansiosta, niin mikseivät hyvätkin. Toisaalta sukusiitettynä eläin siirtää vain puolet perimästään jälkeläisilleen, jolloin edulliset homotsygoottiset alleeliyhdistelmät purkautuvat. Lisäksi jokainen yksilö kantaa perimässään useita haitallisia alleeleja, joiden todennäköisyys tulla esiin jälkeläisissä kasvaa sukusiitoksen myötä, joten turvallisia sukusiitosyhdistelmiä ei ole.

Haitat alkavat näkyä, kun sukusiitosaste ylittää 10 %

Tutkimuksissa on todettu sukusiitoksen haittavaikutusten alkavan näkyä eläimen sukusiitosasteen ylittäessä 10 %. Silloin todennäköisyys hedelmällisyyden ja elinvoiman heikkenemiseen kasvaa, ja nähdään esimerkiksi lisääntymisvaikeuksia, pentukuoletuuden nousua, pentujen epämuodostumia, vastustuskyvyn heikkenemistä sekä tulehdusalttiutta. Ilmiötä kutsutaan sukusiitostaantumaksi. Jos sukusiitosaste kasvaa hitaasti monen sukupolven aikana, haitat ovat pienemmät kuin nopeassa sukusiitoksessa eli lähisukulaisten yhdistämisessä.

Sukusiitosasteen suuruus riippuu laskennassa mukana olevien sukupolvien määrästä, joten vain sellaisia sukusiitosasteita voi verrata keskenään, jotka on laskettu täsmälleen samalla sukupolvimäärällä. Jalostuksessa suositellaan neljän-viiden sukupolven perusteella lasketun sukusiitosasteen pitämistä alle 6,25 %.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä sukusiitosprosentti lasketaan, sillä sukupolvimäärällä, jonka kohdalla tunnettujen (tallennettujen) esivanhempien määrä ylittää vielä 50 %. Esimerkiksi kuudennessa sukupolvessa on sukutaulupaikkoja 64 esivanhemmalle. Jos esivanhemmista vähintään 33 kpl on tiedossa, sukusiitosaste lasketaan kuuden sukupolven mukaan. Jos taas vaikkapa emän puolella ei sukutaulutiedoissa ole esivanhempia tuossa kohtaa enää ollenkaan, on kuudennessa sukupolvessa tiedossa enintään 32 koiraa, jolloin sukusiitosaste lasketaan viiden sukupolven mukaan.

Rodun vuosittainen sukusiitosaste

Keskimääräinen sukusiitosprosentti on Suomessa viimeisen kymmenen vuoden aikana ollut 2,20 %. Tämä kertoo rodun keskiarvon, mutta tarkasteltaessa kasvatettuja pentueita näinä vuosina, voidaan todeta, että hajontaa on keskiarvoa isommilla sukusiitosprosentteilla ja nollaprocentteilla kasvatettujen pentueiden välillä. Keskimääräisessä sukusiitosprosentissa on selkeää vuosittaista vaihtelua. Korkeimmillaan sukusiitosprosentti on ollut vuosina vuonna 2023, 5,50 % ja vuonna 2017, 4,46 %. Sukusiitosaste on jalostustietojärjestelmässä laskettu puutteellisen sukupolvitiedon mukaan, joten se on aliarvio todellisesta tilanteesta. Sukusiitoksen kehittymissuunta on kuitenkin tärkeä.

4.1.2 Jalostuspohja

Taulukko 2. Bullterrierit jalostuspohja 2015-2024

Vuositilasto - jalostuspohja										
	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Per vuosi										
- pentueet	4	3	4	4	6	6	7	5	10	11
- jalostukseen käytetyt eri urokset	4	3	4	3	5	6	7	5	10	11
- jalostukseen käytetyt eri nartut	4	3	4	4	6	6	6	5	9	11
- isät/emät	1	1	1	0,75	0,83	1	1,17	1	1,11	1
- tehollinen populaatio	5 (62 %)	4 (67 %)	5 (62 %)	5 (62 %)	8 (67 %)	8 (67 %)	8 (57 %)	7 (70 %)	12 (60 %)	15 (68 %)
- uroksista käytetty jalostukseen	0	0	0,4	0,5	0,18	0,19	0	0,15	0,04	0,07
- nartuista käytetty jalostukseen	0	0	0,17	0	0,21	0,12	0,26	0,19	0,12	0,11
Per sukupolvi (4 vuotta)										
- pentueet	15	17	20	23	24	28	33	35	43	48
- jalostukseen käytetyt eri urokset	14	14	15	18	19	26	28	27	34	38
- jalostukseen käytetyt eri nartut	14	17	18	18	19	24	30	30	38	39
- isät/emät	1	0,82	0,83	1	1	1,08	0,93	0,9	0,89	0,97
- tehollinen populaatio	19 (63 %)	21 (62 %)	22 (55 %)	24 (52 %)	25 (52 %)	33 (59 %)	39 (59 %)	39 (56 %)	49 (57 %)	52 (54 %)
- uroksista käytetty jalostukseen	0,12	0,2	0,24	0,14	0,13	0,09	0,06	0,07	0,08	0,12
- nartuista käytetty jalostukseen	6 %	12 %	15 %	18 %	20 %	17 %	17 %	13 %	17 %	17 %

Jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen osuus syntyneistä

Narttuja on käytetty jalostukseen keskimäärin 11,8 % kannasta vuosina 2015-2024. Tarkastelussa on hyvä huomioida, että viimeisen kymmenen vuoden aikana käytetyistä nartuista Suomessa syntyneitä on 58,6 %, loput ovat tuontinarttuja. Tarkasteltaessa neljän vuoden aikana käytettyjen narttujen lukumäärää, on jalostukseen käytettyjen yksilöiden lukumäärä ollut tasaisesti laskeva yksilötasolla, neljää sukupolvea tarkasteltaessa selvästi aiempia vuosia prosentuaalisesti vähemmän nartuista on käytetty jalostukseen vuonna 2024.

Urosten käyttöaste on ollut vuosittain tarkasteltaessa myös selvästi laskusuuntainen. Vuosina 2015-2024 urosten käyttöprosentti neljää sukupolvea tarkasteltaessa on ollut keskimäärin 15,3 %. Tarkastelussa on kuitenkin otettava huomioon, että viimeisen kymmenen vuoden aikana käytetyistä uroksista Suomessa syntyneitä on vain 37,9 %, loput ovat tuontiuroksia tai ulkomaisia uroksia. Tarkasteltaessa neljän sukupolven aikana käytettyjen urosten lukumäärää on käyttötasoa myös säilynyt suhteellisen samalla tasolla viimeisen kymmenen vuoden aikana verrattuna pentuemäärän kehitykseen.

Isät/emät -luku

Tässä mainittujen lukujen pohjana on käytetty kennelliiton tilastojen lukuarvoja (taulukko 2). Lukuja tarkasteltaessa on otettava huomioon, ettei käytetyssä kaavassa ole huomioitu jalostukseen käytettyjen koirien epätasaisia jälkeläismääriä eikä keskinäisiä sukulaisuuksia, luku voi siis näin ollen olla jopa kymmenkertainen yliarvio todellisesta tilanteesta.

Isien ja emien lukumäärän suhde on sitä parempi, mitä lähempänä lukua yksi se on. Tarkastelujakson keskiarvo on 0,986, vuosittaisen suhdeluvun vaihdellessa välillä 0,75 – 1,17. Neljän sukupolven isät/emät keskiarvo on 0,942 vuosittaisen suhdeluvun vaihdellessa välillä 0,82 – 1,08.

Tietoa tehollisesta populaatiokoosta

Mitä suurempi rodun tehollinen populaatiokoko on, sitä paremmin perinnöllinen vaihtelu säilyy rodussa. Pieni tehollinen koko tarkoittaa nopeaa sukusiitoksen lisääntymistä. Tehollinen koko on aina pienempi kuin rodun yksilöiden lukumäärä.

Tehollinen populaatiokoko on laskennallinen arvio rodun perinnöllisestä monimuotoisuudesta. Yksinkertaistaen voidaan sanoa, että tehollinen populaatiokoko kertoo kuinka monen yksilön geenimuotoja tietyssä rodussa tai kannassa on. Esimerkiksi lukema 50 tarkoittaa, että rodun sukusiitosaste kasvaa yhtä nopeasti kuin jos rodussa olisi 50 tasaisesti jalostukseen käytettyä, keskenään eri sukuista koiraa. Mitä pienempi tehollinen koko on, sitä nopeammin rodun sisäinen sukulaisuus kasvaa ja perinnöllinen vaihtelu vähenee. Samalla sukusiitoksen välttäminen vaikeutuu.

Laskelmat tehdään sukupolvea kohden

Kun tehollista kokoa arvioidaan jalostuskoirien lukumääristä tai rekisteriaineistojen sukutauluista, laskelmat tehdään aina sukupolvea kohden. Sukupolven pituus on seurakoirilla kolmesta neljään ja käyttökoirilla viisi vuotta. Nyrkkisääntönä on, että tehollinen koko on enintään neljä kertaa tänä aikana jalostukseen käytettyjen, eri sukuisten urosten lukumäärä.

Jalostuskoirien lukumäärän perusteella laskettu tehollinen koko on aina yliarvio, koska kaava olettaa, etteivät jalostuskoirat ole toisilleen sukua ja että niillä on tasaiset jälkeläismäärät. Parempi tapa arvioida tehollista populaatiokokoa perustuu rodun keskimääräisen sukusiitosasteen kasvunopeuteen, mutta tämä kaava toimii vain suljetulle populaatiolle ja aineistolle, jossa sukupuut ovat hyvin pitkiä. Tehollista kokoa voidaan arvioida myös rodun koirista otettujen dna-näytteiden avulla.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä Koiranetissä käytettävää jalostuskoirien lukumääriin perustuvaa laskentakaavaa on hieman muokattu, jotta se huomioisi paremmin jalostuskoirien epätasaiset jälkeläismäärät ja keskinäisen sukulaisuuden. Jalostustietojärjestelmässä käytetään kaavaa $Ne = 4 * Nu * Nn / (2 * Nu + Nn)$, jossa

Nu on neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusurosten ja

Nn neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusnarttujen lukumäärä.

Paras tapa säilyttää perinnöllistä vaihtelua ja estää perinnöllisten sairauksien kasaantuminen on välttää yksittäisen yksilön runsasta jalostuskäyttöä

Eräs suositus jalostuseläinten minimimäärästä on 25 lisääntyvää urosta ja 50 narttua, jotka eivät ole keskenään läheistä sukua, eli joilla ei ole yhteisiä sukulaisia kolmen tai neljän sukupolven etäisyydellä. Tämä vastaa tehollista kokoa 67. Nykytiedon mukaan tehollisen koon tulisi lyhyellä aikavälillä olla vähintään 100 ja pitkällä aikavälillä paljon tätä isompi, jopa tuhat yksilöä, jotta sukulaistumisesta johtuva sukusiitos ei rappeuttaisi sitä. Useimmilla koiraroduilla tähän pitkän aikavälin tavoitteeseen ei päästä, joten tulevaisuudessa tarvitaan ennen pitkää risteytyksiä. Jos rodun tehollinen koko on alle 50, rotu on kriittisessä tilassa, jossa geenimuotoja häviää niin nopeasti, ettei luonto pysty tasapainottamaan tilannetta.

Paras tapa pitää tehollinen koko mahdollisimman suurena on käyttää rodun koiria ja sukulinjoja jalostukseen mahdollisimman laajasti ja huolehtia, että koirien jälkeläismäärät pysyvät tasaisina. Toisaalta suurimmalla osalla roduistamme on kantoja myös ulkomailla, jolloin voi olla mahdollista tuoda maahan ”uutta verta”. Monella rodulla ulkomailta ei kuitenkaan ole saatavissa sen erilaisempaa geenimateriaalia kuin kotimaastakaan.

MMT Katariina Mäki 31.10.2013, päivitetty 14.1.2016

Rodun tehollinen populaatiokoko

Vuosina 2015-2024 kannan tehollisen populaation keskiarvo on 58 % vuositasolla ja neljän sukupolven tarkastelussa 57 %. Rekisteröintimäärien vähenemisen myötä rodun tehollinen populaatiokoko on kymmenessä vuodessa laskenut 6 %.

Taulukko 3. Bullterriereillä viimeisen 10 vuoden aikana (2015-2024) jalostukseen runsaimmin käytetyt 20 urosta

Tilastointiaikana						Toisessa polvessa		Yhteensä	
	Uros	Pentueita	Pentuja	%-osuus	kumulat. %	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	Applepie's Thunder Storm	2	13	4,91 %	5 %	0	0	2	13
2	Essential Element Timar	4	13	4,91 %	10 %	2	9	4	13
3	Bobuddy Trafalger	3	12	4,53 %	14 %	5	11	3	12

4	Applepie's Couch Potato	2	11	4,15 %	18 %	0	0	2	11
5	Javarke Argent At Energon	1	11	4,15 %	23 %	0	0	1	11
6	Romany Heart's Show Must Go On	2	10	3,77 %	26 %	1	1	3	14
7	Sandi Bullies Endless Game	2	10	3,77 %	30 %	0	0	2	10
8	Dajusa Sugar Colt	1	8	3,02 %	33 %	0	0	1	8
9	Prännin Kentucky	1	8	3,02 %	36 %	0	0	1	8
10	Bullyrun One Piece	2	8	3,02 %	39 %	1	7	2	8
11	Xplodabull Head Honcho	1	7	2,64 %	42 %	2	9	2	13
12	Bullseye Avenger	1	7	2,64 %	45 %	1	6	1	7
13	Satyricon's Gold Digger	1	7	2,64 %	47 %	2	5	1	7
14	Funbull's Nohea Kaipo	1	7	2,64 %	50 %	0	0	1	7
15	Daedalus Of Laelaps	1	7	2,64 %	52 %	0	0	1	7
16	Bulroarus Mischief Maker	1	6	2,26 %	55 %	3	19	2	10
17	Bonecrusher I Dare You	1	6	2,26 %	57 %	2	5	1	6
18	Funbull's Jolly Roger	1	6	2,26 %	59 %	0	0	1	6
19	Dynamic Bull's Awesome Apollo	1	6	2,26 %	62 %	0	0	1	6
20	Agawom's Ahusaka	1	6	2,26 %	64 %	1	3	1	6

Taulukko 4. Bullterriereillä viimeisen 10 vuoden aikana (2015-2024) jalostukseen runsaimmin käytetyt 20 narttua

Tilastointiaikana					Toisessa polvessa		Yhteensä	
	Narttu	Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	Victoria Solo Magnifica	1	11	4,15 %	0	0	1	11
2	Notorious Lyda Borelli	2	10	3,77 %	1	5	2	10
3	Funbull's Isla Black Swan	2	9	3,40 %	1	7	2	9
4	Vårforsens Wera Af Wermland	2	9	3,40 %	2	7	2	9
5	Castnoshadow	2	9	3,40 %	0	0	2	9
6	Brindle And White Betty Timar	2	9	3,40 %	0	0	2	9
7	Imperator Bull Black Grouse	1	8	3,02 %	0	0	1	8
8	Elsebull's Aika-Moinen	1	8	3,02 %	0	0	1	8
9	Rollingovermysoul	2	8	3,02 %	1	3	2	8
10	Funbull's Cahira The One	1	7	2,64 %	2	9	3	19
11	Prännin Kansas To Applepie's	1	7	2,64 %	0	0	1	7
12	Angelic Beautiful Soul	1	7	2,64 %	0	0	1	7
13	Funbull's Mission Impossible	1	7	2,64 %	0	0	1	7

14	Ihopeithinkiknow	1	7	2,64 %	1	6	1	7
15	Llexus Quattro Crystal	1	6	2,26 %	3	6	2	12
16	Bonbon	1	6	2,26 %	1	1	2	10
17	Chiricahua's Preyasi Sapna	1	6	2,26 %	0	0	1	6
18	Yoeckydoe's Kiara	1	6	2,26 %	0	0	1	6
19	Bonecrusher Hidden Angel	1	6	2,26 %	2	5	1	6
20	Applepie's Eclipse Of The Moon	2	6	2,26 %	0	0	2	6

Jalostuskoirien käyttömäärät

Suosituimpien jalostukseen käytettyjen urosten joukossa puolella (10/20) ei ole tällä hetkellä toisen polven jälkeläisiä, kahdeksalla on 1-9 toisen polven jälkeläistä ja kahdella on 11-19 toisen polven jälkeläistä. Jalostukseen eniten käytetyistä nartuista lähes puolelle (9/20) toisen polven jälkeläisiä 1-9 yksilöä ja yhdellätoista ei lainkaan. Käytetyimmillä nartuilla on 1-2 pentuetta ja pentuekoot ovat pääsääntöisesti rodun keskitasoa, yhdellä nartulla on selkeästi nykyistä keskimääräistä pentuekoko suurempi pentue. Vuosina 2015-2024 jalostukseen käytetyt bullterrieriurokset, joilla on toisen polven jälkeläisiä, huomioitu vain tarkasteluaikana syntyneet (kursivoidulla urokset, joilla keskiarvoisesti enemmän 2. polven jälkeläisiä):

- Essential Element Timar, syntynyt vuonna 2012, 4 pentuetta, joissa 13 pentua, 9 toisen polven jälkeläistä
- *Boboddy Trafalger, syntynyt vuonna 2011, 3 pentuetta, joissa 12 pentua, 11 toisen polven jälkeläistä*
- Romany Heart's Show Must Go On, syntynyt vuonna 2012, 2 pentuetta, joissa 10 pentua, 1 toisen polven jälkeläinen
- Bullyrun One Piece, syntynyt vuonna 2018, 2 pentuetta, joissa 8 pentua, 7 toisen polven jälkeläistä
- Xplodabull Head Honco, syntynyt vuonna 2010, 1 pentuetta, joissa 7 pentua, 9 toisen polven jälkeläistä
- Satyricon's Gold Digger, syntynyt vuonna 2015, 1 pentuetta, joissa 7 pentua, 5 toisen polven jälkeläistä
- Bullseye Avenger, syntynyt vuonna 2011, 1 pentuetta, joissa 7 pentua, 6 toisen polven jälkeläistä
- *Bulroarus Mischief Maker, syntynyt vuonna 2008, 1 pentuetta, joissa 6 pentua, 19 toisen polven jälkeläistä*
- Bonecrusher I Dare You, syntynyt vuonna 2012, 1 pentuetta, joissa 6 pentua, 5 toisen polven jälkeläistä
- Agawom's Ahusaka, syntynyt vuonna 2017, 1 pentuetta, joissa 6 pentua, 3 toisen polven jälkeläistä

Vuosina 2015-2024 jalostukseen käytetyt bullterrierinartut, joilla on toisen polven jälkeläisiä, huomioitu vain tarkasteluajana syntyneet (kursivoidulla nartut, joilla keskiarvoisesti enemmän 2. polven jälkeläisiä):

- Notorius Lyda Borelli, syntynyt vuonna 2016, 2 pentuetta, joissa 10 pentua, 5 toisen polven jälkeläistä
- Funbull's Isla Black Swan, syntynyt vuonna 2013, 2 pentuetta, joissa 9 pentua, 7 toisen polven jälkeläistä
- Vårforsens Wera Af Wermland, syntynyt vuonna 2015, 2 pentuetta, joissa 9 pentua, 7 toisen polven jälkeläistä
- Rollingovermysoul, syntynyt vuonna 2011, 2 pentuetta, joissa 8 pentua, 3 toisen polven jälkeläistä
- *Funbull's Cahira The One, syntynyt vuonna 2009, 1 pentuetta, joissa 7 pentua, 9 toisen polven jälkeläistä*
- Ihopeithinkiknow, syntynyt vuonna 2011, 1 pentuetta, joissa 7 pentua, 6 toisen polven jälkeläistä
- Llexus Quattro Crystal syntynyt vuonna 2009, 1 pentuetta, joissa 6 pentua, 6 toisen polven jälkeläistä
- Bonbon, syntynyt vuonna 2011, 1 pentuetta, joissa 6 pentua, 1 toisen polven jälkeläistä
- Bonecrusher Hidden Angel, syntynyt vuonna 2012, 1 pentuetta, joissa 6 pentua, 5 toisen polven jälkeläistä

Jalostuskoirien keskinäinen sukulaisuus

Käytetyimmän 20 uroksen listan 16. Bulroarus Mischief Maker on sekä urosten listan 11. Xplodabull Head Honchon, että urosten 18. Funbull's Jolly Jokerin isä. Sukulinja jatkuu urosten listan 11. Xplodabull Head Honchon kautta, sen ollessa narttujen listan 3. Funbull's Isla Black Swanin isä. Narttujen listan 13. Funbull's Mission Impossible on narttujen 3. Funbull's Isla Black Swanin ja urosten listan 2. Essential Element Timarin tytär. Käytetyimpien urosten listan 2. Essential Element Timar ja narttujen listan 6. Brindle and White Betty Timarin ovat sisaruspuolia isän kautta. Käytetyimpien narttujen listan 11. Prännin Kansas To Applepie's ja urosten listan 9. Prännin Kentucky ovat täyssisaruksia. Edellisten emo on urosten listan 1. Applepie's Thunder Stormin ja narttujen listan 20. Applepie's Eclipse Of The Moonin emon täyssisar, jolloin nämä kaksi sisarus-/puolisisarusta paria ovat serkuksia. Käytetyimpien narttujen listan 9. Rollingovermysoul ja 14. Ihopeithinkiknow ovat täyssisaruksia. Urosten listan 10. Bullyrun One Piece on urosten 14. Funbull's Nohea Kaipon isä.

Tutkittaessa 20 käytetyimmän uroksen ja 20 käytetyimmän nartun esivanhempia neljässä polvessa, voidaan huomata neljän koiran esiintyvän sukutauluissa toistuvasti sekä urosten että narttujen puolella.

- Emred Huntsman: 1. polvessa kaksi kertaa, 2. polvessa kolme kertaa, 3. polvessa yhden kerran ja 4. polvessa neljä kertaa. Emred Huntsmanin arvioitu prosentuaalinen esivanhemmuusvaikutus 40 jalostukseen käytetyimmän koiran kesken neljässä sukupolvessa on 1,33 %

- Bulroarus Indiana Jones: 1. polvessa kaksi kertaa, 2. polvessa kaksi kertaa, 3. polvessa kaksi kertaa ja 4. polvessa kaksi kertaa. Bulroarus Indiana Jonesin arvioitu prosentuaalinen esivanhemmuusvaikutus 40 jalostukseen käytetyimmän koiran kesken neljässä sukupolvessa on 1,17 %
- Alecto Kool Barracuda Of Kilacabar: 2. polvessa kerran, 3. polvessa kahdeksan kertaa ja 4. polvessa yhdeksän kertaa. Alecto Kool Barracuda Of Kilacabarin arvioitu prosentuaalinen esivanhemmuusvaikutus 40 jalostukseen käytetyimmän koiran kesken neljässä sukupolvessa on 1,13 %
- Megavilles Visions: 2. polvessa neljä kertaa, 3. polvessa kaksi kertaa ja 4. polvessa kerran. Megavilles Visions arvioitu prosentuaalinen esivanhemmuusvaikutus 40 jalostukseen käytetyimmän koiran kesken neljässä sukupolvessa on 0,82 %

Kuva 12. Alecto Kool Barracuda Of Kilacabar

4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa

Bullterrieri rotuna on maailmanlaajuisesti levinnyt. Amerikasta, Australiasta, Etelä-Afrikasta sekä Keski- että Itä-Euroopasta löytyy rodun edustajia. Amerikassa ja Australiassa on suhteellisen suuret populaatiomäärät, mutta maista on mahdoton saada faktista tarkkaa tietoa rekisteröinti-, pentue- ja sukulaisuussuhdemääristä, sillä maissa esiintyy paljon myös rekisteröimättömien koirien kasvatusta, ja tällöin tilastotietoja ei voida pitää relevantteina. Tarkastelemme alla pohjoismaiden ja emämaa Englannin rekisteröityjä populaatiota, sillä niitä voidaan pitää tilastollisesti luotettavina tässä kohtaa.

Taulukko 5. Bullterriereiden rekisteröinnit (laskuissa ei mukana tuontikoiria) isommissa pohjoismaissa ja Iso-Britanniassa vuosina 2015-2024.

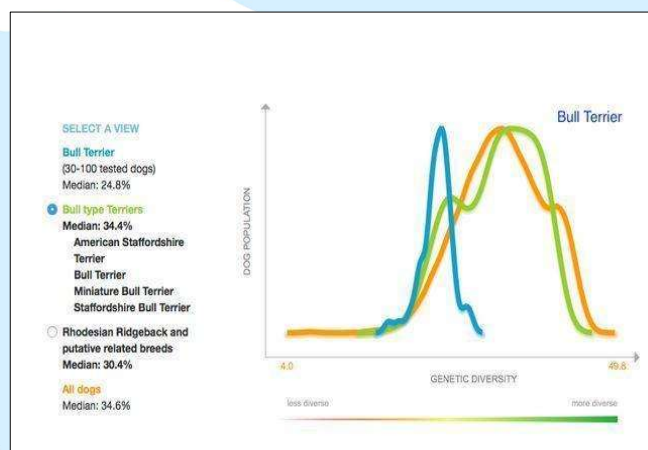
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Suomi	48	53	28	26	24	26	10	15	16	19
Ruotsi	67	54	71	37	49	40	69	75	72	29
Norja	30	23	35	31	34	12	13	28	27	3
Tanska	50	76	68	89	51	71	31	52	35	33
Iso-Britannia	1477	1370	1542	1611	1282	1502	2431	1855	1548	1225

4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta

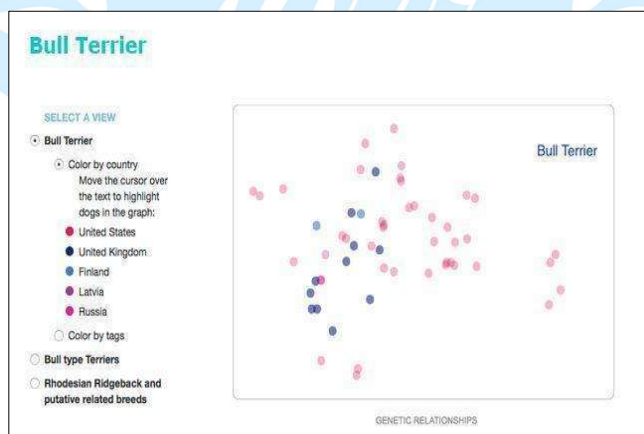
Rodun jalostuspohjan laajuus

Bullterriereillä on maailman laajuisesti tiedostettu olevan kapea geneettinen vaihtelevuus. Alla olevien taulukkojen tiedot ovat vuodelta 2016 MyDogDNA sivuston analyysistä, vastaavaa maantieteellisesti laajaa tuoreempaa analyysiä ei ole tällä hetkellä saatavilla. Analyysien koiraotokset ovat noin 100 yksilön luokkaa, mutta kuvaavat hyvin maailmanlaajuista tilannetta rodun geneettisen monimuotoisuuden suhteen. Kaavioissa oleva oranssi viiva kuvaa kaikkien koirien keskiarvoista monimuotoisuutta, vihreä viiva läheisiä tai vastaavia rotuja ja sininen viiva tarkasteltavan rodun tilannetta. Kaikkien rotujen keskiarvoa kuvaavan oranssin viivan oikealla puolella on keskiarvoa suurempi eli runsaslukuisempaa geneettistä monimuotoisuutta kuvaava alue ja vasemmalla puolella keskiarvoa suppeampi eli matalan geneettisen monimuotoisuuden alue. Kuten Kaaviosta 3 voimme todeta bullterrierin lukeutuvat selvästi keskiarvoa matalamman geneettisen monimuotoisuuden rotuihin. Kaaviossa 4, kuvataan rodun geneettistä sukulaisuutta maailmalla.

Kaavio 3. Bullterriereiden geneettisen vaihtelevaisuuden määrä verrattuna kaikkien koirien keskiarvoon.

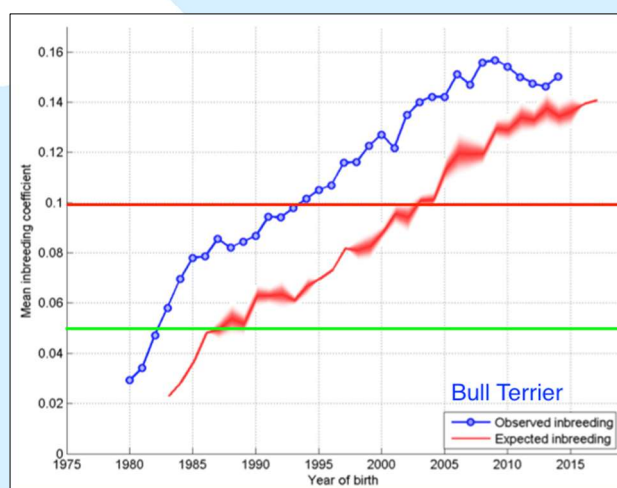

Kaavio 4. Bullterriereiden geneettinen sukulaisuus maailmalla.

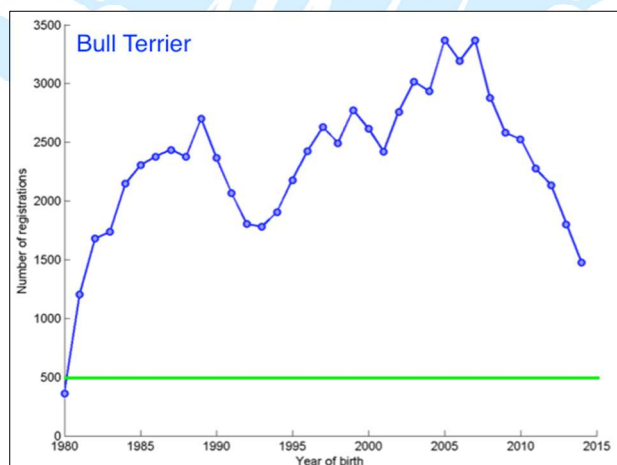

Institute of canine biology- sivuston julkaisussa nimetään bullterrieri suoraan yhdeksi roduksi, jolla on usean tutkimuksen myötä vahvistettu olevan hyvin alhainen geneettinen monimuotoisuus. Kaavioita 5 tarkastellessa voi todeta, että tutkimusyhteenvedot eivät vahvista pelkästään korkeaa sukusiitoskerrointa, vaan se osoittaa myös rodussa toteutuneen sukusiitosasteen olevan jatkuvasti odotettua korkeampi. Rekisteröintimäärien laskiessa tämä tarkoittaa nousujohteista kasvua populaation sisäsiitoksen määrässä. Kaaviossa 5 sininen käyrä kuvaa havaittua sukusiitosta rodussa ja punainen käyrä odotettua sisäsiitosta, mikäli koirat lisääntyisivät vapaasti, jo aiemmin kertyneen sukusiitosrasitteen puitteissa. Vaakasuorat viivat kaaviossa 5 kuvaavat sukusiitostasoa, vihreä viiva osoittaa 5 %:n ja punainen 10 %:n tasoa, käyrien hahmottamisen helpottamiseksi. Kaaviossa 6 sininen viiva esittää rodun rekisteröintimäärien kehitystä.

Kaavio 5. Bullterriereillä odotetun ja havaitun sukusiitoksen kehitys 1980- luvulta vuoteen 2015 rodun emämaassa Englannissa.

Kaavio 6. Bullterriereiden rekisteröintimäärien kehitys 1980- luvulta vuoteen 2015, rodun emämaassa Englannissa.

Tärkeimmät jalostuspohjaa kaventavat tekijät

Rotuna bullterrieri on suhteellisen nuori ja sen kehitysvaiheissa on muutama aikakausi, jotka ovat luoneet pohjan kapenevalle geenipoolille. Rodun alkukehityksessä on käytetty suhteellisen kapeaa otosta koirista, jolloin jalostukseen on valikoitunut tuon ajan käyttötarkoituksen mukaisimpia koiria, joiden tuli olla valkoisia väriltään ja voitokkaita ”työkoiria”. 1900-luvun taitteessa geneettiseksi pullonkaulaksi muodostui rodun pään vahva muokkaaminen ja otsapenkereen puutteen vakiinnuttaminen. Tätä kautta on pienilukuihin populaatioon jo hyvin alkuaikoina kerrattu rankasti samoja geenivariaatioita ja rajattu geneettistä monimuotoisuutta. Rodussa on kautta historian esiintynyt melko paljon linjalajostusta ja oletettavasti hyvin varhaisesta kehityksestä saakka rodussa on esiintynyt melko laaja terveysongelmien kirjo, joka on rajannut yksilöiden käyttöä.

Nykypäivänä on käytännössä mahdotonta löytää kaksi täysin sukulaisuutta vailla olevaa bullterrieriä. Suurin osa maailman laajuudesta populaatiosta on suhteellisen läheistä sukua keskenään, puhumattakaan Euroopan tai pohjoismaiden populaatioiden sisällä. Tämän päivän jalostuksessa näyttää olevan kahta toimijakuntaa, toiset kasvattajat käyttävät vahvasti linjalajostusta ja toiset pyrkivät tietoisesti etsimään mahdollisimman kaukaista sukua olevia koiria käyttöönsä. Vahvan linjalajostuksen jatkaminen edesauttaa geneettisen monimuotoisuuden vähenemistä. Linjalajostuksella kuitenkin optimitilanteessa saadaan vahvistettua ja ylläpidettyä rotutyyppiä ja terveyttä. Rodun terveysongelmat rajaavat jo valmiiksi pienestä populaatiosta paljon koiria pois jalostuksesta. Linjalajostusta voidaan bullterriereillä pitää sekä mahdollisuutena että uhkana.

Jälkeläismäärään perustuva PEVISA-ohjelma

Rodun PEVISA-ohjelma ei sisällä jälkeläisrajoituksia.

4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä käyttötarkoituksesta

Bullterriereillä kuvaus luonteesta on rotumääritelmässä melko suppea. Rodun käyttötarkoitus nykyään on seurakoira. Luonteesta mainitaan rotumääritelmässä seuraavasti:

YLEISVAIKUTELMA:

Voimakasrakenteinen, lihaksikas, tasapainoinen ja aktiivinen. Ilme tarkkaavainen, määrätietoinen ja älykäs. Erikoispiirteinä kuonon kärkeä kohti kaartuva (downfaced), munanmuotoinen pää. Koosta riippumatta sukupuolileima hyvin selvä.

KÄYTTÄYTYMINEN/LUONNE:

Rohkea ja temperamenttinen, hyväntuulinen. Luonteeltaan vakaa, koulutettavissa. Itsepäinen mutta erittäin ihmisystävällinen.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET

- Vihaisuus tai liiallinen arkuus
- Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen

4.2.2 Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin

Rotu ei ole jakautunut eri linjoihin.

4.2.3 PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testaus ja/tai kuvaus

Rodun PEVISA-ohjelmaan ei ole sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen/käyttöominaisuuksien suhteen vaatimuksia.

4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Koirarotujen ja yksilöiden käyttäytymisessä on suuria eroavaisuuksia, ja erot ovat koirilla mitä ilmeisimmin jo perimässä. Periaatteessa koirien synnynnäinen käyttäytymismallisto on samanlainen, mutta sen ilmiäisy on hyvin vaihteleva. Käyttäytymismalleissa on suuria yksilöllisiä eroja ärsykeherkkyydessä ja voimakkuudessa. Geenit vaikuttavat koiran rakenteeseen, aivojen toimintaan ja hormonien ja välittäjäaineiden tuotantoon, mikä taas puolestaan vaikuttaa koiran reagointiin eri tilanteissa. Geenit vaikuttavat siihen, missä iässä, millaisissa tilanteissa ja miten koiran synnynnäiset käyttäytymismallit käynnistyvät.

”Vaikka koirien käyttäytymisellä on geneettinen pohja, myös oppiminen ja kokemukset vaikuttavat useimpiin synnynnäisiin käyttäytymismalleihin. Käyttäytymisen on tarkoituskin olla muodoltaan joustavaa, jotta koiran olisi mahdollista sopeutua ympäristönsä erikoispiirteisiin ja esimerkiksi erilaisiin ravinnonsaantimahdollisuuksiin.”

Kun koiran tietty käytös on ärsykkeen kohdatessaan käynnistynyt, voidaan sitä sen jälkeen muokata jonkin verran. Koira muokkaa käytöstään yleensä siihen suuntaan, minkä se kokee itselleen hyödyllisimmäksi ja tästä syystä ympäristöstä saatava palaute muokkaa koiran käyttäytymistä. Käyttäytyminen, jonka koira kokee kannattavaksi, vahvistuu ja päinvastoin. Koiralle ei kuitenkaan saada tyhjistä luotua käyttäytymismalleja, jos niitä ei sillä luontaisesti esiinny. Myöskään käyttäytymismallia, joka koiralla esiintyy, ei millään koulutuksella saada kokonaan poistettua.

Vaikka koirien ominaisuuksien tiedetään olevan sisäsyntyisiä ja perinnöllisiä, ei koirien eri ominaisuuksia ole saatu toistaiseksi kartoitettua kovin pitkälle periytyvyyden suhteen.

Bullterrierit ovat sekä aktiivisia, että mukavuudenhaluisia koiria. Ne ovat hyvin persoonallisia ja erikoisia. Niistä puhutaan usein sekä koiramaailman gladiaattoreina, että klovneina.

Rotu ovat tunnettuja erittäin suuresta ihmisrakkaudestaan ja rohkeasta luonteestaan. Ne ovat usein hyvin vilkkaita. Bullihevuli onkin termi, jolla monesti kuvataan yhtäkkiä alkavaa, täysin päätöntä ryntäilyä edestakaisin. Kun taas toisessa hetkessä sohvan nurkasta löytyy itsepäinen ja patalaiska koira, jota ei edes houkuttelemalla saa ulkoilemaan. Lisäksi monilla yksilöillä on suuri pureskeluntarve, joka osalla yksilöistä ilmenee pakkomielteisenä tavaroiden ja esineiden repimisenä. Revittyjen tai muuten hajotettujen asioiden pakonomaista nielemistä esiintyy tuhoamiskäyttäytymisen yhteydessä, ja se

altistaa yksilöitä suolitukoksille. Vilkkaus, rohkeus ja innokkuus tekevät niistä usein myös valitettavan tapaturma-alttiita.

Yleisesti ottaen bullterrierit ovat hyvin iloisia ja ystävällisiä koiria, mutta toisten koirien ja eläinten kanssa omistajan tulee olla aina varovainen ja kyetä hallitsemaan koira yllättävissäkin tilanteessa. Rodun historia taistelukoirona näkyy voimakkaana edelleen joissain yksilöissä ja näin ollen jotkut yksilöt saattavat olla voimakkaasti aggressiivisia toisia koiria tai eläimiä kohtaan. Bullterrierit harvoin rähjäävät tai käyttäytyvät uhkaavasti toisia koiria tai eläimiä kohtaan, vaan aggressio voi laueta silmänräpäyksessä, erityisesti, jos yksilö kokee tulleen uhatuksi. Aggressio toisia koiria kohtaan ei ole sukupuoleen sidonnaista.

Varsinkin ensimmäinen vuosi omistajalle voi olla hyvin haasteellinen. Villi, voimakas, itsepäinen, toiminnanhaluinen, mutta toisaalta täynnä rakkautta oleva, patalaista ja mukavuudenhaluinen koira on haasteellinen paketti kokeneemmallekin koiraihmiselle. Huumoria ja pitkää pinnaa, selkeitä rajoja ja paljon rakkautta ovat ne asiat, mitä tämän rodun omistamiseen erityisesti vaaditaan.

Rodun edustajalle on tyypillistä ilmentää käyttäytymisessään olevia ominaisuuksia sekä tunnetilojaan voimakkaasti.

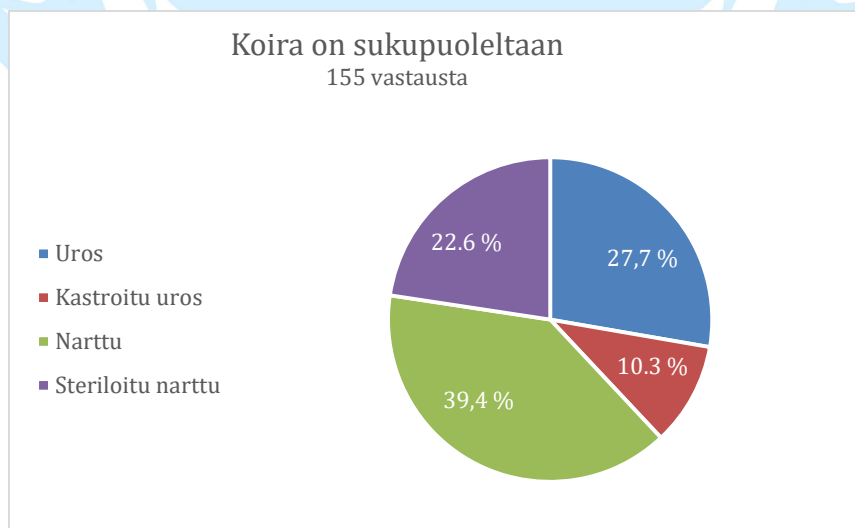
Luonnekysely

Suomen Bullterrieriyhdistys Ry:n jalostustoimikunta toteutti terveyst-, luonne- ja lisääntymiskyselyn 21.5.2024-31.8.2024. Kyselyyn saatiin bullterriereistä 155 vastausta. Vastausmäärä on harmillisen pieni. Kysely toteutettiin ensimmäistä kertaa koiran tunnistetiedot vaatien. Kyselyn tuloksia ja terveyst-, luonne- sekä lisääntymisasioiden kehitystä arvioidessa on syytä ottaa huomioon, että vastauksia saatiin 51 % vähäisemmästä koiramäärästä kuin vuoden 2017 kyselyssä. Huomionarvoista vertailuja tehdessä on myös, että vuoden 2024 kirjatusta vastauksista 36 % on kuolleista yksilöistä.

SUKUPUOLIJAKAUMA

Vastauksia kyselyyn saatiin molemmista sukupuolista, uroksista 59 vastausta ja nartuista 96 vastausta.

Kaavio 7. Terveyst-, luonne- ja lisääntymiskysely vastattujen bullterriereiden sukupuolijakauma

LUONNE JA KÄYTTÄYTYMINEN

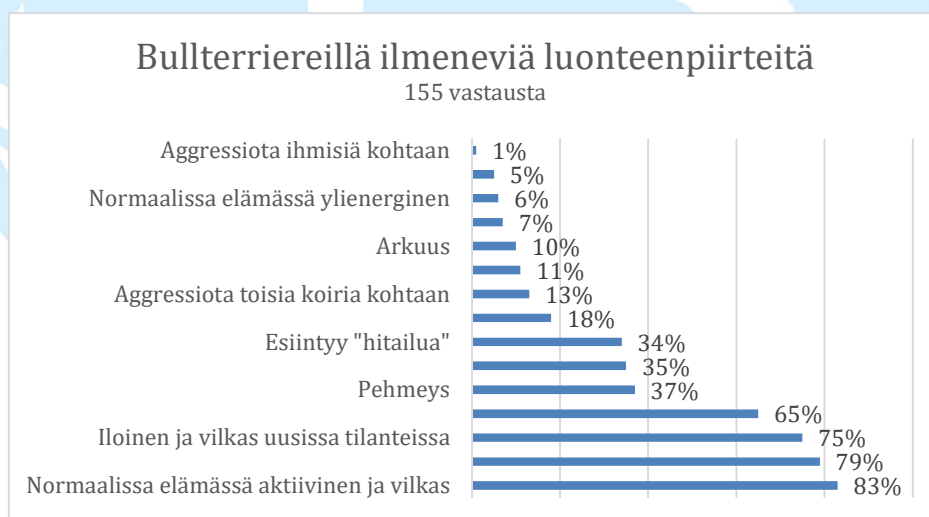
Kyselyssä kartoitettiin vastaavatko bullterriereiden luonteenpiirteet tällä hetkellä rodun ihannetta. Useammalla osa-alueella luonteissa on sellaisia piirteitä, mitä tällä rodulla ei tulisi olla.

Kyselyn perusteella suurimmat jalostukselliset huolenaiheet koskevat arkuutta, pehmeyttä, epäluuloisuutta/varauksellisuutta, hermostuneisuutta, arvaamattomuutta, aggressiivisuutta ihmisiä kohtaan sekä ”hitailun” yleisyyttä (transsin omainen tila, jossa esimerkiksi pensaen oksat, ikkunaverhot tms. hivelevät koiran selkää).

Kyselyyn vastanneista 19kpl (12 % kaikista vastanneista bullterriereistä) kertoi koirallansa olevan sellaisia käytösongelmia, jotka vaikuttavat arkielämään. Kyselyn perusteella 3 koiraa (1,9 % kaikista vastanneista bullterriereistä) oli lopetettu käytösongelmien vuoksi. 2015-2024 välisen tarkastelujakson aikana rotujärjestöaineiston tietojen perusteella käytösongelmien takia on lopetettu 9 yksilöä. Kennelliiton kuolinsyytilastossa n. 4,5 % bullterrierin lopetukseen johtaneista syistä on käyttäytymis- tai käytösongelmista johtuvia. Käytösongelmien takia lopetetuista 46,7 % on lopetettu vihaiisuuden, salakavaluuden tai arvaamattomuuden vuoksi. Keski-ikä lopetetuilla on 4 v 1 kk.

Yleisimpiä käytösongelmia arjessa kyselyvastausten perusteella ovat: aggressiot toisia koiria kohtaan (19kpl), aggressio ihmisiä kohtaan (1kpl), arvaamattomuus (7kpl) stressiherkkyys/hermostuneisuus/kiihtyneisyys/hysterisyys (28kpl), arkuus (14kpl) ja epäluuloisuus (17kpl). Lisäksi käytösongelmia hoitavilta eläinlääkäreiltä on saatu tietoon, että roduilla esiintyy myös pakkomielteistä käyttäytymistä. Pakkomielteinen käytös esiintyy tyypillisimmillään kehänkiertona tai hännänjahtamisena (spinning).

Kaavio 8. Terveys-, luonne- ja lisääntymiskysely perusteella bullterriereillä ilmeneviä luonteenpiirteitä

Katariina Tiiran tutkimuksessa 2012 todettiin bullterriereillä olevan kohonnut riski pakonomaisten käytöshäiriöiden, kuten pakonomaisen hännänjahtamisen puhkeamiselle. Muita pakko-oireisia käyttäytymismalleja voivat olla muun muassa valojen ja varjojen jahtaminen sekä peiton tai vastaavan imeskely/nuoleskelu. Tiiran hännänjahtaututkimuksen tulosten mukaan bullterriereillä on moniin

muihin rotuihin verrattaessa suurempi todennäköisyys pakko-oireiseen käyttäytymiseen. Erityisesti bullterriereillä pakonomainen hännänjahtaaminen alkaa jo 3 - 6 kuukauden iässä. (Tiira, K. ym. 2012).

Suurempi osa populaatiosta kuitenkin kyselyn perusteella (n.80 %), vaikuttaisi olevan rotumääritelmän mukaisia rohkeita, avoimia, iloisia, innokkaita ja aktiivisia koiria. Epärodunomaiseen käyttäytymiseen tulee jatkossa kiinnittää selkeästi aiempaa enemmän huomiota.

BULLTERRIERI LEMMIKINÄ

Kyselyssä kartoitettiin myös sitä, ovatko ennakko-odotukset rodusta vastanneet todellisuutta, miksi on alun perin päädytty valitsemaan bullterrieri, mikä on koiran rooli perheessä ja onko seuraava koira samaa rotua.

Kyselyn perusteella 91,6 %:lla ennakko-odotukset ovat pitäneet paikkansa.

6 kpl vastaajista oli negatiivisesti yllättynyt koiransa piirteistä. Negatiivisina piirteinä kyselyyn vastanneet pitivät raskasta pentuaikaa (2kpl), epävarmuutta (1kpl) ja terveysongelmia (3kpl).

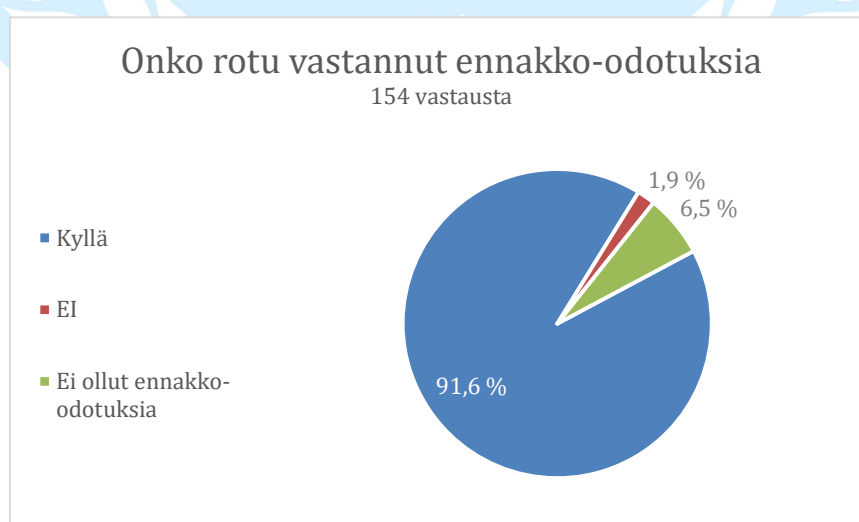
Kaksi ylivoimaisesti vaikuttavinta syytä bullterrierin hankintaan ovat kyselyyn vastanneiden mukaan rodun luonne (vastaajista 131) sekä rodun ulkonäkö (vastaajista 129). Kyselyn perusteella bullterrierin rooli perheissä on selkeästi seurakoira.

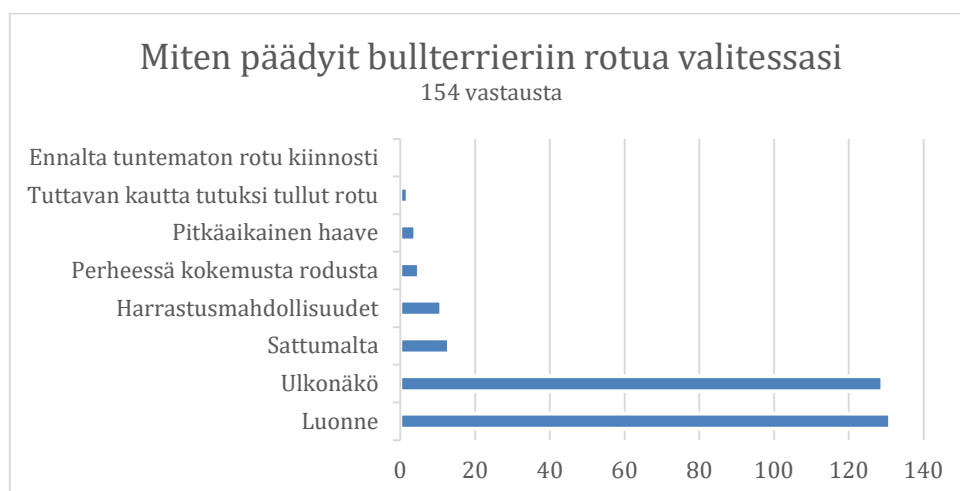
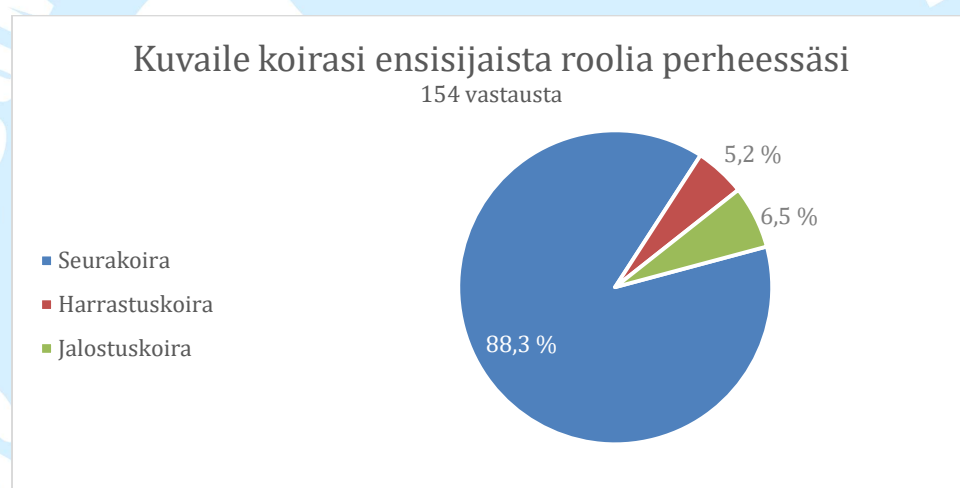
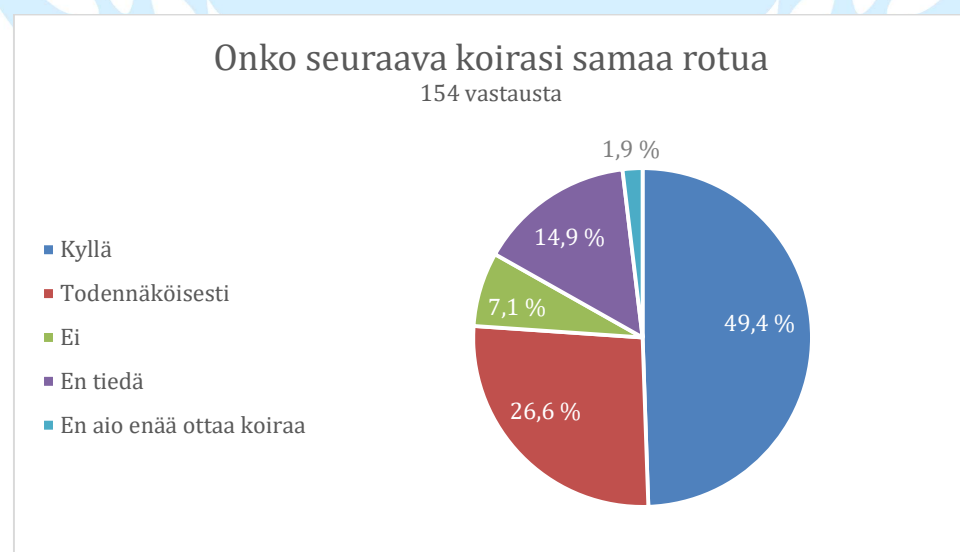
76 % pitää vähintäänkin todennäköisenä, että heidän seuraavakin koiransa on bullterrieri.

Kyselyn perusteella uskaltaisimme tehdä johtopäätöksen, että bullterrieri on erinomainen seurakoira erikoisine piirteineen. Kasvattajien tulee kuitenkin erittäin vahvasti kiinnittää huomiota rodulle epätavallisten luonteenpiirteiden eteenpäin jalostamisen ja yleistymisen ehkäisemiseksi.

Bullterrierin ei kuulu olla jokaiselle sopiva koira ja siitä ei tule yrittää jalostaa ”helpompaa ja pehmeämpää”. Arkuus ja pehmeys yhdistettynä rodun muihin ominaisuuksiin voi pahimmillaan olla vaarallinen yhdistelmä.

Kaavio 9. Rodun vastaaminen omistajien ennakko-odotuksiin

Kaavio 10. Syyt bullterrierin hankintaan**Kaavio 11. Bullterrierin rooli perheessä****Kaavio 12. Seuraavan koiran valinta**

Luonnetesti ja MH-luonnekuvaus

LUONNETESTI

Vuosien 2015-2024 aikana bullterriereitä on käynyt luonnetestissä 38kpl. Tulokset eivät täysin ole linjassa vuonna 2024 toteutetun terveys-, luonne- ja lisääntymiskysely tulosten kanssa. Luonnetestissä käyneiden koirien tulosten perusteella rodulla ei olisi samanlaisia ongelmia, kuin mitä tulee ilmi kyselyn vastausten perusteella.

Luonnetestattujen yksilöiden määrä on laskenut. Edellisellä tarkastelujaksolla oli testattu 61 koiraa ja nyt vuosina 2015-2024 oli testattu 38 koiraa. Toimintakykyä mittaavassa osiossa tulosten ”hyvä” ja ”kohtuullinen” osuus on pienentynyt 69 % -> 50 % ja ”kohtuullisen pieni” tuloksen osuus on kasvanut 21 % -> 31 %. Puolet koirista ovat edelleen ”hieman pehmeitä”. Bullterrierin tulisi olla ”kohtuullisen kovia” tai ”kovia”. Terävyydessä yleisimmäksi tulokseksi on muuttunut koira, joka ei osoita lainkaan terävyyttä.

TOIMINTAKYKY

”Toimintakykynä pidetään luonteen ominaisuutta, joka saa koiran ilman ulkopuolista pakotetta pitämään puolensa todellista tai kuviteltua vaaraa vastaan. Voidaan hyvin ajatella, että se, mitä pidetään toimintakykynä, on monen ominaisuuden yhdessä muodostama reaktio. Lähin vastaava inhimillinen vastine toimintakyvylle on rohkeus. Toimintakyky on koiran kyky hallita tekojaan huolimatta siitä, että se on joutunut pelon valtaan. Toisin sanoen, koira pystyy pelostaan huolimatta toimimaan oikealla tavalla ja tarvittaessa voittamaan pelkonsa päästäkseen päämääräänsä. Koiran käsitys tilanteesta perustuu perimään ja kokemuksiin. Toimintakyky ei ole mikään muuttumaton ominaisuus, joka pysyisi samana kaikissa tilanteissa huolimatta siitä, että laukaisijoina toimivat ärsykkeet olisivat samat. Kiihkeys vaihtelee eri yksilöiden välillä ja samallakin yksilöllä eri tilanteissa. Kaikilla reviirikäyttäytymisen omaavilla eläimillä oman alueen ja ennen kaikkea sen keskuksen läheisyys vaikuttaa käytökseen. Huolimatta yksilön normaalista toimintakyvystä koirat ovat toimintakykyisempiä lähellä kotiaan. Myös perheenjäsentensä seurassa koira on vähemmän pelossa, tai on ainakin halukkaampi voittamaan pelkonsa, mikä perustuu koirien laumaviettiin.

ARVOSTELUN PERUSTEET

Toimintakykyä arvioidaan testin kaikissa osasuorituksissa.

+3 Suuri Koira on rohkea, ei vetäydy kelkalla ohjaajan taakse ja ottaa heti kontaktin kelkkaan. Pimeässä työskentelee määrätietoisesti tauotta ja liikkuu rohkeasti. Toimii kaikissa olosuhteissa järjestelmällisesti ja pelottomasti.

+2 Hyvä Koira voi mennä ohjaajan taakse kelkalla, mutta ottaa nopeasti kontaktin kelkkaan ilman ohjaajan apuja ja palautuu nopeasti. Pimeässä koira etsii ohjaajan ilman apuja ja löytää ohjaajan lyhyessä ajassa. Koira toimii myös muissa osasuorituksissa järjestelmällisesti.

+1a Kohtuullinen Koira ottaa kontaktin kelkkaan suurestakin pelästyksestä huolimatta hyvin vähäisillä ohjaajan avulla. Pimeässä koiraa voidaan joutua kutsumaan.

+1b Kohtuullisen pieni Koira ottaa kontaktin kelkkaan suurestakin pelästyksestä huolimatta vähäisillä ohjaajan avuilla. Pimeässä koiraa joudutaan kutsumaan.

-1 Pieni Koira selvästi pelkää kelkkaa ja ohjaaja joutuu auttamaan kontaktin saamisessa käymällä kyykkyyyn kelkan viereen ja puheella. Pimeässä koiraa joudutaan kutsumaan useita kertoja ja koira epäröi ja etenee hitaasti.

-2 Riittämätön Kelkalla ohjaaja joutuu riisumaan kelkan tai kääntämään sen kyljelleen. Pimeässä joudutaan ohjaajaa siirtämään lähemmäs koiraa ja lisäämään valoa.

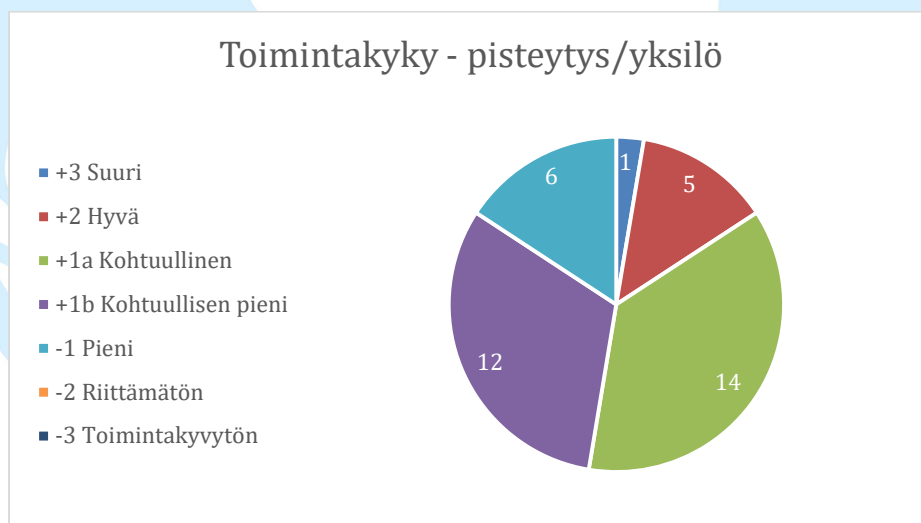
-3 Toimintakyvytön Koira ei ota kontaktia kelkkaan eikä palaudu pelostaan. Pimeässä koira menee ohjaajan luo vasta kun huone on valoisa. Testi loppuu.”

YHTEENVETO

Testattujen koirien tulosten perusteella bullterriereillä on puutteita rohkeudessa. Tällä hetkellä yleisin tulos (36,8 % testatuista) on +1a kohtuullinen. Tulos ei ole riittävä rodulle, jota kuvataan rotumääritelmässä selkeästi termillä rohkea.

Testatuista bullterriereistä vain yksi sai tuloksen +3 suuri. Bullterriereistä 13,2 % sai tuloksen +2 hyvä. Tuloksien tulkinnassa on hyvä muistaa, että vain pieni osa on luonnetestattu. Tulokset eivät välttämättä anna täysin oikeaa kuvaa rodun tilanteesta.

Kaavio 13. Bullterriereiden toimintakyky luonnetestissä

TERÄVYYYS

”Terävyys on ominaisuus, joka saa koiran reagoimaan aggressiivisesti sen tuntiessa itsensä uhatuksi. Terävyysaste on kääntäen verrannollinen ärsytyskynnyksen korkeuteen. Mitä pienempi ärsyke tarvitaan herättämään aggression, sitä korkeampi on terävyysaste.

ARVOSTELUN PERUSTEET

+3 Kohtuullinen ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua Koira reagoi aggressiivisesti hyökkäykseen, hyökkääjän tultua selvästi esille. Palautuu nopeasti.

+2 Suuri ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua Koira reagoi aggressiivisesti heti tai miltei heti hyökkääjän aiheuttaman ensimmäisen rasahduksen jälkeen. Koira on selvästi hyvin aggressiivinen mutta palautuu uhkan päätyttyä.

+1a Pieni ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua Koira reagoi hyvin laimeasti hyökkäykseen, tai osoittaa pelkoa.

+1b Koira, joka ei osoita lainkaan terävyyttä Koira ei reagoi lainkaan hyökkäykseen, tai osoittaa pelkoa.

-1 Pieni jäljelle jäävin hyökkäyshaluin Koira ei reagoi aggressiivisesti hyökkäykseen, mutta ei anna koskea itseensä hyökkäyksen jälkeen.

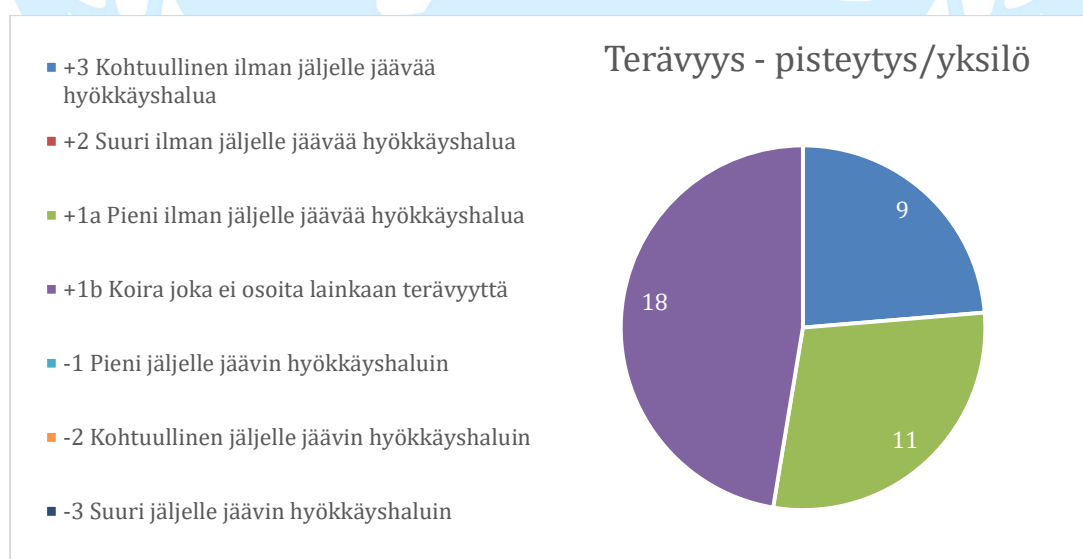
-2 Kohtuullinen jäljelle jäävin hyökkäyshaluin Koiran aggressiivisuus on kohtuullista, mutta hyökkäyksen loputtua koira ei palaudu eikä anna koskea itseensä.

-3 Suuri jäljelle jäävin hyökkäyshaluin Koira on aggressiivinen heti hyökkäyksen alettua, eikä palaudu lainkaan. Koira käyttäytyy hyökkäävästi ja yrittää purra testaajaa.”

YHTEENVETO

Testattujen koirien osalta terävyys on rodunomaisissa puitteissa. Rodun yksilöissä esiintyy yleisimmin koiria, jotka eivät osoita lainkaan terävyyttä. Testatuissa koirissa on lisäksi koiria, joilla on pientä terävyyttä, ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua ja koiria, jotka ilmentävät kohtuullista terävyyttä, ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua.

Kaavio 14. Bullterriereiden terävyys luonnetestissä

PUOLUSTUSHALU

”Puolustushalulla tarkoitetaan koiran synnynnäistä taipumusta hyökkäyksen tai hyökkäysyrityksen avulla aktiivisesti puolustaa itseään, laumaansa (ohjaaja) tai reviiriään. Puolustushalu vaihtelee tilanteiden, ympäristön ja koiran mielialojen mukaan. Testissä tarkkaillaan koiran käyttäytymistä tilanteissa, joissa uhan aiheuttaa tuntematon henkilö tai koiran kuvitteleva ärsyke.

+3 Kohtuullinen, hillitty Koira puolustaa ohjaajaansa: joko haukkuu ja/tai murisee hyökkääjän lähestyessä, pysyy ohjaajan edessä tai sivulla. Koira palautuu nopeasti ja hyväksyy hyökkääjän hyökkäyksen loputtua, lyhyt viive sallitaan.

+2 Suuri, hillitty Koira puolustaa ohjaajaansa hyvin aggressiivisesti: haukkuu, murisee, näyttää hampaansa ja pysyy ohjaajan edessä. Palautuu melko nopeasti ja hyväksyy hyökkääjän, lyhyt viive sallitaan

+1 Pieni Koira on ohjaajan sivulla tai takaviistossa, ehkä muutama haukahdus, muuten vaisu esitys. Hyväksyy hyökkääjän samoin kuin luokse päästävyydessä.

-1 Haluton Koira vetäytyy ohjaajan selän taakse ja/tai pyrkii pakoon.

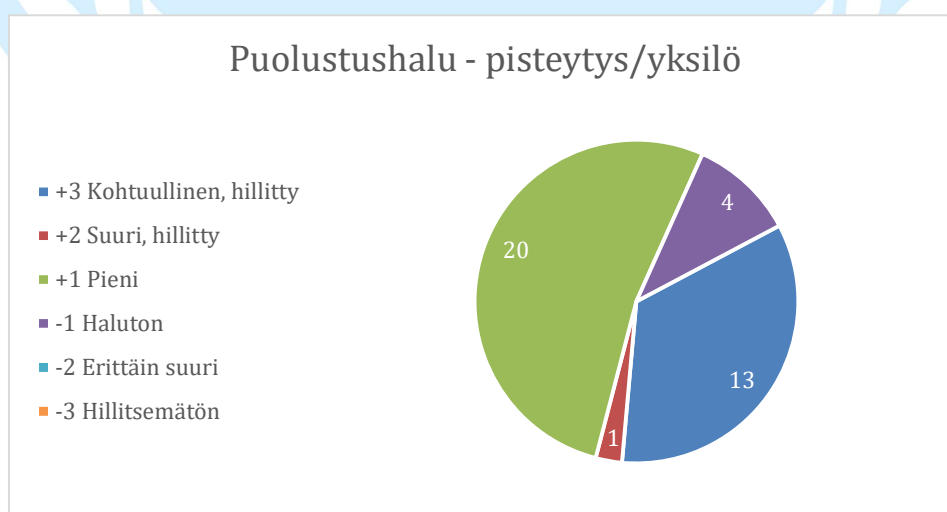
-2 Erittäin suuri Koira puolustaa raivokkaasti ja pyrkii puremaan hyökkääjää. Tarvitsee palautumisaikaa, mutta hyväksyy myöhemmin hyökkääjän.

-3 Hillitsemätön Koira puolustaa ohjaajaansa ja pyrkii puremaan hyökkääjää eikä palaudu.”

YHTEENVETO

Testattujen koirien puolustushalussa on selvää vaihtelua. Yleisin tulos on +1 pieni ja toiseksi yleisin +3 kohtuullinen, hillitty. Puolustushaluttomuutta esiintyy jonkin verran. Yhden yksilön poikkeama edellä mainituista löytyy.

Kaavio 15. Bullterriereiden puolustushalu luonnetestissä

TAISTELUHALU

”Taisteluhaluksi kutsutaan koiran synnynnäistä taipumusta nauttia taistelusta itsestään ilman, että se perustuisi aggressioon. Käytöstä voidaan kutsua tietynlaiseksi leikkihaluksi-leikiksi, jonka olennaisin osa on taistelu. Taisteluhalu on koiralle moottori, liikkeelle paneva voima.

ARVOSTELUN PERUSTEET

Suorituksen aikana arvostellaan koiran halukkuus tai haluttomuus osallistua leikkiin. Taistelupyrkimysten olemassaolo tai puuttuminen, niiden suuruus, suunta ja voimakkuus arvioidaan. Samoin arvioidaan koiran reaktioiden aikaansaamiseksi tarvittavien ärsykkeiden suuruus. Taisteluhalu on kääntäen verrannollinen ärsytysvoimakkuuteen. Pienistä ärsykkeistä syntyvät voimakkaat taistelureaktiot ovat merkki suuresta taisteluhalusta. Melko suuri ärsytysvoimakkuus ja pienehköt reaktiot merkitsevät pientä taisteluhalua. Suuri ärsytys ja vain aavistus taisteluhalua merkitsevät riittämätöntä taisteluhalua tai koira on kokonaan haluton taisteluun. Jotta taisteluhalu luokiteltaisiin erittäin suureksi, ei riitä vain voimakas reagointi pieniin ärsykkeisiin, vaan koiran on osoitettava myös sitkeyttä ja oma-aloitteisuutta.

Taisteluhalua arvioidaan testin kaikissa osasuorituksissa.

+3 Suuri Koira ottaa heti lujan otteen esineestä. Koiran ote on luja ja se ei irrota esineestä uhattaessa. Koira vastustaa ja nauttii taistelusta.

+2a Kohtuullinen Koira ottaa esineen halukkaasti, se vastustaa ja ote on melko luja, jonkin verran pureskelua ja otteen korjausta. Mikäli koira irrottaa otteensa uhattaessa sen tulisi ottaa esine uudelleen uhkauksen jälkeen.

+2b Kohtuullisen pieni Koira tarttuu esineen, ei vedä vastaan tai taistelu on laimeaa, jonkin verran pureskelua ja otteen korjausta. Mikäli koira irrottaa otteensa uhattaessa, sen tulisi ottaa esine uudelleen uhkauksen jälkeen,

+1 Erittäin suuri Koira ottaa esineen heti lujalla otteella ja taistelee siitä raivokkaasti. Ei irrota uhattaessa ja vetoleikin lopettamisessa on vaikeuksia. Taisteluhalukkuus häiritsee keskittymistä.

-1 Pieni Koira tarttuu esineeseen, mutta ei taistele vaan pureskelee sitä ja laskee heti irti, kun esineestä vedetään; tai koira ei ota lainkaan esinettä suuhunsa, mutta osoittaa jonkin verran taisteluhalua kolkalla ja muissa osasuorituksissa.

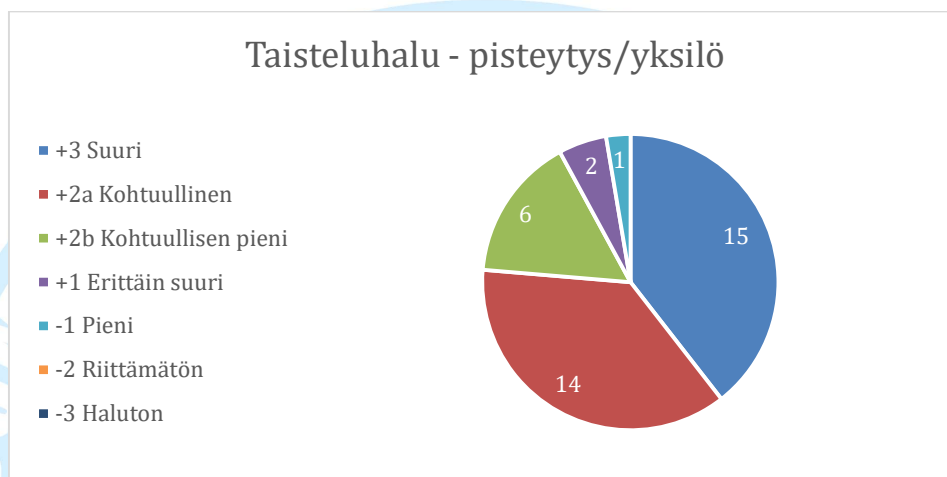
-2 Riittämätön Koira ei ota esinettä eikä taistele. Noutaa pallon tai kepin heitettäessä. Ei osoita missään osasuorituksessa taisteluhalua.

-3 Haluton Koira ei ota esinettä eikä ole niistä lainkaan kiinnostunut. Koira väistää leikkijää, joka häiritsee sen rauhaa. Koira ei osoita mitään halukkuutta leukojen tai lihasten käyttöön muissakaan osasuorituksissa.”

YHTEENVETO

Testatuilla yksilöillä 76,3 % taisteluhalu on joko +3 suuri tai +2a kohtuullinen. Tulosta voidaan pitää seurakoiraterrierille tyypillisenä ja sopivana.

Kaavio 16. Bullterriereiden taisteluhalu luonnetestissä

HERMORAKENNE

"Hermorakenteella tarkoitetaan koiran synnynnäistä heikko- tai vahvahermoisuutta sen joutuessa voimakkaisiin ja vaihteleviin sisäisiin jännitystiloihin. Hyvällä hermorakenteella tarkoitetaan kykyä hallita jännitystiloja ilman luonnotonta uupumusta, hysteriaa tai muita merkkejä sisäisen tasapainon järkkymisestä. Hermostuneisuuden oireita koiralla ovat mm. voimakas rauhattomuus, kehon värinä, kohonnut pulssi, joka ei johdu ruumiillisesta rasituksesta, lisääntynyt nieleskely, aiheettomat ja epätarkoituksenmukaiset liikkeet, turvan etsiminen (pyrkiminen ohjaajan luo), ripuli tai oksentelu.

ARVOSTELUN PERUSTEET

Koiran reaktion, teon tai mielentilan määrittäminen hermostuneeksi edellyttää, että sen toiminta on epänormaalia suhteessa ärsykkeisiin ja/tai ärsytykseen. Myös vahvahermoinen koira voi käyttäytyä hermostuneesti, jos ärsykkeiden voimakkuus kasvaa liian suureksi.

Hermorakenteen lujuus arvostellaan ja luokitellaan eri testisuorituksissa näkyvien reaktioiden avulla. Koiran hermoston kuormittuneisuutta voi mitata myös testin lopussa suoritettavalla taisteluleikillä. Jos koira leikkii mielellään vielä testin lopussa, ei se todennäköisesti ole kuormittunut hermostoltaan. Koiran hermorakennetta arvioidaan testin kaikissa osasuorituksissa.

+3 Tasapainoinen ja varma Koira selviytyy kaikista osasuorituksista erittäin hyvin. Se pystyy hallitsemaan kaikki tilanteet oikea-aikaisesti ja varmasti, pystyy palautumaan välittömästi kulloisenkin osakokeen jälkeen. Koira on koko testin ajan tasapainoinen ja varma.

+2 Tasapainoinen Koira selviytyy kaikista osasuorituksista hyvin. Se ei ole hermostunut. Koira hallitsee kaikki tilanteet oikea-aikaisesti ja palautuu niistä nopeasti, pystyy käyttäytymään koko testin ajan tasapainoisesti.

+1a Hieman rauhaton Koira selviytyy kaikista testin osasuorituksista. Siinä on havaittavissa lieviä merkkejä rauhattomuudesta, se rasittuu henkisesti testin edetessä. Palautumisajan pituus eri osasuoritusten välillä vaihtelee.

+1b Hermostunein pyrkimyksin Koira selviytyy kaikista testin osasuorituksista. Siinä on havaittavissa merkkejä rauhattomuudesta, se hieman rasittuu henkisesti testin edetessä. Palautumisajan pituus eri osasuoritusten välillä vaihtelee.

-1 Vähän hermostunut Koirassa on havaittavissa selvää rauhattomuutta ja se hakee osasuorituksissa ohjaajansa tukea. Se vaatii pidemmät palautumisajat osasuoritusten välillä ja sen hermostuneisuudesta johtuva epäjohtomukainen käyttäytyminen on selvästi havaittavissa. Koira liikehtii ja ääntelee tarpeettomasti.

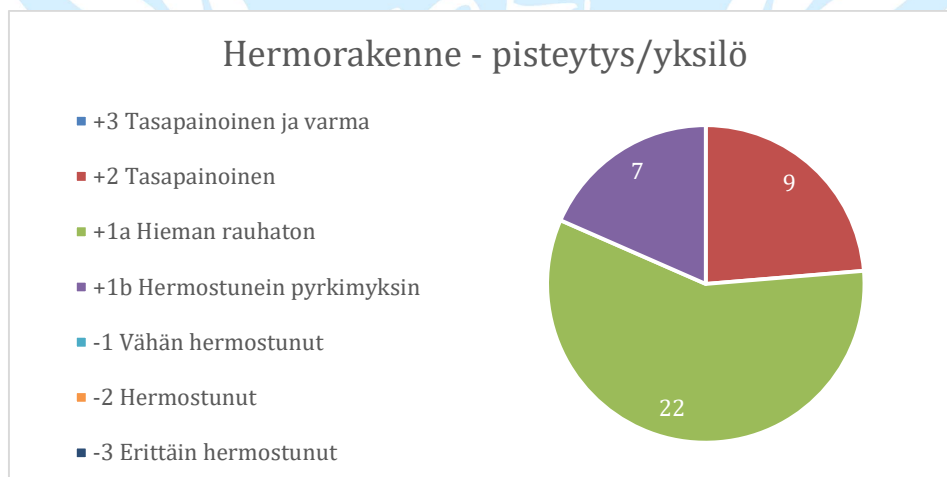
-2 Hermostunut Koiralla esiintyy testin aikana voimakasta rauhattomuutta, kehon värinää, lisääntynyttä nieleskelyä, aiheettomia ja epätarkoituksenmukaisia liikkeitä. Se saattaa oksennella ja ripuloida. Koira hakee turvaa itselleen. Sillä on suuria vaikeuksia selviytyä kaikista osakokeista eikä se pysty keskittymään.

-3 Erittäin hermostunut Kaikki edellä mainitut piirteet ilmenevät erittäin voimakkaina. Koiran sisäiset jännitystilat ovat niin voimakkaat, ettei pysty selviytymään testin kaikista osasuorituksista.”

YHTEENVETO

Testattujen koirien perusteella rodun yksilöiden hermorakenteissa on selvästi parantamisen varaa. Rotumääritelmässä mainittu vakaa luonne ei tule esiin testituloksista. Vain 23,7 % bullterriereistä on saanut tuloksen +2 tasapainoinen. +3 tulosta ei ole saavuttanut yksikään testattu koira, yleisin tulos on +1a hieman rauhaton.

Kaavio 17. Bullterriereiden hermorakenne luonnetestissä

TEMPERAMENTTI

”Temperamentilla tarkoitetaan käyttäytymisen vilkkautta, huomiokyvyn nopeutta (tarkkaavaisuutta) sekä kykyä sopeutua uusiin tilanteisiin ja ympäristöihin. Suurin osa hyvin sopeutumiskykyisistä koirista on vilkkaita. Vilkas koira on tarkkaavainen ja se vastaanottaa nopeasti uusia ympäristön ärsykeitä ja tottuu niihin ja niiden merkitykseen. Erittäin vilkkaat koirat vastaanottavat suuren määrän vaikutteita ympäristöstään, ja seurauksena on liian suuri hajaannus ja pitempi sopeutumis aika. Tämä on vielä korostuneempaa häiritsevän vilkkaissa koirissa, sillä ne ovat lähes kykenemättömiä keskittymään ja olemaan paikallaan. Näillä koirilla sopeutuminen vaikeutuu myös fyysisestä väsymyksestä, jonka ne aiheuttavat itselleen olemalla koko ajan liikkeellä.

ARVOSTELUN PERUSTEET

Arvostelussa huomioidaan koiran yleistä tarkkaavaisuutta, käytöstä ja reagointinopeutta.

+3 Vilkas Koiran pitää reagoida häiriöön välittömästi sen alettua. Väistön on oltava nopea, hallittu, lyhyt ja koira suuntaa huomionsa häiriöäänäntä kohden. Koiralta edellytetään reipasta ja iloista yleisolemusta.

+2 Kohtuullisen vilkas Koiran reagointinopeus ja väistö on hieman hitaampi, mutta hallittu ja koiran huomio oikein suuntautunut.

+1 Erittäin vilkas Reaktio on hyvin nopea, väistämislake on melko pitkä. Koira ei pysty välittömästi kohdentamaan häiriötä ja siinä esiintyy lievää keskittymiskyvyn puutetta. Koirassa ei ole havaittavissa tasapainottomuutta.

-1a Häiritsevän vilkas Reaktio on hyvin nopea, väistämislake melko pitkä. Koira ei pysty välittömästi suuntautumaan häiriöäänäntä kohden. On kykenemätön keskittymään ja pysymään paikoillaan.

-1b Hieman välinpitämätön Koiran reaktiot ovat hitaita tai laiskoja ja keskittyminen ärsykkeisiin hajaantuu. Koirassa ei esiinny henkistä tasapainottomuutta.

- 1 c Impulsiivinen Koirassa on havaittavissa tasapainottomuutta, impulsiivisuutta tai levottomuutta. Koiran reaktiot ovat hyvin nopeita, käyttäytyminen hetken mielijohdetta noudattavaa ja epäjohdonmukaista.

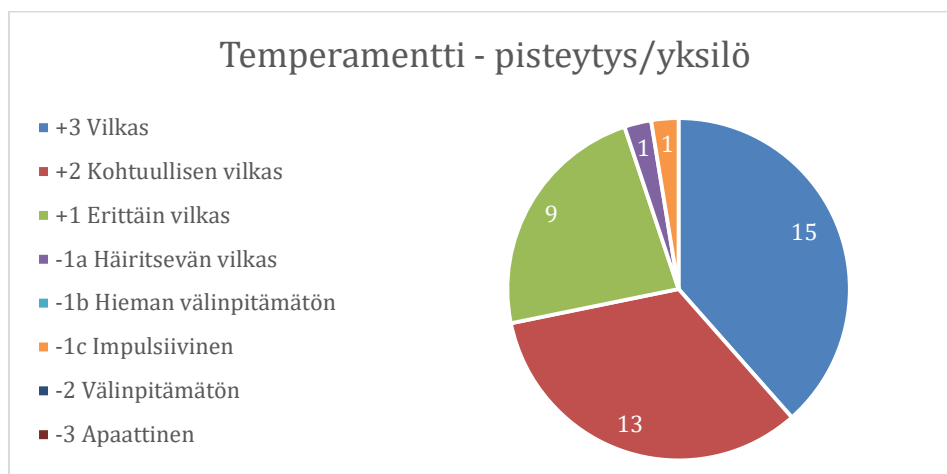
-2 Välinpitämätön Koira "elää omissa maailmoissaan", reagoi hitaasti ja välinpitämättömästi häiriöihin ja ärsykkeisiin. Koirassa ei esiinny henkistä tasapainottomuutta.

-3 Apaattinen Koira ei reagoi mitenkään kohtaamiinsa ulkoisiin ärsykkeisiin.”

YHTEENVETO

Testattujen koirien perusteella temperamentit ovat pääosin rotumääritelmän mukaiset. Bullterriereistä 73,7 % on joko +3 vilkkaita tai +2 kohtuullisen vilkkaita. +1 erittäin vilkkaita 23,7 %, yksittäisiä -1 tuloksia esiintyy.

Kaavio 18. Bullterriereiden temperamentti luonnetestissä

KOVUUS

”Kovuudella tarkoitetaan koiran taipumusta muistaa tai olla muistamatta epämiellyttäviä kokemuksia.

ARVOSTELUN PERUSTEET

Kovuutta arvioidaan testin kaikissa osasuorituksissa.

+3 Kohtuullisen kova Koira, joka koettuaan oikea-aikaisen psyykkisen epämiellyttävyysreaktion uudelleen paikalle tuotaessa ei osoite pelon merkkejä ja halua välttää paikkaa

+2 Kova Koira, joka uudestaan tuotaessa paikkaan, missä sille aiheutettiin psyykkinen epämiellyttävyys, kulkee suoraan pelästymispaikan ohi. Kovuus näkyy kaikissa osasuorituksissa.

+1 Hieman pehmeä Koira, joka osoittaa selviä merkkejä siitä, että se haluaisi välttää paikan, missä se pelästytettiin, mutta pystyy ohittamaan pelästytämisaikan suhteellisen läheltä ohjaajan tukemana.

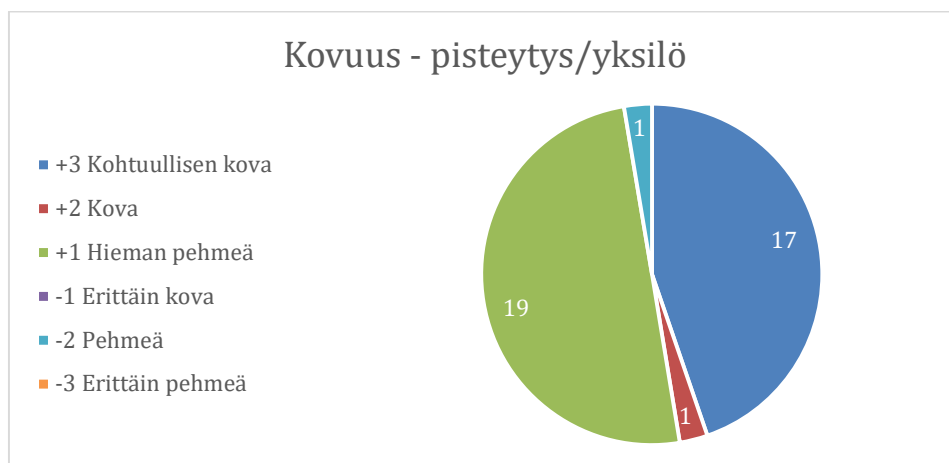
-1 Erittäin kova Koira, joka ei pelästy tai reagoi lainkaan sille aiheutettuihin epämiellyttävyysiin koko testin aikana.

-2 Pehmeä Koira, joka osoittaa selvästi pelästyneensä kohdetta ja osoittaa halunsa välttää paikkaa suhteellisen pitkänkin palautumisajan jälkeen ja vaatii ohjaajalta runsasta houkuttelua.

-3 Erittäin pehmeä Koira, joka osoittaa pelkoreaktioita kohteessa ja kieltäytyy tulemasta uudelleen paikkaan.”

YHTEENVETO

Puolet testatuista koirista on saanut tuloksen +1 hieman pehmeä. Bullterriereistä tuloksen +3 kohtuullisen kova tai +2 kova on saanut 47,4 %. Rodussa on jonkin verran pehmeitä koiria ja tässä osaluokassa on luonteissa parantamisen varaa. Liika pehmeys ei ole rotumääritelmän mukaista eikä toivottavaa ja tekee arjesta monesti hankalampaa, koska koira muistaa ikävät kokemukset.

Kaavio 19. Bullterriereiden kovuus luonnetestissä

LUOKSEPÄÄSTÄVYYS

”Luoksepäästävyydellä tarkoitetaan koiran suhtautumista vieraisiin henkilöihin. Koira on luoksepäästävä, kun se mielellään ja oma-aloitteisesti hakeutuu muidenkin tapaamiensa ihmisten seuraan kuin ohjaajansa. Koira, joka selvästi välttää tutustumista tai joka osoittaa selvää vastenmielisyyttä joutuessaan kosketukseen vieraiden kanssa, kutsutaan pidättäväksi. Hyväntahtoinen on koira, joka osoittaa hyökkäävyyttä vain uhkaavissa tilanteissa. Hyväntahtoisuus riippuu paljon koiran terävyydestä. Terävän koiran tarkkaavaisuus pieniäkin uhkaärsyksiä kohtaan aiheuttaa sen, että se tekee virhearvioinnin helpommin kuin vähemmän terävät koirat. Avoimuus tarkoittaa sitä, että koiran todellinen mieliala selvästi ilmenee sen käyttäytymisestä riippumatta siitä, onko tuo käyttäytyminen ihmisen kannalta myönteistä vai kielteistä. Luoksepäästävyuden arviointiin ei tarvita mitään erikoiskoetta vaan arviointi perustuu täysin testituomareiden havaintoihin koiran käyttäytymisestä sen kohdatessa ihmisiä.

ARVOSTELUN PERUSTEET

Luoksepäästävyuden arviointia suoritetaan koko testin ajan; mm. alkuhaastattelun jälkeen, puolustushalun erikoiskokeen loppuvaiheessa, terävyysskokeen loppuvaiheessa ja päästettäessä koira pimeään huoneeseen.

+3 Hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin Koira, joka houkuttelematta hakeutuu kosketukseen myös vieraiden ihmisten kanssa käyttäytyen ystävällisesti ja avoimesti. Luoksepäästäväksi kutsutaan myös sellaista koira, joka ei tutustu ihmisiin oma-aloitteisesti, mutta sallii tutustuttaa itsensä heihin.

+2a Luoksepäästävä, aavistuksen pidättäväinen Koira, joka houkuttelematta tai pienin houkutuksin hakeutuu kosketukseen myös vieraiden ihmisten kanssa, käyttäytyen ystävällisesti. Koira on ns. ujo.

+2b Luoksepäästävä, hieman pidättäväinen Koira, joka ei itse etsi kosketusta vieraaseen ihmiseen ja joka vaatii houkuttelua ennen kuin suostuu tutustumaan.

+1 Mielistelevä Koira, joka on hyvin halukas hakeutumaan ihmisten seuraan ja osoittaa tyytyväisyyttään liioitellen, esim. hyppimällä, nuolemalla, maassa pyörimällä.

-1a Selvästi pidättyväinen, ei yritä purra Koira, joka ei lainkaan salli vieraan ihmisen kosketusta ja johon ei houkutukset tehoa. Lähestyttäessä koira ei osoita aggressiivisuutta.

-1b Selvästi pidättyväinen, yrittää purra Koira, joka ei lainkaan salli vieraan ihmisen kosketusta ja johon ei houkutukset tehoa. Lähestyttäessä koira, yrittää karkottaa lähestyjän käyttäytymällä aggressiivisesti.

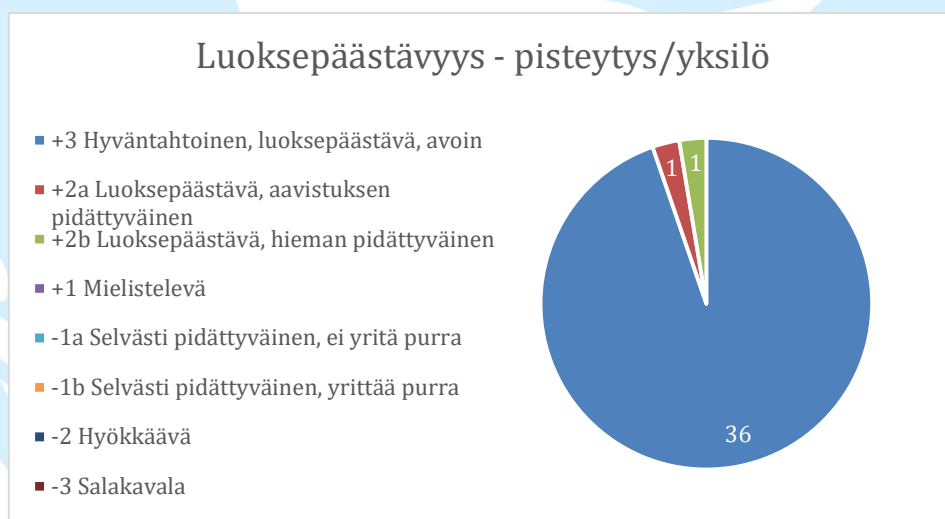
-2 Hyökkäävä Koira, joka ei oma-aloitteisesti hakeudu kosketukseen vieraiden ihmisten kanssa ja osoittaa hyökkäävyyttä.

-3 Salakavala Koira, joka osoittaa tavanomaista tutustumishalukkuutta ja/tai ystävällistä asennetta, mutta joka ilman uhkaa muuttuu varoittamatta aggressiiviseksi.”

YHTEENVETO

Luoksepäästävyiden suhteen testatut koirat ovat rodunomaisia. Tässä testiosiossa toivottava tulos on ehdottomasti +3 hyvántahtoinen, luoksepäästävä, avoin. +3 on selkeästi yleisin tulos rodulla.

Kaavio 20. Bullterriereiden luokse päästävyys luonnetestissä

LAUKAUSPELOTTOMUUS

”Koiran laukauspelottomuus testataan ampumalla 9 mm paukkupanoksilla vähintään kaksi ja enintään viisi laukausta. Laukaukset ammutaan n. 20-50 metrin etäisyydeltä huomioiden ympäristöolosuhteet, kuten maaston kaikupohja. Laukauspelottomuus testataan aina testin viimeisenä osasuorituksena. Ampuja sijoitetaan koiralta näkymättömiin, koiran etupuolelle. Tuomarin antamasta merkistä ammutaan ensimmäinen laukaus koiran liikkeellä ollessa. Toinen laukaus ammutaan tuomarin merkistä, ohjaajan ja koiran ollessa paikoillaan. Mikäli on tarpeen koiran reaktioiden selvittämiseksi, voidaan ampua lisälaukauksia.

ARVOSTELUN PERUSTEET

Laukausvarmaksi nimitetään koiraa, joka käyttäytyy täysin välinpitämättömästi laukauksiin tai joka on niistä vain normaalilla tavalla kiinnostunut. Koirat, jotka ensimmäisen laukauksen jälkeen käyttäytyvät rauhattomasti, mutta jotka selviävät nopeasti levottomuudestaan ja joille toistetut laukaukset saavat aikaan yhä pienemmän reaktion, luokitellaan laukauskokemattomiksi, ei laukausaroiksi. Koiraa, joka reagoi laukauksiin epänormaalin kiihkeästi esim. haukkumalla, hyökkäämällä kohti ampujan suuntaa tai on muuten kiihkeän innostunut ympäristön tapahtumista ja haukkuu, mutta joka ei osoita hermostuneisuutta, kutsutaan paukkuärtyisäksi. Laukausalttiiksi luokitellaan koira, joka reagoi selvästi, suunnilleen samalla tavalla jokaiseen laukaukseen rauhoittumatta tai hermostumatta enempää ja jonka sisäinen jännite ei nouse sellaiseen asteeseen, että selviä hermostuneisuuden oireita näkyisi. Laukausaraksi nimitetään koiraa, joka laukauksen jälkeen reagoi selvän hermostuneesti ja jolla on vaikeuksia mielentasapainonsa palauttamisessa ja joka ammunnan toistuessa osoittaa yhtä suurta tai suurempaa hermostuneisuutta.

+++ Laukausvarma Koira, joka käyttäytyy täysin välinpitämättömästi laukauksiin tai joka on niistä kiinnostunut vain luonnollisella tavalla.

++ Laukauskokematon Koira, joka reagoi ensimmäisiin laukauksiin, mutta kuultuaan useamman laukauksen levottomuus pienenee.

+ Paukkuärtyisä Koira, jolle ampuminen aiheuttaa selviä aggressiivisia reaktioita äänen suuntaan.

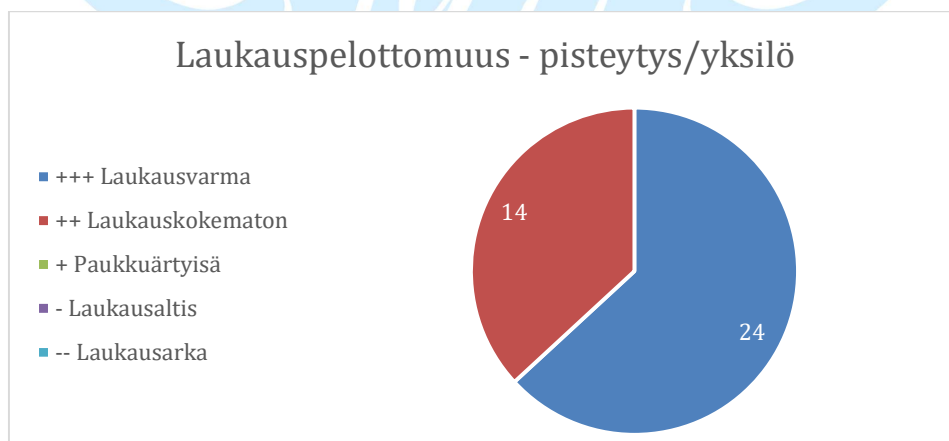
- Laukausaltis Koira, joka osoittaa melko selvästi epänormaalia, mutta ei hermostunutta käyttäytymistä. Reagoi suunnilleen samalla tavalla jokaiseen laukaukseen.

--- Laukausarka Koira, joka jokaisen laukauksen jälkeen reagoi hermostuneesti osoittaen yhtä suurta tai suurempaa hermostuneisuutta. Koiralla on vaikeuksia mielentasapainonsa palauttamisessa.”

YHTEENVETO

Testatuista bullterriereistä 100 % on saanut joko +++laukausvarma tai ++laukauskokematon tuloksen. Tulos on rodunomainen. Ihanteellisin tulos on +++laukausvarma.

Kaavio 21. Bullterriereiden laukauspelottomuus luonnetestissä

MH-LUONNEKUVAUS

Luonnekuvaus on tehty viidelle (5) rodun koiralle. Rodusta tehdyssä kaavioissa jokainen sarja edustaa testin suorittanutta koiraa. Sarjojen jonkin asteisesta epätasaisuudesta voidaan havaita hajontaa testattujen koirien reaktioissa. Eniten hajontaa oli etäleikissä, yllätyksessä, ääniherkkyydessä ja laukauksissa. Testatut koirat olivat testitulosten perusteella kilttejä ja helpohkoja peruskoiria, mutta bullterriereiden rodunomaisia piirteitä ne eivät testissä ilmentäneet.

1. KONTAKTI (1a, 1b, 1 c)

”Kontaktin tervehtimisiosiossa (1a) kuvataan koiran valmiuksia ottaa kontaktia tai ja vastata kontaktiin vieraiden ihmisten kanssa. Yhteistyössä (1b) arvioidaan, lähteekö koira testinohjaajan mukaan ja miten. Käsittelyssä (1 c) kuvataan antaako koira käsitellä itseään ja millä tavoin se käyttäytyy käsittelytilanteessa.”

YHTEENVETO

A) Testatuista bullterriereistä 100 % oli kontaktihaluista. B) Testatuista koirista 80 % lähti testajaajan mukaan, olematta testajaasta kiinnostuneita. 20 % lähti mukaan halukkaasti ja kiinnostuneina testajaasta. C) 80 % testatuista hyväksyy käsittelyn ja 20 % hyväksyy käsittelyn ja ottaa kontaktia.

2. LEIKKI 1 (2a, 2b, 2 c)

”Leikissä kuvataan koiran kykyä leikkiä esineellä ja taistella testinohjaajan kanssa. Leikkihalussa (2a) arvioidaan, leikkiikö koira, onko se innokas ja aktiivinen. Tarttumisessa (2b) arvioidaan, tarttuuko koira esineeseen, ja jos tarttuu niin miten. Leikkihalu- ja tarttumisiosiot suoritetaan kahdesti, ja kummastakin kuvataan lomakkeeseen aktiivisempi. Puruotteessa ja taisteluhaluissa (2 c, taisteluleikki testinohjaajan kanssa) arvioidaan, tarttuuko koira esineeseen, ja jos taistelee niin miten.”

YHTEENVETO

A) 80 % testatuista bullterriereistä leikkii ja 20 % aloittaa leikin nopeasti ja on aktiivinen. B) 80 % tarttuu leikissä leluun, 20 % ei tartu leluun lainkaan. C) 20 % koirista tarttuu ja vetää lelua voimakkaasti, 80 % tarttuu, irrottaa, mutta tarttuu uudelleen tai korjaa otetta.

3. TAKAA-AJO (3a, 3b, 3a, 3b)

”Taka-ajossa pyritään selvittämään koiran halua ajaa takaa (3a) loittonevaa kohdetta, saalista ja tarttua (3b) siihen. Taka-ajo tilanne suoritetaan kahteen kertaan, joista molemmat kuvataan lomakkeeseen.”

YHTEENVETO

A) Ensimmäisellä kierroksella 100 % testatuista koirista ei aloita takaa-ajoa lainkaan.

A) Toisella kierroksella 80 % testatuista koirista ei aloita takaa-ajoa lainkaan ja 20 % aloittaa takaa-ajon, mutta keskeyttää.

B) Ensimmäisellä kierroksella 100 % ei tartu saaliiseen.

B) Toisella kierroksella 100 % ei tartu saaliiseen.

4. AKTIVITEETTI

”Kuvataan koiran reaktioita kolmen minuutin ajan tilanteessa, jossa ohjaaja on täysin passiivinen. Aktiviteetissa on mahdollisuus saada viitteitä koiran hermorakenteesta.”

YHTEENVETO

20 % koirista on tarkkailevia, enimmäkseen rauhallisia, yksittäisiä toimintoja esiintyy. 80 % koirista on tarkkailevia mutta rauhallisia.

5. ETÄLEIKKI (5a, 5b, 5 c, 5d, 5e)

”Etäleikissä kuvataan koiran kykyä yhteistyöhön vieraan ihmisen kanssa välimatkan päässä ohjaajastaan. Kuvataan, kiinnostuuko koira vieraasta ja ensin hieman epämääräiseltä vaikuttavasta, mutta myöhemmin leikkiin kutsuvasta ihmisestä. Kiinnostuksessa kuvataan, kiinnostuuko koira etäleikkijästä ja miten (5a). Uhka/aggressio-osassa (5b) arvioidaan osoittaako koiran uhkauseleitä vierasta ihmistä kohtaan. Uteliaisuudessa (5 c) kuvataan, lähteekö koira etäleikkijän luo ja miten. Leikkihalussa (5d) arvioidaan osoittaako koira leikkihalua, tarttuuko esineeseen ja vetääkö vastaan. Yhteistyössä (5e) arvioidaan koiran aktiivisuutta etäleikkijän kanssa.”

YHTEENVETO

A) 100 % koirista on kiinnostunut avustajasta seuraten taukoamatta B) 20 % bullterriereistä osoittaa yksittäisiä uhkauseleitä. 80 % bullterriereistä ei osoita uhkauseleitä. C) 40 % koirista menee avustajan luo jossain vaiheessa avustettuna ja 60 % ei mene avustajan luokse ollenkaan. D) 20 % leikkii avustajan kanssa, 20 % ei leiki, mutta osoittaa kiinnostusta, 60 % ei osoita kiinnostusta. E) Testattujen koirien yhteistyö avustajan kanssa vaihtelee, 20 % on kiinnostunut sekä passiivisesta että aktiivisesta avustajasta, 20 % on kiinnostunut leikkivästä avustajasta ja 60 % ei edelleenkään osoita kiinnostusta.

6. YLLÄTYS (6a, 6b, 6 c, 6d, 6e)

”Yllätyksessä eli haalarilla kuvataan koiran valmiutta toimia yllättävässä tilanteessa. Pelko-osiossa (6a) kuvataan, pysähtyykö koira, väistääkö tai pakeneeko se. Uhka/aggressio-osiossa (6b) arvioidaan osoittaako koira uhkauseleitä tai hyökkääkö se. Uteliaisuudessa (6 c) kuvataan missä vaiheessa koira menee haalarin luo. Jäljelle jäävässä pelossa (6d) arvioidaan, onko koiran liikkumisnopeudessa vaihtelua tai väistämistä, ja vastaavasti jäljelle jäävässä kiinnostuksessa (6e) osoittaako koira kiinnostusta haalaria kohtaan.”

YHTEENVETO

A) 40 % kyykistyy ja pysähtyy, 20 % väistää kääntämättä katsetta pois, 20 % ei pysähdy tai pysähtyy nopeasti ja 20 % pakenee enintään 5 metriä. B) 60 % ei osoita uhkauseleitä, 20 % osoittaa useita uhkauseleitä, 20 % osoittaa yksittäisiä uhkauseleitä. C) 20 % menee haalarin luo ilman apua, 80 % koirista menee haalarin luo, kun ohjaaja on edennyt puoliväliin D) 100 % testatuista bullterriereistä ei jää muistelevaan kokemaansa. E) 20 % bullterriereistä alkaa leikkimään haalarilla ja 80 % bullterriereistä ei jää kiinnostusta haalaria kohtaan.

7. ÄÄNIHERKKYYS (7a, 7b, 7d, 7 c)

”Ääniherkkyydessä kuvataan koiran reaktioita yllättävän äänen yhteydessä. Pelko-osiossa (7a) kuvataan millä tavoin koira toimii äänen kuullessaan – pysähtyykö, väistääkö tai pakeneeko se. Uteliaisuusosiossa (7b) kuvataan, meneekö koira laitteen luo ja missä vaiheessa. Jäljellejäävässä pelossa (7 c) arvioidaan, onko koiran liikkumisnopeudessa vaihtelua tai väistämistä, ja vastaavasti jäljellejäävässä kiinnostuksessa (7d) osoittaako koira kiinnostusta ja minkälaista laitetta kohtaan.”

YHTEENVETO

A) 20 % pelästyy ja pakenee melko voimakkaasti, 80 % väistää, mutta ei käännä katsettaan pois. B) 60 % bullterriereistä menee laitteelle ilman apua, 20 % tarvitsee ohjaajalta jonkinasteista apua ja 20 % ei mene katsomaan äänilähdettä. C) 80 % koirista ei osoita liikkumisnopeuden vaihtelua tai väistämistä, 20 % koirista niiaa kerran D) 40 % bullterriereistä osoittaa jonkin asteista jäljelle jäävää kiinnostusta laitetta kohtaan ja 60 % bullterriereistä ei osoita jäljelle jäävää kiinnostusta.

8. AAVEET (8a, 8b, 8c, 8d, 8e)

”Aaveissa kuvataan koiran reaktioita, kun uhkaavasti liikkuvat koiran näkökulmasta tuntemattomat kohteet lähestyvät hitaasti edestäpäin kohti koiraa. Aave-osassa kaksi toisistaan 25 metrin päässä ja 20 metrin päässä koirasta olevaa valkokaapuista aaveita lähestyy vuoron perään liikkuen kohti koiraa. Aaveiden ollessa noin 4 metrin päässä koirasta (jos koira ohjaajan edessä tai sivulla) tai ohjaajasta (koira ohjaajan takana) ne pysähtyvät ja kääntyvät ympäri samalla laskien kätensä alas siten, että koira voi nähdä kädet. Ohjaaja päästää tässä vaiheessa otteensa koiran taluttimesta. Koiralle annetaan tarvittaessa tukea siten, että ohjaaja siirtyy ohjeiden mukaisesti lähemmäksi aaveita ja lopulta voi riisua aaveelta hupun päästä, jotta koira näkee hupun alla olevan ihmisen. Uhka/aggressio (8a) osiossa arvioidaan osoittaako koira uhkauseleitä. Tarkkaavaisuudessa (8b) kuvataan, miten koira tarkkailee aaveita. Pelko-osiossa (8 c) arvioidaan, pelkääkö koira ja missä se seisoo. Uteliaisuudessa (8d) kuvataan miten ja milloin koira menee katsomaan aaveita. Kontaktinotossa (8e) kuvataan miten koira ottaa kontaktia aaveeseen.”

YHTEENVETO

A) 60 % testatuista koirista ei osoita uhkauseleitä, 20 % koirista osoittaa yksittäisiä uhkauseleitä ja 20 % osoittaa useita uhkauseleitä. B) 40 % koirista tarkkailee aaveita intensiivisesti ja 60 % tarkkailee aaveita, pitäen taukoja. C) 40 % koirista on enimmäkseen ohjaajan edessä tai sivulla, pientä välimatkaa ottaen ja 60 % on ohjaajan edessä tai sivulla. D) 60 % bullterriereistä menee katsomaan aaveita ilman apuja, 40 % koirista menee katsomaan aaveita, kun ohjaaja on edennyt puoliväliin. E) 100 % bullterriereistä ottaa itse kontaktia.

9. LEIKKI 2 (9a, 9b)

”Kuvataan koiran kykyä leikkiä esineellä ja verrataan ovatko reaktiot muuttuneet ensimmäisien leikkien jälkeen. Reaktioiden muuttuminen voi kertoa siitä, että koira ei ole palautunut kunnolla eri osioista, tai koiralla on saattanut olla erittäin hauskaa, kun kerrankin kaikenlaista jännää on tapahtunut. Toinen leikki on samanlainen kuin ensimmäinenkin, sillä erotuksella vain, että se tehdään ainoastaan kertaalleen eikä siihen liity enää koiran ja testinohjaajan taisteluleikkiä.”

YHTEENVETO

A) 80 % testatuista koirista leikkii ja 20 % testatuista koirista ei leiki. B) 80 % tarttuu leluun hieman viiveellä/etuhampailla ja 20 % ei tartu leluun lainkaan.

10. AMPUMINEN

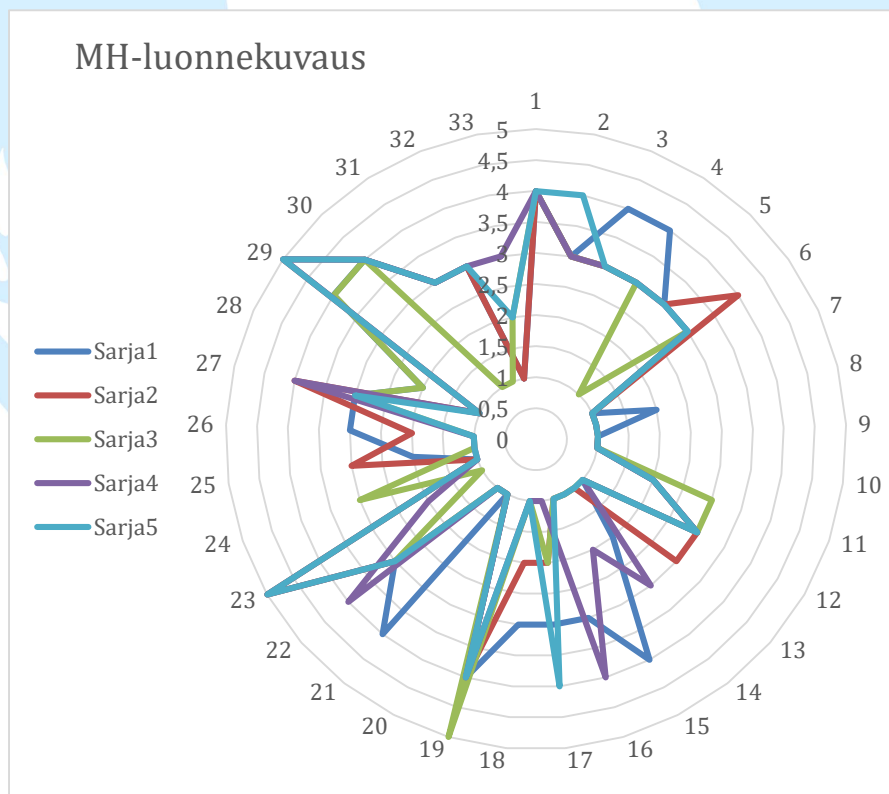
”Ohjaaja päättää aina ammutaanko laukaukset koiralle. Ampumisessa kuvataan koiran reaktioita laukausten yhteydessä, miten se käyttäytyy kuullessaan laukauksia. Koiran reaktioita kuvataan sekä aktiivisena (koira leikkii tai juoksee) että passiivisena. Tässä osiossa voidaan käyttää koiran omaa lelua. Arvio koiran käyttäytymisestä laukauksien aikana kuvaa koiran reaktioita, ei koiran pelon määrää – vain kohta 5 kuvastaa koiran pelkoa.”

YHTEENVETO

60 % bullterriereistä on täysin välinpitämättömiä laukauksiin, 20 % häiriintyy niistä hieman, mutta muuttuvat välinpitämättömiksi, 20 % koirista kiinnostuu laukauksista/yleisöstä, mutta palaa leikkiin/passiivisuuteen.

MH-luonnekuvauksen arvostelukaavake löytyy JTO:n liitteistä kohdasta 8.

Kaavio 22. Bullterriereiden suoritettut MH-luonnekuvaukset

Jalostustarkastus

Roduilla ei toistaiseksi ole jalostustarkastuksia.

Näyttelyt

Näyttelyistä luonteen perusteella saaduista EVA tai HYL arvosanoista ei ole saatavilla tilastoa. Yleisin HYL arvosanan syy on purennoissa. EVA arvosanat johtuvat monesti koiran yli-innokkaasta käyttäytymisestä kehässä. 2015-2024 EVA-arvosanoja 0,6 % ja HYL-arvosanoja 1,7 %.

Erot eri maiden populaatioiden välillä

Vertailu luonteiden osalta muiden maiden populaatioihin on vaikeaa, koska yhteneväistä dataa tai ylipäättään dokumentteja luonteista ei muiden maiden osalta ole juurikaan saatavilla. Käytännössä on kuitenkin havaittu, että Itä-Eurooppalaiset, Keski-Eurooppalaiset, Etelä-Afrikkalaiset, Australialaiset, Yhdysvaltalaiset, Iso-Britannialaiset ja Skandinaaviset kannat eroavat toisistaan jonkin verran. Karkeasti voitaisiin sanoa, että Itä- ja Keski-Eurooppalaiset sekä Etelä-Afrikkalaiset kannat ovat astetta terrierimäisempiä ja terävämpiä, koska näissä maissa vartiointi- ja puolustusominaisuudet koirissa ovat toivottavia. Yhdysvaltalaiset, Australialaiset ja Iso-Britannialaiset kannat ovat taas karkeasti sanottuna keskivertoa sosiaalisempia. Skandinaaviset kannat ovat karkeasti yleistettynä näiden sekoitusta.

Sukupuolten väliset erot

Sukupuolten väliset erot käyttäytymisessä bullterriereillä eivät ole suuret. Erot ovat enimmäkseen yksilöistä riippuvaisia. Uroksia kuitenkin kastroidaan käytösongelmien vuoksi jonkin verran enemmän kuin narttuja (kaaviot 48 & 49). Havaintojen perusteella voimme kuitenkin todeta, että kaksi urosta tulevat keskenään aikuisina toimeen pienemmällä todennäköisyydellä, kuin kaksi narttua. Lähtökohtaisesti kahta urosta ei suositella samaan perheeseen ja narttujen suhteenkin tulee noudattaa harkintaa. Mikäli perheeseen hankitaan kaksi saman sukupuolen edustajaa, tulee omistajan olla varautunut siihen, että molempien koirien ollessa aikuisia, ne voidaan joutua pitämään erillään toisistaan, koska ne eivät tule toimeen keskenään. Havaintojen perusteella voidaan lisäksi todeta uroksen olevan suoraviivaisempia käytökseltään, nartun kohdalla käyttäytymisessä on enemmän vaihteluita mm. kiimakierron mukaan.

4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet

Rodun alkuperäinen käyttö

1800-luvun alussa, Englannissa järjestettiin koirataisteluita sekä koiran ja toisen eläinlajin välisiä taisteluita, muun muassa karhuja ja mäyriä vastaan, viihde ja vedonlyönti mielessä. Kilpailumielessä koirilla myös tapettiin rottia aikaa vastaan. Epävirallisissa tilastoissa näiltä vuosilta rotantappoennätys olisi bullterrierin nimissä. Edellä mainittuihin käyttötarkoituksiin haluttiin kehittää ylivoimainen taistelukoira ja tehokas tuhoeläinten torjuja. Jalostukseen käytetyt koirat olivat poikkeuksetta luotettavia ja rakastavia perheenjäseniä. Näitä koiria ei käytetty yleisesti koskaan vahti- tai suojelukoirina ja niitä pidettiin ihmiselle ystävällisinä.

Käyttöominaisuuksien säilyttäminen

Rodun nykyinen käyttötarkoitus on seurakoira. Rodunomaisen luonteen säilyttäminen on olennaista, mutta varsinaisia käyttöominaisuuksia roduilla ei ole.

Kokeet ja kilpailut

Rodun kanssa yleisin harrastus on näyttelyt ja luonnetesti on yleisin koemuoto. Vaikka joissain muissa lajeissa osallistumiskerrat saattavat olla luonnetestiä suuremmat, koostuvat koekäynnit kuitenkin vain muutamien yksittäisten koirien osallistumisista kokeisiin. Yhdeksän koiraa on saavuttanut RTK1 ja kolme koiraa RTK2 koulutustunnukset.

Taulukko 6. Bullterriereiden tulostilasto koiraharrastuslajeista

KOETILASTOT			
Laji	Vuosi	Osallistumiskerrat	Tulokset/Koulutustunnukset
Näyttelyt	2015	351	269 x ERI, 54 x EH, 11 x H, 5 x T, 3 x EVA, 9 x HYL
	2016	255	193 x ERI, 40 x EH, 10 x H, 2 x T, 5 x EVA, 5 x HYL
	2017	295	238 x ERI, 44 x EH, 5 x H, 2 x T, 0 x EVA, 6 x HYL
	2018	232	186 x ERI, 39 x EH, 3 x H, 2 x T, 1 x EVA, 1 x HYL
	2019	233	202 x ERI, 23 x EH, 2 x H, 1 x T, 1 x EVA, 4 x HYL
	2020	38	24 x ERI, 9 x EH, 3 x H, 1 x EVA, 1 x HYL
	2021	107	83 x ERI, 15 x EH, 5 x H, 2 x T, 2 x HYL
	2022	247	205 x ERI, 30 x EH, 4 x H, 1 x T, 1 x EVA, 6 x HYL
	2023	177	142 x ERI, 31 x EH, 2 x H, 1 x EVA, 1 x HYL
	2024	138	116 x ERI, 19 x EH, 3 x H 1 x HYL
	Yhteensä	2073	
Agility	2015	13	3 X MIDI-1 EH, 10 X MIDI-1 -
	2016	13	2 X MEDI-2 -, 7 X MAXI-1, 4 X MEDI-1 -1
	2017	3	3 X MEDI-2 -
	Yhteensä	29	
Rallytoko	2015	20	1 x ALO-, 3 x ALO0, 10 x ALOHYV, 1 x AVO-, 5 x AVO0
	2016	19	1 x ALO-, 3 x ALO0, 3 x ALOHYV, 5 x AVO-, 6 x AVOHYV, 1 x VOI-
	2017	10	1 x AVO-, 7 x ALOHYV, 2 x ALO0
	2018	6	2 x AVO-, 3 x AVOHYV, 1 x ALO-
	2019	10	3 x AVO-, 4 x ALOHYV, 3 x ALO0
	2020	7	2 x AVO-, 2 x AVOHYV, 2 x VOI-, 1 x VOI0
	2024	1	1 x ALO0
	Yhteensä	73	
Koiratanssi-vapaaohjelma	2017	1	1 x AVO H
	Yhteensä	1	
MH-luonnekuvaus	2015	4	4 x suoritettu
	2024	1	1 x suoritettu
	Yhteensä	5	
Luonnetesti	2015	8	14,8 % vuoden rekisteröintiin nähden

	2016	11	18 % vuoden rekisteröintiin nähden
	2017	5	14,7 % vuoden rekisteröintiin nähden
	2018	4	12,9 % vuoden rekisteröintiin nähden
	2020	5	14,3 % vuoden rekisteröintiin nähden
	2021	4	36,4 % vuoden rekisteröintiin nähden
	2024	1	4.3 % vuoden rekisteröintiin nähden
	Yhteensä	38	

Hyötykoira-, virka- tai muu työkäyttö

Rotua ei tiedettävästi ole em. työkäytössä ainakaan Suomessa.

4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen

Yksinoloon liittyvät ongelmat

Havaintojen, sekä Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella, ei ole tullut ilmi bullterriereillä yleisiä yksinoloon liittyviä ongelmia.

Runsas pureskeluntarve ja rodulle tyypillisten aineellisten tihutöiden tekemisen ei katsota suoraan liittyvän koiran yksinoloon liittyviin ongelmiin, vaan yksilön vilkkauden ja toiminnallisuuden aiheuttaman turhauman purkuun.

Bullterriereille on harvinaista kärsiä eroahdistuksesta.

Lisääntymiskäyttäytyminen

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella valtaosa bullterriereistä ilmentää normaalia lisääntymiskäyttäytymistä.

Lisääntymiskäyttäytymisessä on kuitenkin myös puutteita/ongelmia. Kyselyvastausten perusteella jalostukseen käytetyistä yksilöistä kaksi (2) narttua ei ole antanut uroksen astua itseään luonnollisesti ja kahdella (2) uroksella on ilmennyt astumishaluttomuutta. Viidellä (5) uroksella on havainnointu yliseksuaalisuutta.

Emä- ja hoivaominaisuuksissa nartuilla ilmenee myös puutteita/ongelmia. Vuoden 2024 kyselyn vastausten mukaan 66,6 % bullterrierinartuista on normaaleja hoivaavia emoja, 19 % ylihoivaavia pentujaan kohtaan, 28,6 % varomattomia ja/tai kömpelöitä, 4,8 % nartuista on välinpitämättömiä ja 9,5 % aggressiivisia pentujaan kohtaan. Emoista 33,3 % hoivasi pentujaan 7–8 viikkoa, 42,9 % 5–6 viikkoa, 19 % 3–4 viikkoa ja 4,8 % ei lainkaan.

Osin aggressiivisen käyttäytymisen ilmeneminen selittyy rodulla ilmenevästä koiraggressiivisuudesta, mutta osin se lienee osoitus lisääntymiskäyttäytymisen puutteista.

Lisääntymiskäyttäytymisen ongelmien takia rodun kasvattajat joutuvat kontrolloimaan koiria jo varmuudenkin vuoksi normaalia enemmän kaikissa lisääntymiseen liittyvissä tilanteissa, mikä tekee rodun kasvattamisesta normaalia sitovampaa ja haasteellisempaa. Tämä ei ole toivottavaa ja on

huolestuttava merkki rodun elinvoimaisuuden heikentymisestä. Heikot pentuajan olosuhteet sekä aikainen emästä vieroitus altistavat myös pakko-oireisen käyttäytymisen puhkeamiselle jatkossa (Tiira, K. ym. 2012).

Sosiaalinen käyttäytyminen

Bullterrierit haluavat yleensä olla erittäin tiiviisti mukana omistajansa/perheensä tekemisissä. Ne ovat ihmisiä kohtaan hyvántahtoisia ja avoimia, joskin niiden osoittamat hyvántahdon eleet saattavat joskus kohdistua ihmiseen holtittoman rajuna törmäyksenä. Ne suhtautuvat avoimesti ja iloisesti myös vieraita ihmisiä kohtaan, sekä omassa elinympäristössään, että vieraissa paikoissa. Joitakin poikkeuksia löytyy, jolloin koirat ovat pidättyväisempiä, jopa arkoja tai aggressiivisia. Se ei kuitenkaan ole rodunomaista, eikä toivottavaa.

Suhtautuminen toisiin koiriin vaihtelee. Osa yksilöistä on sosiaalisia ja tulevat toimeen toisten koirien kanssa. Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella kuitenkin noin 13 % rodun edustajista on koira-aggressiivisia. Omistajan tulee aina olla varovainen ja toimintakykyinen toisten koirien kanssa sosiaalisissa kanssakäymisissä. Aggression ilmeneminen toista koiraa kohtaan voi tapahtua hyvin nopeasti ja koirien eleisiin perehtymättömälle ja harjaantumattomalle omistajalle ”ilman ennakkovaroitusta”.

Pelot ja ääniherkkyys

Bullterriereillä ei ole tullut esiin selkeitä yleisiä pelkoja tai ääniherkkyksiä. Yksittäisiä fobioita tai äänipelkoja esiintyy, mutta ei mitään sellaista, jota voisi yleistää tai pitää ongelmana rodussa.

Ikään liittyvät käytöshäiriöt

Tietoa ikään liittyvistä käytöshäiriöistä ei ole. Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella kahdella yksilöllä käytösongelmat olivat iän myötä pahentuneet, mutta ongelmat itsessään eivät olleet iän tuomia.

Rakenteelliset tai terveydelliset seikat, jotka voivat vaikuttaa koirien käyttäytymiseen

Koirien kipukäyttäytyminen voi pitää sisällään erilaisia käytöshäiriöitä mm. ylivilkkautta tai aggressiivisuutta. Erityisesti äkillisesti alkavissa käytöshäiriöissä kipu tulisi poissulkea aina ensimmäisenä.

Kroonisessa kivussa koiran käyttäytymisessä hitaammin tapahtuvat muutokset, saattavat jäädä omistajalta huomaamatta. Oman koiran kivun tunnistaminen, erityisesti rodulla, jotka jatkavat toimintaansa normaalisti kovastakin kivusta huolimatta, olisi omistajan erityisen tärkeää oppia tunnistamaan.

Erityisesti virheasentoisten hampaiden tai iho-ongelmien aiheuttamat mahdolliset ikävät tunteet ovat mahdollisia.

Yhdistyksen Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella kivusta (tässä tapauksessa spondyloosi) johtuvaa aggressiivisuutta oli ilmennyt kyselyn perusteella yhdellä käyttäytymisen takia lopetetuista yksilöistä.

Alice Moon-Fanellin ja Nicholas Dodmanin tutkimuksen mukaan osa bullterriereistä on alttiita pakkomielle-, eli OCD- tyyppisille, jopa autismiin verrattavissa oleville oireille. Rodussa esiintyvä hännänjahtaaminen, ulosteiden/muiden sopimattomien asioiden syöminen, hitailu ym. ongelmat saattavat mahdollisesti olla sidoksissa tähän asiaan. Tutkimus on vielä kesken. Hannes Lohen ryhmä työskentelee myös hännänjahtaustutkimuksen parissa, missä selvitetään mahdollisia geneettisiä syitä käytökselle.

Joissakin koirien välisissä sosiaalisissa tilanteissa bullterrieri saattaa tulla väärinymmärretyksi ryhdikkään ja etupainoisen olemuksensa ja erikoisen päänmuotonsa takia.

Yhdistyksen Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella ruuan tai vierasesineiden syömiseen liittyviä häiriöitä tai koprofagiaa esiintyy 11 %:lla ja yksi koira oli jouduttu lopettamaan toistuneiden vierasesineleikkausten takia.

Pääväriltään valkoisilla koirilla voi esiintyä väriin liittyvää kuuroutta. Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) kuurouteen liittyviin kysymyksiin vastanneista 14 yksilöstä jokainen oli puolikuuroja. Kahden puolikuuron yksilön osalta omistajat kertoivat yleisimpien ongelmien liittyvän äänen paikantamiseen, koira ei havainnut kutsua tai saattoi tulla yllätetyksi. Suurin osa omistajista koki, ettei puolikuurous vaikuttanut lainkaan koiran kanssa elämiseen/koiran elämään.

4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta

Keskeisimmät ongelmakohdat

Keskeisimmät syyt bullterriereiden luonteiden ongelmakohtiin, suuntaa antavien tilastollisten otantojen sekä käytännön havaintojen perusteella, vaikuttaisivat olevan koirien rohkeudessa ja hermorakenteessa, mikä heijastuu moninaisesti rodulle epätyypillisiin käytösongelmiin arjessa sekä lisääntymiskäyttäytymisessä. Lisääntymiskäyttäytymisessä huomio kiinnittyy lisääntymishaluttomuuteen sekä aggressiivisuuden tai totaalisen välinpitämättömyyden ilmenemisenä omia pentujaan kohtaan. Aggressiivisuus astutustilanteessa urosta kohtaan ja pentuihin kohdennettu aggressio eivät kulje suoralinjaisesti käsikädessä, vaan niitä esiintyy yhtä lailla yhdessä kuin erillisinä toisistaan. Lisäksi ”hitailu”, pakkomielteet ja vierasesineiden/ulosteiden syöminen ovat huolestuttavia asioita.

Ongelmien syyt ja vähentäminen

Ongelmista tulee tiedottaa rodun harrastajia selkeämmin. Koiran omistajien toivotaan luonnetestauttavan koiriaan laajemmin, jotta rodun todellinen tilanne saadaan selville. Koirien omistajien olisi suotavaa kertoa koiransa, niin hyvistä, kuin huonoistakin luonteenpiirteistä koiransa kasvattajalle, jotta kasvattaja osaa ottaa asiat huomioon tulevaisuuden jalostusvalintoja suunnitellessaan ja tehdessään.

Kasvattajien on tulevaisuudessa entistä enemmän keskityttävä jalostukseen käyttämiensä koirien luonteisiin. Kasvattajat eivät saa käyttää jalostukseen aggressiivista, pakkomielteistä, hitailevaa tai selkeästi heikkoluonteista yksilöä tai yksilöä, joka toistuvasti on periyttänyt heikkoa luonnetta. Heikkoluonteisen yksilön luonteenpiirteitä ovat muun muassa varautuneisuus, hermostuneisuus, stressiherkkyys, palautumiskyvyttömyys ja taipumus traumatisoitua herkästi. Jalostukseen ei saa myöskään käyttää lisääntymiseltään tai hoivakäyttäytymiseltään epänormaaleja yksilöitä. Jalostukseen käytettyjen koirien olisi hyvä olla luonnetestattuja.

4.3. Terveys ja lisääntyminen

4.3.1 PEVISA-ohjelma

LETAALI AKRODERMATIITTI (LAD)

Bullterrierillä esiintyy homotsygoottisessa muodossa sinkin imeytymishäiriötä eli letaalia akrodermatiittia (LAD). LAD on yhden geeniparin säätelemä, jolloin sairauden kantajat voidaan varmuudella tunnistaa ja estää sairaiden koirien syntyminen, ts. LAD-sairastuneiden on saatava taudin geeni molemmilta vanhemmilta sairastuakseen.

PEVISA-ohjelma LAD:n osalta on 2026-2030:

Vähintään toisella pentueen vanhemmista tulee olla astutushetkellä LAD-geenitestistä tulos normaali tai sen tulee olla sairauden osalta normaali polveutumisen perusteella.

AORTAN AHTAUMA ELI SUBAORTTASTENOOSI (SAS)

Aortan ahtaumaa (SAS) esiintyy eriaistaisena. Mitä voimakkaammasta ahtaumasta on kyse, sen vakavammat vaikutukset sillä on koiran elämänlaatuun ja eliniän pituuteen.

MITRAALIDYSPLASIA

Mitraliläpän eli vasemman eteis-kammionläpän dysplasia (MVD) pitää sisällään erilaisia läpän kehityshäiriöitä (Bulmer 2014). Mitraliläpän dysplasiassa läpän aukko, liuskat, jännesäikeet, nystylihakset voivat olla poikkeavia. Lisäksi mitraliläpän muutokset voivat aiheuttaa mitraliläpän ahtaumaa (Bulmer 2014). Läpän muutokset aiheuttavat takaisinvirtauksen vasemman eteisen ja kammion välillä systolen aikana ja vasemman kammion epätäydellisen täyttymisen diastolen aikana. Nämä muutokset aiheuttavat vasemman eteisen ja kammion tilavuuslikuormituksen, joka johtaa ajan kanssa vasemman puoleiseen sydämen vajaatoimintaan.

PEVISA-ohjelma ensisijaisesti vastustettavien sydänsairauksien osalta 2026-2030: Pentueen vanhemmilla tulee astutushetkellä olla voimassa oleva sydämen ultraäänitutkimus. Ultraäänitutkimuksen alaikäraja on 18 kk. Ultraäänitutkimuksen tulos on lopullinen. Ultraäänitutkimuksen tulos C sulkee koiran jalostuksesta. Ensisijaisesti vastustettavat sydänsairaudet ovat subaorttastenoosi ja mitralidysplasia.

Bullterrierirodun PEVISA vuosina 2024-2025 on ollut:

“LAD (letaali akrodermatiitti) -geenin kantaja on paritettava LAD:n suhteen terveen parituskumppanin kanssa.

Jos auskultaatiotutkimuksessa (alaikäraja 18kk) ei kuulla sivuääntä, on tulos lopullinen. Jos

sivuääni todetaan, on koiran sydän tutkittava ultraäänitutkimuksella. Ultraäänitutkimuksen alaikäraja on 12kk. Ultraäänitutkimuksen tulos on lopullinen, jos tulos on ”ei osoita merkkejä sydänsairaudesta.” Ultraäänitutkimustulos B on voimassa 12 kk. Kun uusintatulos ultraäänitutkimuksesta on A tai B, ei sydäntutkimuksia tarvitse uusia. Ultraäänitutkimuksen tulos C sulkee koiran jalostuksesta.

Ulkomaisia koiria koskeva poikkeus: LAD-geenitestillä tutkimaton ulkomainen uros voidaan parittaa vain LAD-geenin suhteen terveen koiran kanssa. Ei vaadita sydäntutkimuksia. (narttu 1, uros 2 pentuetta) (Päivitetty 1.1.2022).

SYNNYNNÄISET SYDÄNSAIRAUDET

Tutkitusti yleisimmät sydänviat ovat aortanahtauma (SAS) ja mitraalidysplasia (vasemman eteiskammion läpän viat). Rodussa esiintyy myös jonkin verran keuhkovaltimon ahtaumaa. Lisäksi on suurentuneita sydämiä. Bullterriereiden luotettavin sydämen tutkimusikä on 18kk ylöspäin.

Suomessa bullterrierit tutkitaan ultraäänitutkimuksella. Ultraääni tutkimusmenetelmänä on syrjäyttänyt auskultoinnin käytännössä kokonaan sydämen PEVISA-ohjelman myötä. Yhdistys tukee jäseniensä koirien sydämen ultraäänitutkimuksia, kun lausunnot luovutetaan yhdistyksen käyttöön.

Sydänultra tutkimusmenetelmänä sisältää vähintään:

- 1) Sydämen auskultaatio - Tutkimuksen suorittaa Kennelliiton hyväksymä sydäntutkimuseläinlääkäri kardiologisella stetoskoopilla. Auskultaatiotutkimus bullterriereillä ei ole useinkaan luotettava johtuen kuuntelun haasteellisuudesta rodulla (fyysiset ominaisuudet ja säheltäminen tai voimakas läähätys tutkimustilanteessa). Bullterriereillä useat sivuäänit jäävät kuulematta, toisaalta sivuääni ei myöskään automaattisesti tarkoita sydänsainta. Bullterriereille sydämenultraäänitutkimus tulee suorittaa virtausnopeuksilla eli niin sanotulla dopplertutkimuksella.
- 2) Sydämen ultraäänitutkimus virtausnopeuksilla – Tutkimuksen suorittaa Kennelliiton hyväksymä sydäntutkimuseläinlääkäri. Ultraäänitutkimuksessa saadaan hyvä kuva koiran sydämen rakenteesta ja toiminnasta. Tutkimus suoritetaan koiran ollessa hereillä.

AORTAN AHTAUMA ELI SUBAORTTASTENOOSI (SAS)

Aortan ahtaumaa esiintyy monilla eri koiraroduilla. Useimmilla näistä se on todettu tai sitä epäillään perinnölliseksi.

Aortan ahtaumaa (SAS) esiintyy eriasteisena. Mitä voimakkaammasta ahtaumasta on kyse, sen vakavammat vaikutukset sillä on koiran elämänlaatuun ja eliniän pituuteen.

Oireena vakavissa tapauksissa saattaa olla rytmihäiriöperäinen äkkikuolema tai sydämen vajaatoimintaoireet jo nuorella iällä.

ELT Maria Wiberg, 2016.

Taulukko 7. Suomen Kennelliiton ultraäänieläinlääkärien käyttämät yhtenäiset, kaikkien rotujen luokituskriteereitä (SAS):

Diagnoosi	Virtausnopeus (m/s)	Painegradientti (mm/Hg)
Normaali	alle 2,0	
Avoim	2,0 - alle 2,4	
Lievä	2,4 - alle 3,5	alle 50
Kohtalainen	3,5 - alle 4,5	50-80
Vakava	vähintään 4,5	yli 80

MITRAALIDYSPLASIA

Mitraaliläpän eli vasemman eteis-kammionläpän dysplasia (MVD) pitää sisällään erilaisia läpän kehityshäiriöitä (Bulmer 2014). MVD:tä esiintyy useimmin tanskandogeilla, saksanpaimenkoirilla, **bullterriereillä**, kultaisilla noutajilla, dalmatiankoirilla ja mastiffeilla (Oyama ym. 2005). Mitraaliläpän dysplasiassa läpän aukko, liuskat, jännesäikeet, nystylihakset voivat olla poikkeavia. Lisäksi mitraaliläpän muutokset voivat aiheuttaa mitraaliläpän ahtaumaa (Bulmer 2014). Läpän muutokset aiheuttavat takaisinvirtauksen vasemman eteisen ja kammion välillä systolen aikana ja vasemman kammion epätäydellisen täyttymisen diastolen aikana. Nämä muutokset aiheuttavat vasemman eteisen ja kammion tilavuusylikuormituksen, joka johtaa ajan kanssa vasemman puoleiseen sydämen vajaatoimintaan.

Koirat ovat oireettomia, kunnes muutokset johtavat vasemman puoleiseen sydämen vajaatoimintaan, jolloin tavataan siihen liittyviä tyypillisiä oireita, kuten yskää, alentunutta rasituksen sietokykyä ja takypneaa. Mitraaliläpän ahtauman yhteydessä voidaan tavata oikean puoleiseen sydämen vajaatoimintaa ja sen aiheuttamia tyypillisiä oireita. Myös pyörtymisiä ja äkkikuolemia on havaittu.

ELL Kati Syvänen, 2015.

Vuonna 2022 Tanskassa tehdyn tutkimuksen mukaan bullterriereiden sydänsairauden esiintyvyys oli 65 % (66/101 koirasta), ja niistä yleisimmät olivat mitraaliläpän kehityshäiriöt (47 %, 47/101) ja aortan ahtauma (29 %, 29/101). Tutkimuksessa tuli esiin, että bullterrierin mitraaliläpän koko on pienempi kuin muilla saman kokoluokan koirilla.

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) vastausten perusteella 43,5 % tutkituista koirista on todettu sydämessä läppävika, joista suurin osa on mainittu mitraaliläppävuodoksi. Uusien tutkimustulosten ja kyselyn kautta saadun tiedon valossa mitraaliläpän kehityshäiriöt ovat yleistyneet rodussamme.

KEUHKOVALTIMON AHTAUMA ELI PULMONAALISTENOOSI (PS)

Keuhkovaltimon ahtaumaa esiintyy monilla eri koiraroduilla. Useimmilla näistä se on todettu tai sitä epäillään perinnölliseksi.

Keuhkovaltimon ahtaumaa (PS) esiintyy eriasteisena. Mitä voimakkaammasta ahtaumasta on kyse, sitä vakavimmat vaikutukset sillä on koiran elämänlaatuun ja eliniän pituuteen.

Oireina saattaa esiintyä vakavissa tapauksissa rasisuksensietokyvyn alentumista, vatsan turvotusta (nestettä) ja pyörtyilyä. Vakavissa tapauksissa sairaus johtaa koiran menehtymiseen nuorella iällä.

ELT Maria Wiberg 2016

Taulukko 8. Suomen Kennelliiton ultraäänieläinlääkärit käyttävät seuraavia yhtenäisiä luokituskriteereitä, (PS):

Diagnoosi	Virtausnopeus (m/s)	Painegradientti (mm/Hg)
Normaali	korkeintaan 1,7	
Avoin	yli 1,7 - alle 2,25	
Lievä	2,25 - alle 3,5	alle 50
Kohtalainen	3,5 - alle 4,5	50-80
Vakava	vähintään 4,5	yli 80

SYDÄNSAIRAUKSIEN ESIINTYMINEN BULLTERRIEREILLÄ SUOMESSA

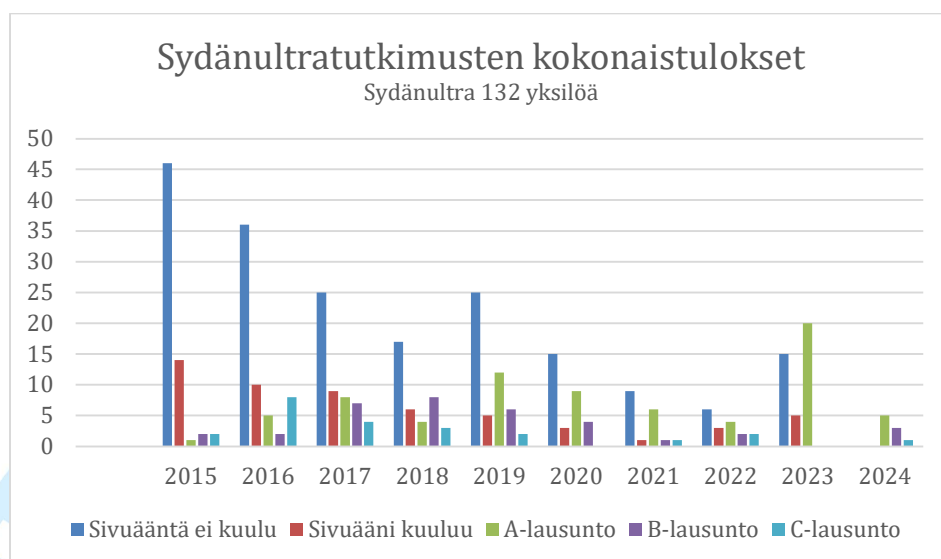
Yhdistykselle on toimitettu vuosina 2015-2024 yhteensä 110 bullterrierin sydän tutkimustulokset. Näistä jokaiselle yksilölle oli tehty sydämen ultraäänitutkimus, joista 63 yksilöä (57,27 %) tuloksella: ei osoita merkkejä sydänsairaudesta ja 19 yksilöä (17,27 %) tuloksella: osoittaa merkkejä sydänsairaudesta. Tutkituista koirista 26 yksilöllä (23,46 %) tutkimustulos oli avoin. Kaikki 110 yksilöä ovat olleet sydänkuunneltuja ja näistä kuunteluista n. 60,00 %-ssa ei kuulunut sivuääntä ja 37,27 %-lla kuului, sekä 1,82 % prosentilla sivuääni jäi epävarmaksi. Kennelliiton tilastointiin on merkitty vuosilta 2015-2024 255 sydäntutkimusta 249 yksilöstä. Tutkimuksista on virallisia sydämen ultraäänitutkimuksia ollut 132 kappaletta. Tutkituista bullterriereistä on saanut A-lausunnon 56 %, B-lausunnon 26,5 % ja C-lausunnon 17,4 % 10-vuoden tarkastelujaksolla.

Sydänsairauteen on tilastotietojen mukaan kuollut 7 bullterrieriä Suomessa vuosina 2015–2024. (Rotujärjestöaineisto 26.04.2025). Jalostustietojärjestelmässä 6,1 % kuolinsyistä on sydänsairauksista johtuvia.

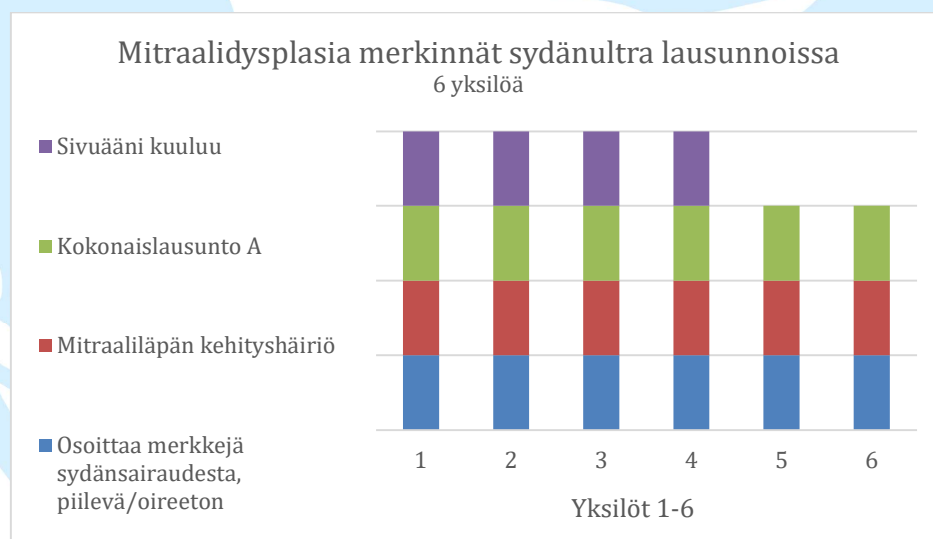
Taulukko 9. Bullterriereiden sydäntutkimustulokset vuosilta 2015-2024.

Vuosi	Tutkittujen koirien lukumäärä	Tutkimusten kokonaislukumäärä	Sydänultratutkimus lukumäärä	Sivuääni EI	Sivuääni KYLLÄ	A	B	C
2015	59	60	5	46	14	1	2	2
2016	42	46	15	36	10	5	2	8
2017	31	34	19	25	9	8	7	4
2018	22	23	15	17	6	4	8	3
2019	29	30	20	25	5	12	6	2
2020	18	18	13	15	3	9	4	0
2021	10	10	8	9	1	6	1	1
2022	9	9	8	6	3	4	2	2
2023	20	20	20	15	5	20	0	0
2024	9	5	9	0	0	5	3	1
Yhteensä	249	255	132	194	56	74	35	23

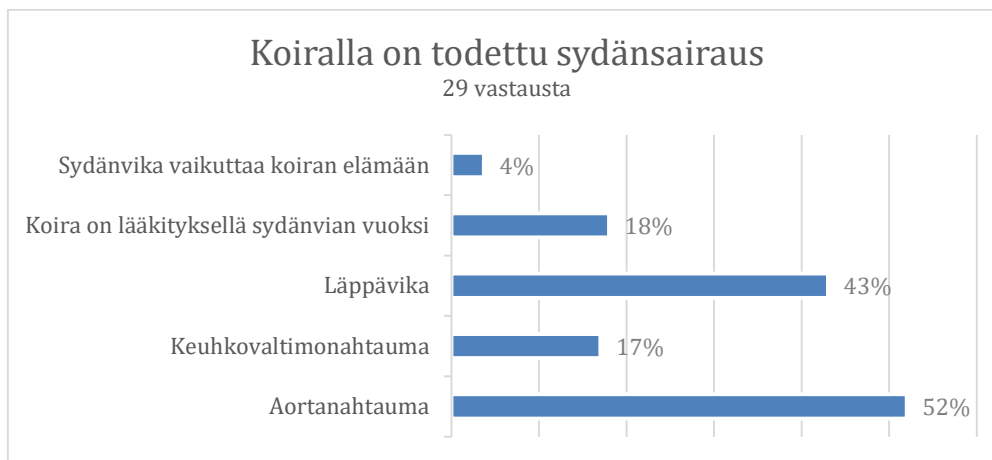
Kaavio 23. Virallisten sydänulträänitutkimuslausuntojen tulokset vuosilta 2015-2024

Kaavio 24. Muu sydänsairauslausunnon saaneiden sydänultralausuntojen merkinnät 2015-2024

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) sydänsairauden osalta vastattiin 29 yksilöstä. Näistä 52,2 %:lla oli todettu aortanahtauma, 17,4 %:lla keuhkovaltimonahtauma ja 43,5 %:lla oli läppävika, useimmiten mitraaliläppävuoto. 18,1 % näistä bullterriereistä on lääkityksellä sydänvian vuoksi. Omistajien mukaan 4,3 %:lla sydänvika vaikuttaa koiran elämään tai sen kanssa elämiseen.

Kaavio 25. Todetut sydänviat bullterriereillä.**LETAALI AKRODERMATIITTI = LAD**

LAD on kuolemaan johtava sairaus, joka johtuu sinkin aineenvaihdunnan puutteesta, eli sinkki ei imeydy. Sairaus on rotuspesifinen eli sitä esiintyy vain bullterrieriroduilla. LAD tulee esiin jo pentuna ja sen ensimmäisenä merkinä on usein hidas/pysähtynyt kasvu. Ensimmäisiä oireita ovat myös ihon punoitus, kuivuminen, rypistyminen ja halkeilu silmien ja suupieliin ympäriltä sekä korvissa ja varpaiden väleissä. LAD pennuilla on usein vaikeuksia syödä, jo ihan pikkupentuna maidon imeminen voi olla haastavaa sekä isompina kiinteän ruuan syöminen voi olla vaivalloista. LAD pentujen käyttäytyminen on usein erilaista muihin pentuihin verrattuna, aggressiivisuutta on raportoitu esiintyneen.

LAD pennulle kehittyy ulkoisia merkkejä, jotka tulevat esiin yleensä varhaisessa vaiheessa 4-10 viikon iässä. Nämä pennut ovat usein muita pienempi kokoisia, värilliset pennut ovat väriltään haaleita, niiden raajat saattavat kasvaa kiereen ja varpaat usein harottavat erillään. Useilla LAD pennuilla on voimakas pääankaari.

LAD pennuilta puuttuu kateenkorva (tai se on hyvin pieni). Kateenkorva on rauhanen ja se on tärkeä osa immuunipuolustusjärjestelmää. Tästä syystä LAD pennuille kehittyy herkästi iho-infektioita (dermatoosi, demodikoosi, sieni-infektiot), keuhkokuume ja ripulia. LAD:n tunnistaa usein pennulla jo ulkoisilla merkeillä. LAD:iin sairastuneet pennut yleensä kuolevat tai ne lopetetaan ennen aikuisikää (keskimäärin alle 7kk). Sairauteen ei ole parannusta.

Suomessa LAD-pentuja on esiintynyt tietyvästi muutamassa pentueessa 90-luvun lopussa 2000-luvun alussa, sekä yhdessä pentueessa yhdellä pennulla viimeisimpien vuosien aikana.

Geenitutkijat ovat paikantaneet LAD-geenivirheen ja vuoden 2018 alussa saataville on tullut geenitesti, jolla voidaan tutkia yksilön LAD DNA -status. LAD periytyy autosomaalisesti resessiivisesti eli peittyvästi. Pentueen toisen vanhemman tulee olla geenivirheen osalta tutkittu terveeksi, jolloin sairaita pentuja ei voi syntyä. Sairaus on eläinsuojelulain 8§ ja lain asetuksen 24§ tarkoittama vakava sairaus, jota tulee välttää jalostuksessa.

4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat

Rodussa esiintyy melko paljon terveydellisiä ongelmia. Merkittävimpiä niistä ovat sydänsairaudet (aortan ahtauma ja mitraalidysplasia), munuaissairaudet (perinnöllinen munuaistulehdus l. hereditary nephritis, HN sekä polykystinen munuaissairaus, PKD) sekä kuurous. Merkittävässä määrin esiintyy myös erilaisia autoimmuunio ongelmia, atopiaa, allergiaa ja erinäisiä ihosairauksia (furunkoloosi, demodikoosi, pyoderma jne). Terrieriroduna polvilumpio luksaatio on aiheuttanut rodussa jonkin verran ongelmaa aikojen saatossa. Keväällä 2017 suoritetun Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn perusteella selän ongelmat ovat bullterriereillä nousemassa esiin, erityisesti spondyloosi. Bullterriereillä selkiä kuvataan vielä varsin vähän.

IHO- JA IMMUNOLOGISET ONGELMAT

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) vastauksista käy ilmi, että atopiaa ja eriaasteisia iho-ongelmia esiintyy paljon rodussa. Terveyskyselyn vastausten perusteella 47 % bullterriereistä on kärsinyt jonkinasteisista iho-ongelmista, allergiasta tai atopiasta ainakin jossain elämänvaiheessa. Bullterriereillä yleisin iho-ongelmia vastausten perusteella on atopia sekä erinäiset hiivatulehdukset. 10 % vastaajista on kirjannut koiransa olevan lääkityksellä atopian vuoksi.

ATOPIA

Atopia on geneettisestä taipumuksesta aiheutuva tulehduksellinen ja kutiseva allerginen ihosairaus, jonka synnylle on perimän lisäksi olemassa useita altistavia tekijöitä, kuten koiran elinympäristö ja olosuhteet.

Atopia on elinikäinen vaiva, joka on kontrolloitavissa, muttei parannettavissa. Ruoka-aineallergia on koiralla atopiaa huomattavasti harvinaisempaa. Vain 10 % iho-oireisista koirista kärsii ruoka-aineallergiasta, jolloin koiralla on yleensä myös ruuansulatuskanavan oireita (ilmavaivat, ripuli). Atooppista tai allergista koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

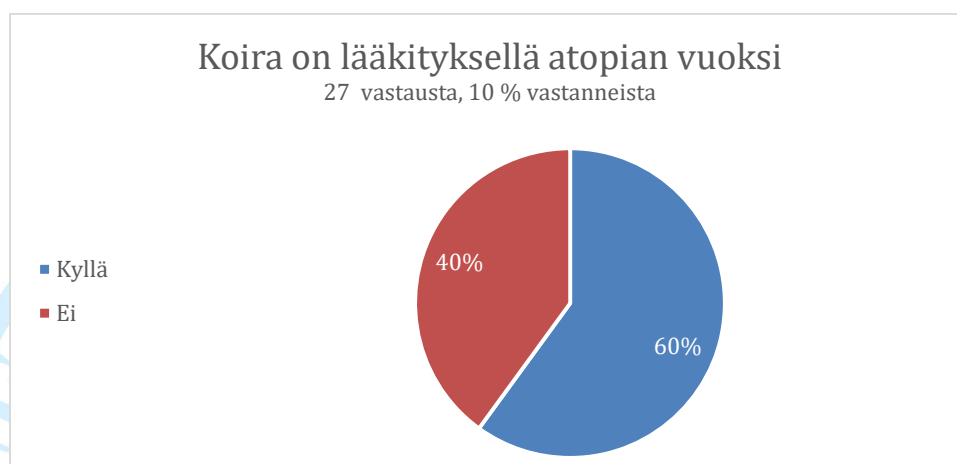
Atopia on tyypillisesti nuoren aikuisen koiran sairaus, ja oireet alkavat suurimmalla osalla atooppikoista 6 kk – 3 vuoden iässä. Allerginen nuha, astma ja silmän sidekalvontulehdus ovat koiralla harvinaisia. Koira reagoi ihollaan ja atopia onkin koiran yleisin ihosairaus. Atopiaan liittyvien toistuvien ihon bakteeri- ja hiivatulehdusten esiintymisestä on päätelty, että atooppikkokoirilla olisi puutteellisesti toimiva soluvälitteinen immuunivaste. Atopialle tyypillistä on, että oireet helpottuvat ja pahenevat kausittaisesti ainakin sairauden alkuvaiheessa. Jos oireet ovat heti alkuun jatkuvia, voidaan hyvällä syyllä epäillä ruoka-aineallergiaa aiheuttajaksi.

Atooppinen iho kutisee, minkä seurauksena koira raapii ihonsa rikki. Turkki on hilseilevä ja huonokuntainen sekä ohut tai jopa paikoin kalju. Niiltä alueilta, joissa kutina on voimakkainta, iho paksunee jatkuvan raapimisen ja kalvamisen seurauksena sekä tummuu. Muutokset paikallistuvat naamaan (huulet ja silmien ympärys), korviin, tassuihin, jalkoihin, leukaan ja vatsan alle (kainalot ja

nivuset). Joillakin koirilla jatkuva kutina aiheuttaa myös käyttäytymisen muutoksia, esim. ärtyisyyttä. Toistuvat korvatulehdukset ovat eräs tavallisimmista atoopikon iho-oireista.

ELL Nina Mahlanen

Kaavio 26. Bullterrierit, joilla on lääkehoito todettuun atopiaan

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyyn vastausten perusteella 17 % bullterriereistä kärsii atopiasta. Atooppisista koirista 60 % tarvitsee vaivaan lääkitystä.

ALLERGIAT

Koiran allergia heikentää merkittävästi koiran hyvinvointia ja terveyttä. Se on immunologinen sairaus, joka huomataan tavallisimmin iho-oireista. Allergian aiheuttajaa on usein haastavaa diagnosoida, koska oireita voi aiheuttaa lähes mikä tahansa valkuaisaine koiran elinympäristössä. Allergiaa voivat aiheuttaa muun muassa eri ruoka-aineet, varastopunkki, siitepölyt tms. Tyypillisimmin bullterriereillä allergia esiintyy iho-ongelmina tai vatsavaivoina.

Tyypillisiä ihottuman esiintymäalueita ovat tassut, korvat, kuono, leuka, alavatsa, nivuset ja peräaukon ympäristö. Toistuvat korvatulehdukset, pigmenttimuutokset ja kuiva, hilseilevä iho ovat mahdollisia allergian oireita. Koska koira raapii kutisevia alueita, niille voi allergisen reaktion lisäksi kehittyä sekundäärinen tulehdus ihon rikkoutuessa, kun bakteerit pääsevät lisääntymään vaurioituneella iholla. Ruoka-aineallergisilla koirilla on myös todettu suoliston toimintahäiriöitä enemmän verrattuna ei-allergisiin.

Luonne-, terveys- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella allergiaa esiintyi bullterriereistä 35 % yksilöllä vastanneista.

HIIVA-ONGELMAT

Yleistyneet ja pitkäkestoiset hiiva- ja bakteeritulehdukset ovat bullterriereillä yleisiä. Hiiva- ja bakteeritulehdukset liittyvät hyvin usein vahvasti atopiaan ja allergiaan, mutta roduista puhuttaessa ne

tulee mainita vielä erikseen, sillä niitä esiintyy huomattavan paljon ilman varsinaisen atopian tai allergian puhkeamista.

Hiivat kuuluvat koiran ihon normaaliin mikrobistoon. Joidenkin koirien iholla hiivasienet kuitenkin lisääntyvät hanakammin ja aiheuttavat tulehduksen. Ihotulehduksia tulee sellaisille koirille, joilla on alttius hiiva-ongelmalle. Paikkoja, missä hiiva viihtyy ja aiheuttaa ongelmia on esimerkiksi varvasvälit, huulet, peräaukon ympäristö ja korvat. Allergisilla/atooppisilla koirilla on suurempi alttius hiiva-ongelmille. Kun koira nuolee kutiavaa kohtaa, iho rikkoutuu ja kostuu, jolloin normaalit ihon bakteerit ja hiivat lisääntyvät. Valkoiset karvat saattavat muuttua ruskehtavan punertaviksi, etenkin tassuissa, kuonon alueella, suupielissä ja nivusissa.

Hiiva-ongelmia esiintyi vuoden 2024 kyselyyn vastanneiden perusteella 50 % bullterriereistä.

FURUNKULOOSI

Furunkuloosi on tassutulehdus, joka esiintyy varpaiden ja polkuanturoiden välissä. Furunkuloosissa polkuanturoitten välissä oleva iho on arka, punoittaa voimakkaasta, tassu on turvonnut ja varpaiden väliin voi muodostua paiseita. Koira pyrkii nuolemaan tassuja ja saattaa ontua, nuoleminen pahentaa tulehdusta ja se tulee estää. Furunkuloosin taustalla voi olla eri tekijät, kuten allergia, hiivatulehdukset, tassujen rakenteelliset tekijät tai psyykkiset oireet, toisinaan syytä ei saada selville.

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella furunkuloosia esiintyi 15 % koirista.

KUUROUS

Bullterriereillä on esiintynyt kuuroja yksilöitä jo rodun alkuvaiheilta lähtien. Rodussa esiintyy sekä synnynnäistä kuuroutta tai etenevää kuulon rappeutumista. Kuuroutta ja kuulon alenemaa esiintyy niin värillisissä kuin valkoisissakin yksilöissä, valkoisissa kuitenkin huomattavasti enemmän. Tämänhetkisen näkemyksen mukaan suurimmalla osalla rodun edustajista kuurous/kuulon alenema liittyy pigmentaatiogeeniin äärimmäinen valkoisuus / piebald, ”piebaldismi”. Koirilla esiintyvistä synnynnäisistä kuurouksista ei kuitenkaan vielä ole olemassa tarkkaa tutkimustietoa ja kuurouden perimmäinen syy jää useimmiten hämärän peittoon. Tutkijat ovat havainneet, että pigmenttisolujen (melaniini) puutteellinen pääsy sisäkorvaan alkionkehitysvaiheessa johtaa kuulemiseen tarvittavien hermosolujen surkastumiseen ja kuolemaan. Alkion pigmenttisolujen määrä on geneettisesti kontrolloitua, mutta solujen siirtyminen

sisäkorvaan tapahtuu sattumalta. Jos pigmenttisoluja on vähän, on suurempi todennäköisyys, että osa soluista ei pääse perille toiseen tai kumpaankaan korvaan, mikä aiheuttaa kuuroutta. Tämä selittää sen, miksi kuurouden periytyminen ei ole yksiselitteistä. Kaikille bullterriereille suositellaan kuulon tutkimista elektrodiagnostisella BAER-menetelmällä (Brainstem Auditory Evoked Response).

BAER-testi voidaan tehdä vähintään 35 vuorokauden ikäiselle tunnistusmerkitylle pennulle. Täysin luotettava tulos saadaan tämänhetkisen tiedon mukaan 12 elinviikon jälkeen, johon mennessä kuuloaistinsolujen rappeutuminen synnynnäisesti ja perinnöllisesti kuurolla yksilöllä on tapahtunut. Alle kolmen kuukauden iässä saatu tulos voidaan korvata uusinta testauksella, kunnes koira täyttää kuusi kuukautta.

Vuoden 2017 syksyllä BAER saatiin viralliseksi tutkimukseksi ja näkymään jalostustietojärjestelmään, jonka jälkeen tilastointitiedot ovat nousseet rotujärjestöaineistoon. Viralliseksi merkintä tavaksi tuli 0 = kuuleva (aiemmin merkittiin +) ja 2 = kuuro (aiemmin merkittiin -)

Suomen Bullterrieriyhdistys suosittelee, ettei täysin kuuroa koiraa käytetä jalostukseen. Rodun geneettisen monimuotoisuuden heikon tilanteen vuoksi, puolikuuroa yksilöä voidaan painavin syin käyttää jalostukseen, vaikka joissakin maissa puolikuurojen käyttö jalostuksessa on rajattu pois.

Tavoitteena on, että jokainen syntyvä bullterrieripentue BAER-kuulotestattaisiin ennen luovutusta. Pentueita on viime vuosina kuulotestattu entistä enemmän, kaikki kasvattajat eivät kuitenkaan testaa virallisesti, jolloin tieto voi jäädä yhdistykseltä saamatta. Kuitenkin esimerkiksi vuonna 2016 syntyneistä 8 bullterrieripentueesta 7 pentueen pennut BAER-kuulotestattiin, niin että tiedot toimitettiin yhdistykselle. Pääsääntöisesti bullterrierikasvattajat Suomessa testauttavat hyvin pentueitaan.

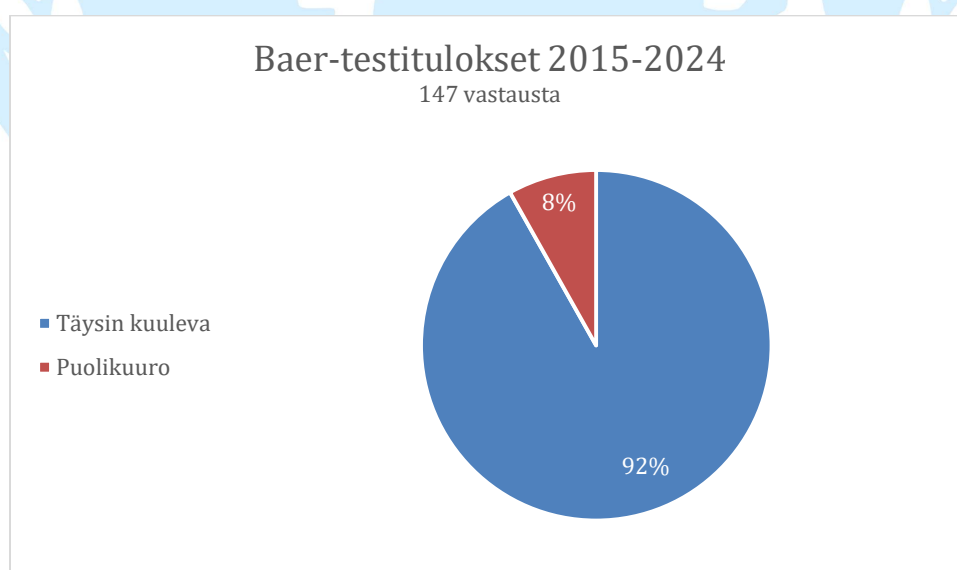
KUUROUDEN ESIINTYMINEN SUOMESSA

Yhdistykselle on toimitettu yhteensä 69 bullterrierin BAER-kuulotestitulokset vuosina 2015-2016 ja näistä testatuista koirista 8 yksilöä eli 11,59 % on toispuoleisesti kuulevia tai niillä on alentunut kuulo toisessa korvassa.

Vuosina 2017–2024 Bullterriereitä kuulo tutkittiin yhteensä 78 kpl. Näistä neljä (4) on lausuttu puolikuuroiksi.

Vuoden 2024 Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn vastauksien mukaan 14 bullterrieriä oli puolikuuroja. Kahden puolikuuron yksilön osalta omistajat kertoivat yleisimpien ongelmien liittyvän äänien paikantamiseen, koira ei havainnut kutsua tai se saattoi tulla yllätetyksi. Suurin osa omistajista koki, ettei puolikuurous vaikuttanut koiran elämään.

Kaavio 27. Suomen bullterriereiden BAER-testi tulokset vuosilta 2015-2024

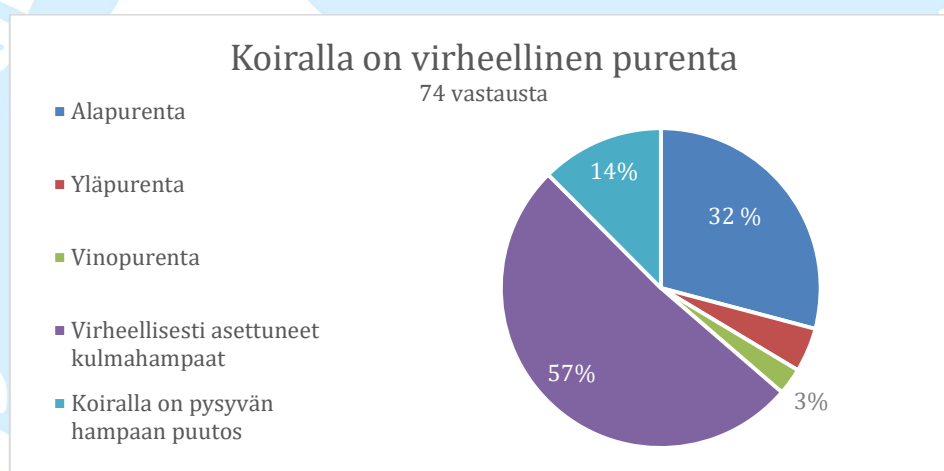
PURENTAVIRHEET

Purentaviat ovat rodussa valitettavan yleisiä. Tavallisin purentavirhe on tilanne, jossa alakulmahammas painaa ylhäällä ikeneen tai kitalakeen. Syynä useimmiten on liian lyhyt ja kapea alaleuka. Lisäksi tavataan eriasteisia alapurentoja. Hammaspuutoksia on rodullamme melko yleisesti, useimmiten puuttuvat P1 ja/tai P4.

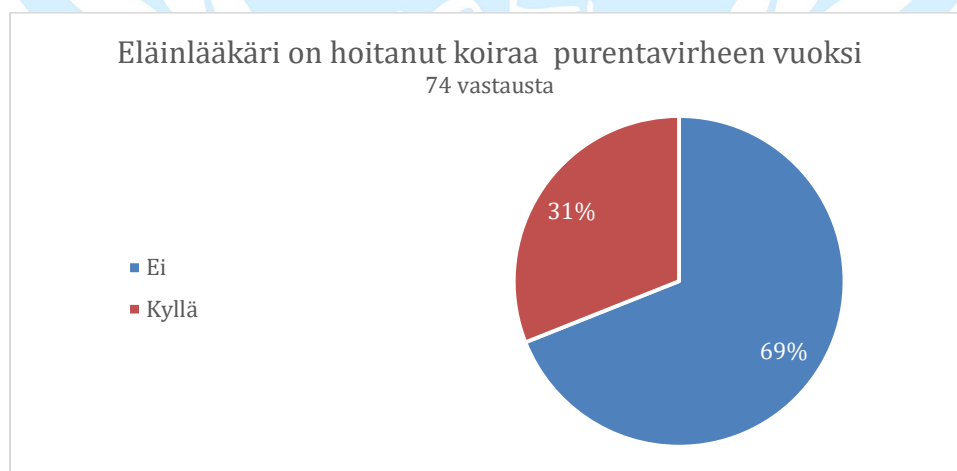
Mikäli purentavirhe aiheuttaa koiralle kipua tai muuten vaikeuttaa sen elämää, tulee se hoidattaa. Todennäköisesti voimakkaan ja erikoisen päänmuodon takia bullterriereillä purennat usein muuttuvat läpi niiden elämän. Omistajan tulee tarkkailla säännöllisesti koiransa purentaa ja kiinnittää huomiota poikkeamiin.

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) vastausten perusteella bullterriereistä 47 %:lla on purennassa jokin virhe tai puutos. Eläinlääkärin toimesta virheellisiä purentoja on hoidettu 31 % purentavirheellisistä yksilöistä.

Kaavio 28. Purentavirheet bullterriereillä Suomessa

Kaavio 29. Purentavirheitä on hoidettu eläinlääkärin toimesta

MUNUAISSAIRAUDET

Bullterriereillä esiintyy pääasiassa kahta eri perinnöllistä munuaissairautta, perinnöllistä munuaistulehdusta (nefriitti) ja polykystistä munuaissairautta (PKD). Nämä sairaudet johtavat munuaisten vajaatoimintaan ja lopulta koiran kuolemaan. Molemmat ovat ns. ”hiljaisia tappajia”, eikä omistaja useinkaan huomaa/tunnista pieniä merkkejä sairaudesta ennen kuin munuaisten toiminta on merkittävästi heikentynyt tai munuaiset ovat jo lakanneet toimimasta. Munuaisten vajaatoiminnan oireita ovat muun muassa huono ruokahalu, laihtuminen, oksentelu sekä lisääntynyt juominen ja virtsaaminen. Edellä mainittuihin bullterriereillä esiintyviin perinnöllisiin munuaissairauksiin ei ole parantavaa hoitoa.

Pääpaino näiden sairauksien ehkäisyssä on jalostusvalinnoilla ja koirien tutkimisella ennen jalostuskäyttöä. Myös muita kuin jalostuskoiria olisi hyvä tutkia munuaisten suhteen. Nämä rodussa esiintyvät munuaissairaudet periytyvät autosomaalisesti dominantisti. Munuaissairasta koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Suomessa näiden bullterriereillä yleisimpien munuaissairauksien esiintyminen on n. 1 % luokkaa. On hyvä ottaa huomioon myös seikka, että bullterriereitä on määrällisesti tutkittu ultraäänitutkimuksella ja geenitestein (PKD) varsin vähän. Vuodesta 1988 vuoteen 2024 munuaisten vajaatoimintaan on merkitty kuolleen kuusi (11) bullterrieriä.

PERINNÖLLINEN MUNUAISTULEHDUS (HEREDITARY NEPHRITIS = HN)

Perinnöllinen munuaistulehdus tulee esiin yleensä vasta aikuisella yksilöllä, mutta tutkimukset osoittavat, että sairaudelle alttiit yksilöt voivat sairastua missä iässä tahansa. Sairaus on krooninen, etenevä ja aiheuttaa munuaisten vajaatoiminnan ja lopulta kuoleman. Sairaus periytyy ilmeisesti autosomaalisesti dominantisti, vaikka joidenkin lähteiden mukaan periytyminen ei ole tarkasti tiedossa. Geenitestiä tähän sairauteen ei ole olemassa, eikä tarkkaa spesifiä tutkimusmenetelmääkään. Perinnöllisen munuaistulehduksen seulonnassa käytetään virtsan proteiini-kreatiniini suhdetta kuvaavaa virtsatestiä (UPC-testi = u-prot/krea-testi) sekä verestä otettavaa SDMA (symmetrinen dimetyyliarginiini) -testiä.

Bullterriereillä u-prot/krea suhde tulee olla alle 0,3. Jalostuskäyttöön ei suositella koiria, joilla u-prot/krea arvo on yli 0,3. Testiä suositellaan otettavaksi 1 v iästä eteenpäin vuosittain.

SDMA:n tulisi poistua lähes kokonaan koiran elimistöstä munuaisten kautta, ja pitoisuuden nousun on todettu näkyvän verikokeissa aiemmin, kuin mitä munuaisten toimintahäiriö näkyy virtsasta otetussa kreatiini-arvossa. Koirien normaalin rajoissa oleva SDMA-viitearvo on 0-15 ug/dl, raja-arvoinen tulos on 15-20 ug/dl ja kohonnut tulos > 20 ug/dl.

Perinnöllistä munuaistulehdusta esiintyy jossain määrin bullterriereillä. Yhdistyksellä olevien tilastojen valossa noin prosentilla Suomen kannasta. Alun perin sairaus havaittiin Australialaisista bullterriereistä ja sitä esiintyi melko runsaasti paikallisissa koirissa. Sitten sairautta on havaittu ympäri maailmaa (Amerikka ja Eurooppa) jonkin verran.

POLYKYSTINEN MUNUAISSAIRAUS (PKD)

Polykystinen munuaissairaus (PKD) on perinnöllinen hitaasti etenevä ja parantumaton sairaus, joka johtaa munuaisten vajaatoimintaan. PKD:ssä munuaisten toiminnallisiin alueisiin muodostuu nesterakkuloita, kystia. Kystat ovat yleensä molemmissa munuaisissa ja ne voivat vaihdella halkaisijaltaan 1 mm - 2,5 mm. Kliinisiä oireita munuaissairaudesta voi esiintyä, kun kystat laajentuvat ja alkavat vaikuttaa vierekkäiseen funktionaaliseen (toiminnalliseen) kudokseen. Kliinisten oireiden ilmestyminen voi kestää vuosia. Munuaisten vajaatoiminta tai pettäminen tapahtuu yleensä keski-ikässä. Australialaisen tutkimuksen mukaan PKD sairauteen liittyy usein myös sydänsairauksien kohonnut riski. Erityisesti mitraaliläpän sairautta ja vasemman kammion ulosvirtauskanavan ahtaumaa on esiintynyt PKD sairailta yksilöillä.

PKD on autosomaalinen dominantti sairaus. Käytännössä kaikilla yksilöillä, joilla on geeni (genotyyppi), on myös sairaus (fenotyyppi). PKD:n aiheuttava geenimutaatio PKD1 paikannettiin vuonna 2011. Sairauteen on olemassa geenitesti ja Suomessa testi on ollut saatavilla vuodesta 2014 (MyDog DNA). Tulokset luetaan normaali tai altis.

Yleisesti käytettävät perinnöllisen munuaistulehduksen seulontatestit prot/krea-testi (UPC) sekä SDMA-testi (symmetrinen dimetyyliarginiini) voivat olla normaalit PKD-sairaalla koiralla eivätkä ne täten toimi PKD:n tehokkaana seulontatestinä. Kystat voidaan sen sijaan havaita ultraäänitutkimuksessa ja ultraääntä käytetään sairauden diagnosointiin.

PKD sairasta koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Sairastuneita sukulinjoja on syytä välttää. DNA-testi on olemassa helpottamaan seulontaa.

Bullterriereissä Suomessa PKD tapauksia on ollut muutamia yksilöitä, esiintyvyys noin prosentin luokkaa.

Australiassa PKD-sairautta on havaittu eniten maailmassa. Australialaisten tutkimusten mukaan vuonna 1999 tutkimukseen osallistuneista 26 %:lla oli PKD (130 bullterrieristä 39:llä oli PKD) ja vuonna 2005 tutkimukseen osallistuneista 19 %:lla oli PKD (99 bullterrieristä 19:ta oli PKD).

MUNUAISSAIRAUKSIEN ESIINTYMINEN SUOMESSA

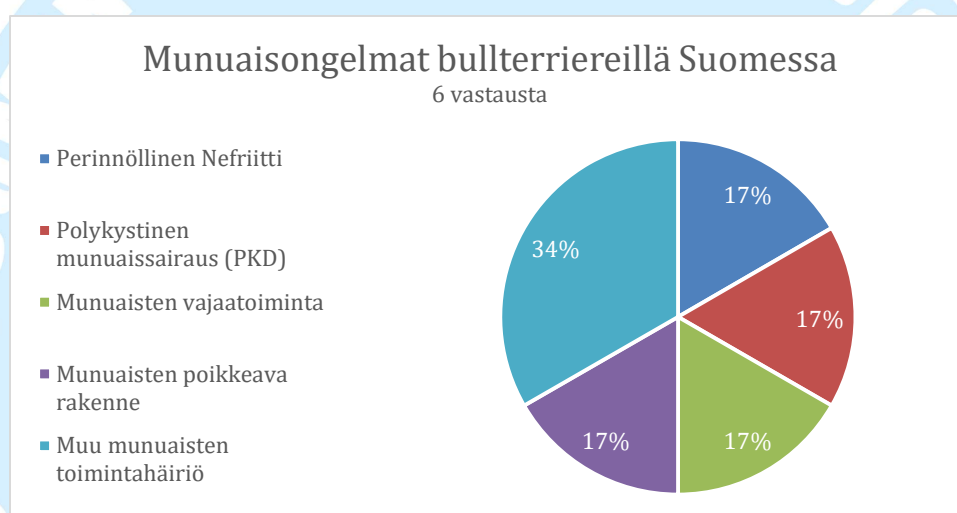
Suomessa tutkitaan ultraäänellä munuaisten suhteen vielä varsin vähän. Yhdistykselle on lähetetty vuosina 2008–2024 vain yhdeksän (9) munuaisten ultraäänilausuntoa, joista neljä (4) on tuloksella normaali. Yhden (1) yksilön munuainen oli epänormaali rakenteeltaan, mutta ei selittävää diagnoosia ja tämä todettiin hieman vajaa 2- vuoden iässä. Yhdellä (1) yksilöllä epäiltiin kroonista nefriittiä ja se kuoli munuaisten vajaatoimintaan 8v4kk iässä. Tällä yksilöllä u-prot/krea tulos oli vielä normaali 5v4kk iässä ja u-prot/krea tulokset olivat reilusti koholla 7v10kk iässä ensimmäisen kerran.

Yhdistykselle on toimitettu vuosina 2015-2024 yhteensä 108 kpl virtsan prot/krea tutkimustulosta. Prot/krea suhde on yhdistykselle lähetettyjen tulosten perusteella ollut yhtä (1) yksilöä lukuun ottamatta normaali (tulos alle 0,3). Yhdistyksen tietoon ei ole saatettu näinä vuosina ultraäänilausuntoja.

Vuoden 2024 Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyssä tuli ilmi 3 kpl:tta perinnölliseen nefriittiin sairastunutta bullterrieriä Suomessa. Yhdistykselle ei ole toimitettu yhtään lausuntoa PKD tapauksista, mutta terveys-, luonne-, -ja jalostuskyselyssä tuli ilmi 3 kpl:tta Suomessa bullterriereillä. Munuaissairauteen on kuollut yksitoista (11) yksilöä Suomessa vuosina 1988–2024.

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) vastausten perusteella yhteensä 155 bullterrieristä viidellä (3,2 %) oli joku munuaissairaus tai poikkeavuutta munuaisen rakenteessa tai toiminnassa. Vastauksista käy ilmi, että munuaissairaajat yksilöt koostuvat yhdestä perinnöllistä nefriittiä sairastavasta, yhdestä polykystistä munuaissairautta (PKD) sairastavasta ja yhdestä yksilöstä, jolla on todettu muu munuaisten vajaatoimintaa sekä epämuodostunut munuaisten rakenne.

Kaavio 30. Munuaisten ongelmat bullterriereillä Suomessa.

POLVILUMPION SIOILTAANMENO ELI PATELLALUKSAATIO

Patellaluksaatiossa toinen tai molemmat polvilumpiot menevät pois paikaltaan ts. luksoituvat. Riippuen luksaation asteesta polvilumpio menee pois paikoiltaan joko normaalin liikunnan aikana ja/tai käsin polviniveltä manipuloidessa. Perinnöllinen patellaluksaatio on synnynnäinen vika. Sen oletetaan periytyvän resessiivisesti ja polygeenisesti eli väistävasti useamman geenin välityksellä. Patellaluksaatio on usein pienikokoisten rotujen vaiva, mutta sitä esiintyy myös bull-tyyppisillä roduilla. Patellaluksaatio on nykytiedon mukaan lihassairaus, jonka aiheuttavat useat eri tekijät polvea ympäröivässä rakenteessa. Lihakset vetävät luita vinoon, joka aiheuttaa sen, ettei polvilumpio ole oikealla paikallaan jalka-akselin keskellä. Reisi- ja sääriluiden asentovirheet ovat lampion sijoiltaanmenon tärkein syy. Patellaluksaatio voi olla joko toisessa, tai molemmissa polvissa. Luksaation vakavuus voi olla eriasteinen saman koiran eri polvissa.

Patellaluksaation toteaa eläinlääkäri tunnustelemalla polvia ja sen vakavuutta arvioidaan Putnamin asteikolla 0-4. Asteena 0 tarkoittaa tervettä ja 4 vakavaa rakennevikaa.

Ensimmäisen asteen patellaluksaatiossa koiran polvinivel on lähes normaali, eikä aiheuta koiralle mitään haittaa. Vakavammat patellaluksaatiot usein aiheuttavat koiralle kipua ja liikkumisvaikeuksia ja ne voivat

vaatia leikkaushoitoa. Patellaluksaatiosta kärsivä koira voi välttää painon laittamista kyseiselle jalalle, se voi ontua tai jättää askelia väliin. Jos koiralla on molemmissa jaloissa vakava polvivika, se voi liikkua loikkien tai hypähdellen selkä köyryssä.

POLVILUKSAATIO TAPAUSTEN ESIINTYMINEN SUOMESSA:

Polvien tilannetta rodussa voidaan pitää varsin hyvänä sekä tutkittujen koirien määrän, että tutkimustulosten suhteen.

Vuosina 2015-2024 bullterriereille lausuttiin polvitutkimus yhteensä 152 kpl. Näistä vain neljälle (4) on polvilumpiosta lausuttu 1-tulos. Polvitulos 2 on lausuttu yhdelle (1) koiralle. (Taulukko 10).

Taulukko 10. Polvitutkimus vuosina 2015-2024

Vuosi	0	1	2	3	4	operoitu	Yhteensä
2015	33	0	0	0	0	0	33
2016	24	0	0	0	0	0	24
2017	14	1	0	0	0	0	15
2018	15	2	1	0	0	0	18
2019	10	0	0	0	0	0	10
2020	17	0	0	0	0	0	17
2021	5	0	0	0	0	0	5
2022	11	0	0	0	0	0	11
2023	14	1	0	0	0	0	15
2024	4	0	0	0	0	0	4
Yhteensä	147	4	1	0	0	0	152

Patellaluksaatioita esiintyy vähäisessä määrin. Mutta koska bull-tyyppisten rotujen ja terriereiden katsotaan olevan alttiita patellaluksaatioille, suositellaan polvien tutkimista. Suomen bullterrieriyhdistys suosittelee, että jalostuskoirilta tutkittaisiin polvet ennen jalostuskäyttöä.

VERIKORVA

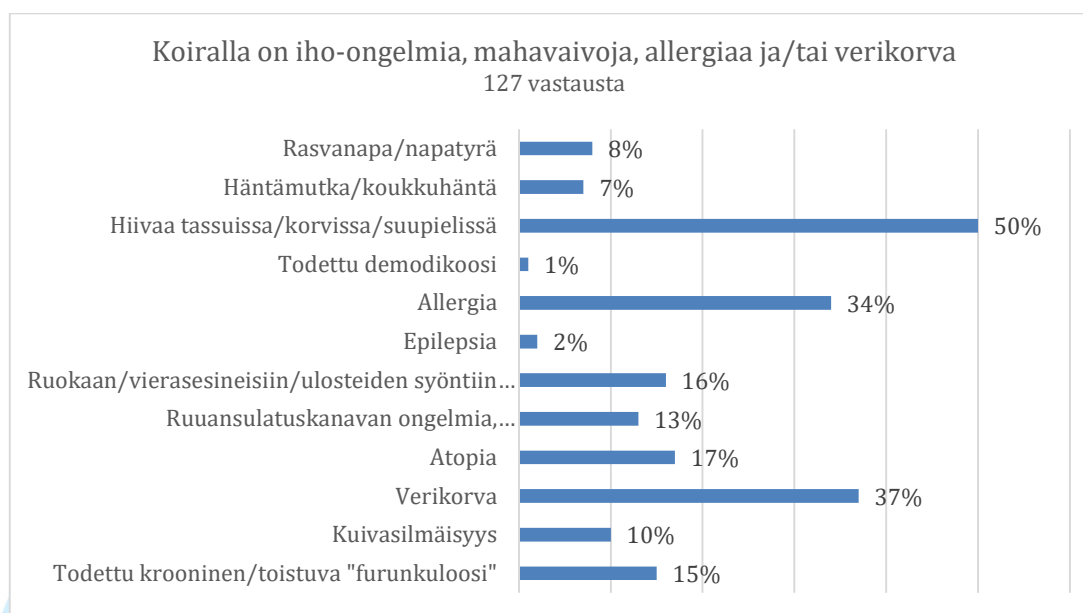
Verikorva on suhteellisen yleinen korvavaiva rodussa, joka aiheutuu korvalehden sisäisestä verenvuodosta ihon ja ruston välissä. Verikorva voi aiheutua korvan voimakkaasta rapsuttelusta, voimakkaasta päänravistelusta tai iskusta korvaan eli taustalla on hyvin usein kutina, joka johtuu allergiasta tai atopiasta. Verikorva ei ole koiralle vaarallinen, mutta se voi olla joskus kivulias. Verikorva täytyy aina tutkia, sillä hoitamaton korvatulehdus on usein ravistelun ja raapimisen syy.

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyssä (2024) verikorvaa esiintyi 41 % vastanneista.

RUUAN TAI VIERASESINEIDEN SYÖMISEEN LIITTYVÄT HÄIRIÖT TAI KOPROFAGIA

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) vastausten perusteella bullterriereistä 16,2 % oli ruuan tai vierasesineiden syömiseen liittyviä häiriöitä tai koprofagiaa.

Kaavio 31. Bullterrierit, joilla on iho-ongelmia, mahavaivoja, allergiaa sekä verikorva

4.3.4 Rodussa esiintyviä muita terveysongelmia

SIKARIPUNKKI (DEMODIKOOSI)

Sikaripunkki on mikroskooppisen pieni ulkoloinen, joka elää koiran ihon karvatupeissa. Kaikilla koirilla esiintyy pieniä määriä sikaripunkkia. Leviäminen tapahtuu vain emolta pennulle ensimmäisten elinvuorokausien aikana, myöhemmin tauti ei tartu. Joillekin koirille sikaripunkki aiheuttaa iho-oireita, joita ovat karvanlähtö, punoitus, hilseily, ihon tummuminen ja erilaiset tulehdukset jne. Oireina ovat usein myös voimakas kutina ja raapinen, joka voi myös johtaa sekundäärisiin ihotulehduksiin. Mikäli koiran elimistö päihittää sikaripunkin ja oireet häviävät puhutaan paikallisesta/nuoruusiän demodikoosista. Mikäli koiralla ei ole riittävästi vastustuskykyä eli sen luontainen immuunivaste on heikko, voi demodikoosi yleistyä. Silloin koiralla esiintyy laajalle levinneitä ihottuma-alueita (hilseilyä, punoitusta, rupia, näppylöitä) ja yleisoireita (väsymys, kuumeilu, ruokahaluttomuus, imusolmukkeiden suurentuminen). Yleistyneenä demodikoosina pidetään tautia, jossa on viisi tai useampia paikallisia ihomuutoksia, tai koko yksittäisen ruumiinalueen (kuten pään) iho on muuttunut, tai ihottumamuutoksia on useammassa kuin yhdessä jalassa. Altistavina tekijöinä pidetään muun muassa yleisiä immuunivastetta heikentäviä tiloja kuten sisäloistartuntaa, stressiä, huonoa yleiskuntoa, kiima-aikoja ja hormonaalisia sairauksia. Koiralla voi olla myös perinnöllinen alttius herkistyä sikaripunkille, joka johtaa demodikoosiin. Lisäksi tietyt rodut ovat alttiimpia sairastumaan demodikoosiin, ja bullterrierit ovat yksiä niistä.

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella demodikoosia esiintyi bullterriereistä 0,9 %:lla.

PIGMENTTI

Suomen kennelliitto ohjaa tuomareita kiinnittämään huomiota kirsun ja huulien pigmentaatioon. Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella 155 vastanneista 8,8 % koirista on kirsujen pigmentaatio (värittyminen) puutteellinen. Pigmentinpuutos on yhteydessä muun muassa perinnölliseen kuurouteen.

KUIVASILMÄISYYS

Keratokonjunktivitis sicca (KCS) eli kuivasilmäisyys on monella rodulla perinnölliseksi epäilty sairaus, jossa kyynelnesteen tuotto vähenee osin tai kokonaan aiheuttaen silmään sarveiskalvon ja sidekalvon tulehdusta, kipua ja näkökyvyn heikkenemistä sarveiskalvomuutosten takia. Oireet alkavat sidekalvon punoituksena ja silmän rähmimisenä. Sarveiskalvo voi samentua, verisuonittua ja pigmentoitua aiheuttaen näkökyvyn heikkenemistä. Kuivasilmäisyyden syynä voi olla perinnöllisen alttiuden lisäksi mm eri lääkeaineet, kyynelrauhan hermotuksen häiriöt, aineenvaihduntasairaudet, infektiot ja autoimmuunisairaudet.

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) vastausten perusteella bullterriereistä 11 yksilöllä oli kuivasilmäisysoireita (9,9 %), kuivasilmäisyyttä esiintyy siis jonkin verran.

SILMÄLUOMIEN ONGELMAT

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) vastausten perusteella bullterriereistä yhdellä yksilöllä (1) oli todettu silmien tai silmäluomien ongelmia (0,64 %). Liian pienet ja/tai syvällä olevat silmät ovat rodullamme tarkkailun alla (SKL). Jalostuksessa tähän pitää kiinnittää huomiota.

Suomessa on tehty virallinen silmätutkimus 2015-2024 6 yksilölle, joista yhdellekään ei ole todettu perinnöllisiä silmä sairauksia.

HÄNNÄNJAHTAUS SYNDROOMA

Hännänjahtaus on klassinen esimerkki stereotyyppisestä käyttäytymisestä koirilla, ja sitä saattaa esiintyä koirilla ilman mitään varsinaista lääketieteellistä syytä. Koira voi selkeästi jahdata häntäänsä, tai sitten koira vain pyörii ympyrää, ilman selkeää fokusta häntäänsä kohden. Hännänjahtautta esiintyy yleisemmin bullterriereissä ja saksanpaimenkoirissa, joskin sitä havaitaan myös monessa muussa rodussa. Hännänjahtauksen on aikaisemmin ehdotettu liittyvän mm. neurologiseen kohtaus-syndroomaan (seizure-related neurologic syndrome) ja bullterriereillä havaittuun ihosairauteen (lethal acrodermatitis). Viimeaikaiset tutkimusten mukaan hännänjahtaus koirilla on verrattavissa ihmisten pakko-oireisuuteen (OCD, Obsessive Compulsive Disorder). Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata hännänjahtaus-käyttäytyminen bullterriereillä sekä selvittää mahdollisia siihen liittyviä tekijöitä ensimmäisenä askeleena hännänjahtauksen periytyvyyden selvittämiseen. Tutkimusaineisto koostui yhteensä 333:sta bullterrierista (Moon-Fanelli, USA 2011), joista 145:llä esiintyi

hännänjahtausta ja 188 oli verrokkeja, joilla ei esiintynyt hännänjahtausta. Aineisto kerättiin koirien omistajalta kyselylomakkeen avulla.

Tutkimuksessa uroksilla havaittiin olevan hieman suurempi riski hännänjahtaukseen narttuihin verrattuna. Hännänjahtaukseen näytti liittyvän myös yksittäiset raivokohtaukset sekä ”hitailu”, transsimainen käytös, jossa koira on ikään kuin transsissa, ja saattaa liikkua hiljaksen. Hännänjahtaajilla havaittiin jonkin verran enemmän myös erilaisia fobioita sekä omistajaan kohdistuvaa aggressiivisuutta, joskaan nämä tekijät eivät olleet merkitseviä lopullisessa mallissa. Tulosten perusteella tutkijat ehdottivat pakko-oireisuus-hypoteesin rinnalle autismi-hypoteesia, sillä autismi ihmisillä sekä hännänjahtaus bullterriereillä jakaa monia samoja piirteitä, mutta tämä hypoteesi tarvitsee vielä lisätutkimusta tuekseen.

FT, biologi ja eläinten käyttäytymistutkija Katriina Tiira (2011)

SUOMALAINEN TUTKIMUS HÄNNÄNJAHTAUKSESTA

Vuonna 2012 julkaistussa suomalaistutkimuksessa (Hannes Lohen tutkijaryhmä) on paljastunut lukuisia yhteisiä piirteitä koirien hännänjahtauksella ja ihmisten pakko-oireilla. Kuten ihmisen pakko-oireilu myös hännänjahtaus puhkeaa varhain. Molempien syntyyn vaikuttavat varhaisiän kokemukset, sukihormonit sekä perinnöllinen riski. Lisäksi ihmisten ja koiran vaivoja yhdistää se, että erityyppiset pakko-oireet esiintyvät päällekkäin ja että lisäravinteet voivat tuoda lievitystä. Toistuvaa hännänjahtausta on havaittu usealla koirarodulla, mutta maailmanlaajuisesti eniten bullterriereillä ja saksanpaimenkoirilla. (Tiira, K. ym. 2012).

Tutkimukseen osallistui lähes 400 suomalaista bullterrieriä, kääpiöbullterrieriä, saksanpaimenkoiraa sekä staffordshiren bullterrieriä. Koirilta otettiin verinäytteet, ja omistajat täyttivät stereotyyppistä käyttäytymistä kartoittavan kyselylomakkeen. Lisäksi omistajat arvioivat koiran persoonallisuutta. Osa tutkimuksen koirista jahtasi häntäänsä päivittäin useita tunteja, osa muutaman kerran kuukaudessa, osa ei ollut koskaan tehnyt sitä. Hännänjahtaus alkoi koirilla useimmiten jo 3-6 kuukauden iässä, ennen sukukypsyyttä. Tutkimuksen mielenkiintoisimpia löydöksiä on yhteys vitamiineihin ja mineraaleihin. Ruokansa mukana lisäravinteita, erityisesti vitamiineja ja mineraaleja saaneet koirat jahtasivat vähemmän häntäänsä. Tutkimus ei varsinaisesti todista syy-seuraus-yhteyttä siten, että vitamiinit hillitsisivät hännänjahtausta, mutta tutkijat pitävät mielenkiintoisena sitä, että samansuuntaisia alustavia tuloksia on saatu myös ihmisten pakko-oireista. Jatkotutkimuksen avulla pyritään selvittämään, voisiko vitamiineista olla apua hännänjahtauksen hoidossa. Aikainen ero emosta sekä emon huono hoito olivat myös hännänjahtaukselle altistavia tekijöitä. Varhaisen eron emosta on havaittu muillakin eläimillä altistavan stereotyyppiselle käyttäytymiselle, mutta tämä on ensimmäinen kerta, kun yhteys havaittiin koirilla. Ulkoilun tai harrastusten määrällä sen sijaan ei näyttänyt olevan yhteyttä hännänjahtaukseen. (Tiira, K. ym. 2012).

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) vastausten perusteella yksikään bullterrieri ei ole jahdannut pakonomaisesti häntäänsä ”spinnaus” (0,00 %).

LONKKANIVELN KASVUHÄIRIÖ

Lonkkanivelen kasvuhäiriö eli ”lonkkavika”, (engl. hip dysplasia, HD) on koirien yleisin luuston ja nivelten kasvuhäiriö.

Lonkkanivelen kasvuhäiriötä tavataan lähes kaikilla roduilla, mutta yleisintä se on suurilla ja jättiroduilla. Oireet voidaan huomata pentuna 3-12 kuukauden iässä, jolloin kipu johtuu löysyyden aiheuttamasta nivelkapselin tulehduksesta tai luukalvon hermojen jännityksestä ja repeämisestä. Nuorilla koirilla oireina voivat olla takajalkojen ontuminen, ”pupuhyppeleminen”, ylösnousuvaikeudet levon jälkeen, liikkumishaluttomuus ja nakshteleva ääni kävellessä. Oireet voivat alkaa äkillisesti ja omistaja voi liittää ne johonkin tapaturmaan. Oireet voivat vähentyä selvästi tai loppua kokonaan jopa useiksi vuosiksi, kun nivelen ympärille muodostuva sidekudos vähentää nivelen löysyyttä.

Toinen oireilevien koirien ryhmä on aikuiset koirat, joiden oireiden syynä on nivelrikko. Vanhemmilla nivelrikkoisilla koirilla oireet voivat olla epämääräisiä ja oireilu laitetaankin usein vanhenemisen piikkiin. Tyypillisiä oireita ovat takajalkojen ontuminen ja jäykkyys liikkeessä. Lonkkavikainen koira yrittää viedä painoa pois takaosalta, mikä ilmenee kävellessä selkälän aaltoiluna ja lantion kiertymisinä. Tämä johtaa myös takaosan lihaskatoon ja etupään lihasten voimistumiseen.

ELT Anu Lappalainen (2013)

LONKKANIVELIEN TILANNE BULLTERRIEREILLÄ SUOMESSA

2014-2023 syntyneistä on lonkkatutkittu 8 % (28/373). A-lonkkaisia tutkituista on 54 %, B-tulos 21 %, C-tulos 21 % ja D-tulos 4 %. E-lonkkaisia ei ole todettu.

Taulukko 11. Bullterriereiden lonkkatulokset 2014-2023

Vuosi	A	B	C	D	E	Yhteensä
2014	4	1	2	0	0	7
2015	2	1	2	1	0	6
2016	1	1	1	0	0	3
2017	2	1	1	1	0	5
2018	0	0	1	0	0	1
2019	1	0	1	0	0	2
2020	3	4	0	0	0	7
2021	2	0	0	0	0	2
2022	1	0	0	0	0	1
2023	4	0	3	0	0	7
Yhteensä	20	8	11	2	0	41

Lonkkanivelen kehityshäiriöiden perinnöllinen esiintyminen rodussa on vähäistä varsinkin ottaen huomioon ympäristön ja elinolosuhteiden vaikutuksen kyseisten vikojen muodostumisessa. Ongelmien ennaltaehkäisemiseksi olisi suotavaa, ettei kasvuiässä olevien koirien painoa liioiteltaisi.

Rodussa ei pääsääntöisesti ole ollut ongelmia lonkkien suhteen, joitakin yksittäistapauksia lukuun ottamatta. Näin ollen ei myöskään ole ollut tarvetta tehdä suosituksia lonkkien suhteen. Rodulla on tyypillisesti myös vahvat reisilihakset, joten koirat harvemmin oireilevat huonompiakaan lonkkia. Mikäli ongelmia lonkkien suhteen alkaa esiintyä, täytyy tilanne arvioida uudestaan.

KYYNÄRNIVELN KASVUHÄIRIÖT

Kyynärnivelen kasvuhäiriö (engl. elbow dysplasia, ED) on yleisin isojen ja jättikokoisten koirien etujalan nivelkivun ja ontumisen aiheuttaja.

Kyynärnivelen kasvuhäiriön periytyminen on kvantitatiivista eli siihen vaikuttaa useita eri geenejä. Kasvuhäiriön tyyppi vaihtelee eri roduilla, mikä viittaa siihen, että aiheuttajina ovat eri geenit. Kyynärnivelen kasvuhäiriö on yleisempää uroksilla todennäköisesti urosten suuremman painon ja mahdollisesti myös hormonaalisten tekijöiden takia. Nykykäsityksen mukaan perinnöllisillä tekijöillä on suurin osuus kyynärnivelen kasvuhäiriön synnyssä, mutta ympäristötekijöillä on osuutensa sen ilmenemisessä.

Kaikissa kyynärnivelen kasvuhäiriöissä oireet alkavat keskimäärin 4 – 7 kuukauden iässä. Tyypillinen oire on ontuminen, joka voi pahentua rasituksessa tai olla voimakkainta levon jälkeen. Ontuminen voi olla jatkuvaa tai ajoittaista. Omistajan voi olla vaikea havaita koiran ontumista, jos kasvuhäiriö on molemminpuolinen. Toisinaan kasvuhäiriö on molemmissa kyynärnivelissä, vaikka koira ontuu vain toista jalkaa. Usein oireet huomataan vasta aikuisiällä ja silloin oireet johtuvat kasvuhäiriön seurauksena kehittyneestä nivelrikosta. Kiinnittymätön kyynärpään uloke ei välttämättä oireile nuorella koiralla ja se voi olla röntgenkuvauksen sivulöydös.

ELT Anu Lappalainen (2010)

KYYNÄRNIVELIEN TILANNE BULLTERRIEREILLÄ SUOMESSA

Kyynärlausuntoja 2014-2023 syntyneistä on annettu 7 % (27/373), joista 74 %:lla lausunto on terve ja 26 %:lla on 1-asteen kyynärniveldysplasia.

Taulukko 12. Bullterriereiden kyynärien tulokset 2014-2023

Vuosi	0	1	2	3	Yhteensä
2014	5	2	0	0	7
2015	5	0	1	0	6
2016	2	1	0	0	3
2017	5	0	0	0	5
2018	1	0	0	0	1
2019	2	0	0	0	2
2020	5	2	0	0	7
2021	1	1	0	0	2
2022	1	0	0	0	1
2023	5	3	0	0	8
Yhteensä	32	9	1	0	42

Rotumme on rakenteeltaan etupainoinen, jolloin kyynärnivelet joutuvat kovalle rasitukselle. Tästä syystä usein huonot kyynärnivelet vaivaavat rodun yksilöitä enemmän kuin huonot lonkat. Ongelmien ennaltaehkäisemiseksi olisi suotavaa, ettei kasvuiässä olevien koirien painoa liioiteltaisi, eikä kasvavaa koiraa tulisi altistaa voimakkaille tärähdyksille tai venähdyksille, esim. hypyt ja revittely (nopeat suunnanmuutokset juostessa). Kyynärnivelen kasvuhäiriöiden periytyminen on melko vaikeasti ennustettavissa. Tällä hetkellä kyynärnivelet eivät ole rodussa muodostuneet ongelmaksi. Mikäli merkkejä kyynärniveliön ongelmista alkaa esiintymään, tulee tilanne arvioida uudelleen.

SPONDYLOOSI

Spondylitis deformans eli spondyloosi on selkärangan rappeumasairaus, jossa selkänikamien rajoille muodostuu luupiikkejä ja/tai -siltoja.

Spondyloosia pidettiin pitkään koiralle merkityksettömänä oireettomana ikääntymismuutoksena. On kuitenkin havaittu, että selkärankaan muodostuneet luupiikit ja silloittumat voivat aiheuttaa koiralle vaihtelevanasteisia oireita kuten jäykkyyttä, ontumista, epämääräisiä selkäkipuja ja hyppäämishaluttomuutta. Kehittymässä olevat luupiikit voivat murtua tai hangata toisiaan aiheuttaen tulehduskipua alueella – toisinaan paikalliset oireet helpottavat, kun luutuminen etenee täydeksi sillaksi. Ventraalinen eli nikamien alapuolelle muodostuva siltamuodostus jäykistää selkää rasittaen viereisiä nikamavälejä. Harvinaisempi lateraalinen eli nikamien sivuille muodostuva spondyloosi voi painaa hermojuuria ja aiheuttaa koiralle rajujakin oireita, kuten virtsan ja ulosteen pidätyskyvyttömyyttä tai halvausoireita

On tärkeää muistaa, että selkänikamissa voi olla paljon muitakin sairauksia kuin spondyloosi, joten spondyloosipuhdas (SPO) selkä ei aina ole sama kuin terve selkä. Välimuotoiset nikamat erityisesti lannerangan lopun ja ristiselän välissä (L7–S) ovat melko yleisiä ja altistavat ristiselän kivuille tai toimintahäiriöille usein jopa enemmän kuin spondyloosi.

ELT Anu Saikku-Bäckström

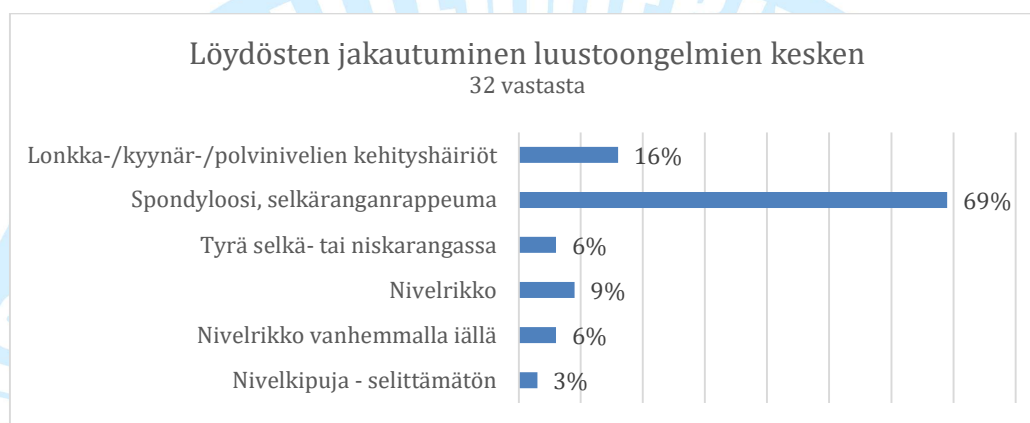
SPONDYLOOSI JA MUUT SELKÄONGELMAT BULLTERRIEREILLÄ SUOMESSA

Spondyloosin analysoinnissa tutkittujen koirien jtj-rajaus on 2013-2022 syntyneet, koska lausunnon antaminen edellyttää vähintään 2 vuoden ikää. Selkätutkittuja on vain 4 % (16/402). Spondyloosin osalta tutkituista terveitä on 75 %, 1-asteen muutoksia on 19 %:lla ja toisen asteen muutoksia 6 %:lla.

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella bullterriereillä yleisimmät luustoon liittyvät ongelmat ovat selkään liittyviä joko spondyloosia, selkäranganrappeumaa tai nikama epämuotoisuuksia. Lonkkien, kyynärien tai polvien kehityshäiriöitä oli 16 %:lla ja osteokondroosia (OCD) 1,38 %:lla kaikista vastanneista. Loput n. 3 % oli muita luustoon liittyviä ongelmia kuten mm. nivelrikkoa ja murtumia. Kaikista vastatuista koirista luusto-ongelmia yhteensä esiintyi n. 20,4 %:lla.

Bullterriereiden selänkuvantamista on tehty pienelle osalle populaatiosta vasta viime vuosina. Tuloksista ei voi vetää suuria johtopäätöksiä, mutta selkien kehitystä on seurattava. Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyssä (2024) selän ongelmia tuli esille suhteellisen paljon. Rodussa esiintyy paljon heikkoja ylälinjoja ja entistä enemmän näkee koiria, joilla on ”karppi”/köyry selkä. Rodun harrastajat kertovat myös koirien kärsivän selkälihasten jumeista / spastisuudesta. Kasvattajien tulisi kiinnittää huomiota vahvoin suoriin selkiin. Selkien kuvantamista olisi syytä tehdä entistä enemmän, jotta nähtäisiin, missä tilanteessa rodun suhteen ollaan.

Kaavio 32. Bullterrierit, joilla on todettu luusto-ongelmia

EPILEPSIA

Epilepsia on toistuvia kohtauksia aiheuttava aivojen sähköisen toiminnan häiriö, joka on koiran yleisin neurologinen sairaus.

Kohtauksien luonne vaihtelee ja koiralla voi olla tajunnan, motoriikan, sensorisen toiminnan, autonomisen hermoston ja/tai käyttäytymisen häiriöitä. Kohtauksen aikana koira voi olla tajuissaan tai tajuton. Ensimmäinen epilepsiakohtaus tulee useimmiten nuorena, 1-5 – vuotiaana, mutta perinnöllinen epilepsia voi alkaa missä iässä hyvänsä. Samantyyppisiä kohtauksia voivat aiheuttaa myös muut sairaudet kuin epilepsia. Epilepsiaa sairastavaa koira ei saa käyttää jalostukseen.

ELL Nina Mahlanen

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) vastausten perusteella epilepsiaa esiintyi kolmella (3) bullterrierillä (2,70 %). Sairaus olisi tämän perusteella Suomessa melko harvinainen.

HYPOTYREOOSI

Kilpirauhasen vajaatoiminta (hypotyreosii) johtuu liian alhaisesta kiertävien kilpirauhashormonien määrästä. Kilpirauhasen vajaatoiminta on koiran yleisin sisäerityssairaus. Kilpirauhasen vajaatoiminnan taustalla on tavallisimmin immunologinen kilpirauhasen tulehdusreaktio, lymfosytaarinen tyreoidiitti. Kilpirauhasen vajaatoiminta on autoimmuunisairaus, jolla on geneettistä taustaa. Kilpirauhasen vajaatoimintaa sairastavaa koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

Kilpirauhasen vajaatoimintaa poteva koira on tyypillisesti iältään keski-ikäinen (4-11 -vuotias). Kilpirauhashormonia tarvitaan kaikkialla elimistössä aineenvaihdunnan ylläpitämiseen. Siksi vajaatoiminnan oireet ovat moninaiset. Aineenvaihdunnan hidastumiseen liittyvät oireet, kuten uneliaisuus, lihavuus ja liikunnan siedon aleneminen, ovat yleisimmät. Lähes yhtä paljon esiintyy iho-oireita, kuten karvapeitteen ohenemista, kaljuutta ja huonokuntoisuutta sekä ihon tummumista, seborreaa ja pinnallisia ihotulehduksia.

ELL Nina Mahlanen

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) vastausten perusteella kilpirauhasen vajaatoimintaa, hypotyreoosia esiintyi kolmella (1) bullterrierillä (0,64 %). Sairaus on siis Suomessa harvinainen.

ADDISONIN TAUTI

Lisämunaaiskuoren tuhoutuminen tai toimimattomuus aiheuttaa vajaatoiminnan oireita eli Addisonin taudin. Yleisiä oireita ovat oksentelu, ripuli, ruokahaluttomuus, vatsakipu ja painon menetys. Koira on väsynyt ja haluton. Tärinää, lihasheikkoutta ja lihaskipuja voi esiintyä. Taudin syy on useimmiten tuntematon: syynä voi olla autoimmuunitauti, infarkti tai amyloidoosi, syynä voi myös olla aivolisäkkeen tuottaman ACTH hormoni puute. Tautia todetaan nuorilla ja keski-ikäisillä (2-4 vuotiailla) koirilla, nartuilla uroksia enemmän.

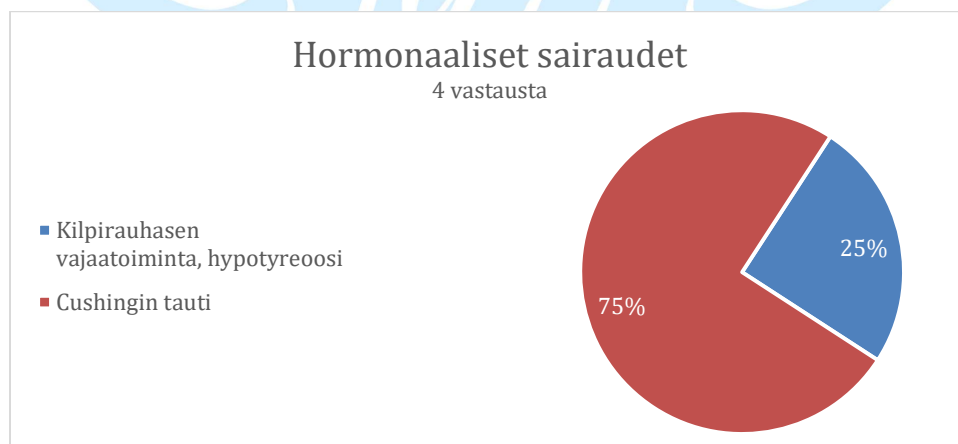
Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) vastausten perusteella Addisonin tautia ei esiintynyt yhdelläkään bullterrierillä. Sairaus on siis Suomessa erittäin harvinainen.

CUSHINGIN TAUTI

Cushingin tauti on häiriötila, joka johtuu korkean kortisolituotannon vahingollisista vaikutuksista elimistölle. Cushingin – tauti, eli lisämunaaisen kuorikerroksen liikatoiminta, on koirilla kohtalaisen yleinen sairaus. Oireet vaihtelevat suuresti riippuen kortisolin liikaerityksen määrästä ja häiriötilan kestosta. Cushingin tautia havaitaan keskimääräistä useammin keski-ikäisillä narttukoirilla

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2017) vastausten perusteella Cushingin tautia esiintyi kolmella (3) bullterrierillä (1,91 %). Sairaus on siis Suomessa erittäin harvinainen.

Kaavio 33. Bullterriereiden hormonaaliset sairaudet

HÄNTÄMUTKA

Häntämutka näkyy yleensä koukkuna tai se tuntuu käteen poikkeavana nikamana. Osa mutkista erottuu selkeästi jo heti pennun syntymän hetkellä ja osa huomataan vasta pikkupentuna. Häntämutka on perinnöllinen ja se periytyy monen geenin vaikutuksesta polygeenisesti, resessiivisesti. Jos häntämutka on pieni ja se sijaitsee häntänikamissa, on kyseessä vaaraton mutka. Jos taas mutka ilmaantuukin selkärangan alueelle, voi se invalidisoida yksilön.

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) mukaan bullterriereistä seitsemällä (7) oli häntämutka (6,31 %).

NAPATYRÄ

Normaalisti napaverisuonet painuvat kasaan ja navan aukko sulkeutuu pian syntymän jälkeen. Jos aukon sulkeutumisprosessi on normaalista poikkeavaisuutta, syntyy napatyrä, kun vatsaontelon seinämään jää reikä; vatsaonteloon jäävän aukon suuruus vaihtelee yksilökohtaisesti. Aukon sulkeutuminen voi estyä, jos napanuora joutuu epätavallisen kovaan venytykseen syntymähetkellä. Emo voi myös purra napanuoran poikki liian läheltä ja aiheuttaa tyrän syntymisen. Napatulehdus voi häiritä sulkeutumista. Useissa tapauksissa navan aukko on perintötekijöiden vaikutuksesta liian suuri ja sulkeutuminen epätäydellistä.

Napatyrä saattaa olla kiinni kasvanut, mikä tarkoittaa sitä, että heti syntymän jälkeen napa-aukosta on valahtanut pieni määrä rasvakudosta ulos ja aukko on sen jälkeen sulkeutunut normaalisti. Navan kohdalle on jäänyt pieni rasvakudoksen aiheuttama pullistuma. Tällainen sulkeutunut tyrä on kaikkien yleisin ja on täysin vaaraton "kauneusvirhe", jota sanotaan puhekielessä rasvanavaksi. Napatyrän leikkauksen tarpeellisuutta tulee aina harkita, jos napatyrän aukko on niin suuri, että suoli mahtuu aukosta läpi, on tyrä aina korjattava leikkauksella.

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella napatyrää esiintyy rodussamme pienessä määrässä. Bullterriereistä 9 yksilöllä (8,11 %).

HITAILU

Bullterriereillä esiintyy jossain määrin ns. hitailua / "transsailu". Yleensä tätä on kerrottu esiintyvän, kun koira menee esim. kuusen tai pyykkitelineen alle ja oksat tai pyykit osut selkään. Koira menee pysähtyneeseen tilaan ja ikään kuin olisi transsissa. Ei välttämättä tule pois kutsuttaessa. Transsin aikana koiran liikkuminen muistuttaa hidastettu hiipimistä. Tilalle ei ole löydetty selitystä.

RAIVOSYNDROOMA

Raivosyndrooma (SOA = Sudden Onset Aggression) on erittäin harvinainen, mutta vakava ongelma. Maailmalla on raportoitu eniten tätä spanieleilla, mutta myös vähäisessä määrin bullterriereillä. Suomessa ei ole yhdistyksen tietoon tullut yhtäkään SOA tapausta. On olemassa useita eri teorioita siitä,

mikä aiheuttaa SOA: n, jotkut tutkijat uskovat, että se johtuu osittaisesta kouristuskohtauksesta, ja sen uskotaan olevan perinnöllinen häiriö. Bullterriereillä SOA liittyy yleisimmin unesta heräämistilanteisiin, jolloin koira yllättäen herätessään osoittaa hallitsematonta aggressiota ilman varsinaista syytä. Koira saattaa muuten arjessa käyttäytyä ja toimia täysin normaalisti ja olla mitä ihanin perheenjäsen. SOA:n ilmenemistä ei voida hallita kouluttamalla, koska tila ei ole koiran itsensä tietoisessa kontrollissa. SOA:n ei ole parantavaa hoitoa, mutta lääkehoitoa voidaan kokeilla. Usein tällaisen koiran kohdalla täytyy punnita, onko koiraa järkevää pitää, usein eutanasia on paras vaihtoehto.

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Bullterrierin keskimääräinen elinikä rotujärjestöaineiston mukaan viimeisen kymmenen vuoden ajalta on 7 vuotta 9 kuukautta. Se on noussut selkeästi edellisen tarkastelujakson 4 vuotta 2 kuukautta iästä. On kuitenkin otettava huomioon, että rotujärjestöaineiston koonti on suuntaa antava, sillä tilastoon on ilmoitettu tiedot 190 koira kuolemasta, joista 162 yksilölle on merkitty kuolinsyy.

Rodun merkittävin kuolinsyy kymmenen vuoden tarkastelujaksolla on kasvainsairaudet, johon on kuollut 19,5 %, 37 yksilöä. Vanhuuteen/luonnollisesti kuolleeksi on merkitty 13,2 %, 25 yksilöä. Luusto- ja selkäsairauksien vuoksi on ilmoitettu lopetetuksi 6,8 %, joka on 13 yksilöä. Rodulle tyypillisistä sairauksista sydänsairauksiin on kuollut 3,7 %, 7 yksilöä ja munuaisten vajaatoimintaan 3,2 %, 6 yksilöä. Käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi on lopetettu 4,7 %, eli 9 yksilöä. Iho- ja korvasairaudet lopetuksen syynä 4,2 %:lla

Kasvainsairaudet ja syövät ovat kokonaisotannassakin merkittävin kuolinsyy 17,7 %. Sydänsairauksien osuus on 6,1 %, iho- ja korvasairauksien osuus on 4,9 %, luustosairauksien 4,9 %, käytösongelmien vuoksi lopetettuja on 4,3 % ja munuaisten vajaatoiminnan vuoksi 3,5 %. Vanhuuteen tai luonnollisesti kuolleiksi on merkitty 11,9 %. Rodun keski-ikä kuolinsyytilaston mukaan on n. 8 vuotta.

Taulukko 13. Bullterriereiden kuolinsyytilasto, kaikki Jalostustietojärjestelmään ilmoitetut (5.5.2025 Jalostustietojärjestelmä).

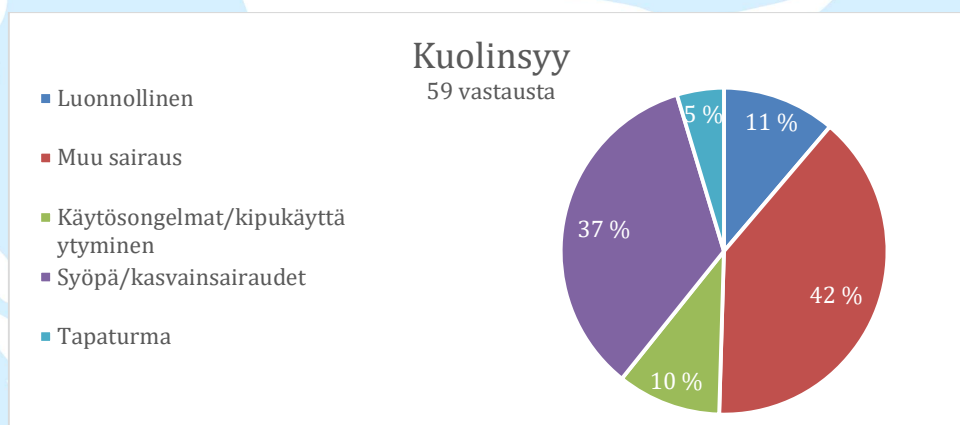
Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä
Hengitystiesairaus	1 vuotta 11 kuukautta	2
Keuhkotulehdus	1 vuotta 11 kuukautta	2
Hermostollinen sairaus	1 vuotta 8 kuukautta	2
Hermostollinen sairaus	0 vuotta 11 kuukautta	1
Muu hermostollinen sairaus	2 vuotta 5 kuukautta	1
Iho- ja korvasairaudet	5 vuotta 8 kuukautta	17
Atopia, allerginen atooppinen ihotulehdus	5 vuotta 10 kuukautta	6
Iho- ja korvasairaudet	5 vuotta 5 kuukautta	8
Krooninen tai uusiutuva korvatulehdus	5 vuotta 8 kuukautta	1
Muu iho- tai korvasairaus	5 vuotta 10 kuukautta	1
Pyoderma, vakava tai toistuva märkivä ihotulehdus	6 vuotta 10 kuukautta	1
Immunologinen sairaus	6 vuotta 9 kuukautta	4
Immunologinen sairaus	4 vuotta 5 kuukautta	2
Muu immunologinen sairaus	9 vuotta 2 kuukautta	2
Kasvainsairaudet, syöpä	9 vuotta 9 kuukautta	61

Ihon tai ihonalaiskudoksen kasvain	12 vuotta 7 kuukautta	2
Kasvainsairaudet, syöpä	9 vuotta 9 kuukautta	20
Luun tai nivelten kasvain	8 vuotta 3 kuukautta	3
Lymfoma, imusolmukesyöpä	8 vuotta 4 kuukautta	6
Maksan, munuaisten tai suoliston kasvain	11 vuotta 6 kuukautta	4
Muu kasvainsairaus	9 vuotta 7 kuukautta	14
Pernan, sydämen tai verisuonijärjestelmän kasvain	9 vuotta 10 kuukautta	5
Utarekasvain, nisäkasvain	10 vuotta 5 kuukautta	4
Virtsarakon kasvain	10 vuotta 3 kuukautta	3
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	6 vuotta 11 kuukautta	4
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	8 vuotta 5 kuukautta	13
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	4 vuotta 1 kuukautta	15
Dementia	12 vuotta 6 kuukautta	1
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	2 vuotta 6 kuukautta	6
Muu käytösongelma	4 vuotta 1 kuukautta	1
Pelokkuus	1 vuotta 7 kuukautta	1
Salakavaluus tai arvaamattomuus	5 vuotta 4 kuukautta	4
Vihaisuus	3 vuotta 8 kuukautta	2
Luusto- ja nivelsairaus	6 vuotta 9 kuukautta	17
Lonkkaniveldysplasia ja sen seurauksena kehittyvä nivelrikko	0 vuotta 8 kuukautta	1
Luusto- ja nivelsairaus	8 vuotta 0 kuukautta	5
Muu luuston tai nivelten kasvuhäiriö	1 vuotta 0 kuukautta	1
Muu luuston tai nivelten sairaus	5 vuotta 3 kuukautta	5
Nivelrikko, artroosi, muualla kuin lonkissa tai kyynärnivelissä	11 vuotta 1 kuukautta	3
Polven ristsidevaurio	10 vuotta 5 kuukautta	1
Polvilumpion sijoiltaan meno, patellaluksaatio	2 vuotta 9 kuukautta	1
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	7 vuotta 6 kuukautta	11
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	10 vuotta 3 kuukautta	4
Muu maksan tai ruoansulatuskanavan sairaus	7 vuotta 8 kuukautta	4
Suoliston tukkiva vierasesine	3 vuotta 9 kuukautta	3
Muu sairaus, jota ei ole listalla	6 vuotta 2 kuukautta	43
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	0 vuotta 3 kuukautta	3
Muu kehityshäiriö	0 vuotta 3 kuukautta	3
Selkäsairaus	7 vuotta 3 kuukautta	5
Selkäsairaus	7 vuotta 4 kuukautta	2
Spondyloosi, nikamien luusilloittuma, nikamien yhteenluutuminen	7 vuotta 2 kuukautta	3
Silmäsairaus	5 vuotta 6 kuukautta	1
Muu silmäsairaus	5 vuotta 6 kuukautta	1
Sisäeritysrauhasten sairaus	8 vuotta 1 kuukautta	3
Diabetes, sokeritauti	6 vuotta 10 kuukautta	1
Kortisolin liikaeritys, Cushingin tauti	9 vuotta 5 kuukautta	1
Muu sisäeriterauhasten sairaus	8 vuotta 0 kuukautta	1
Sydänsairaus	7 vuotta 5 kuukautta	21
Muu sydämen sairaus tai vajaatoiminta	9 vuotta 1 kuukautta	8

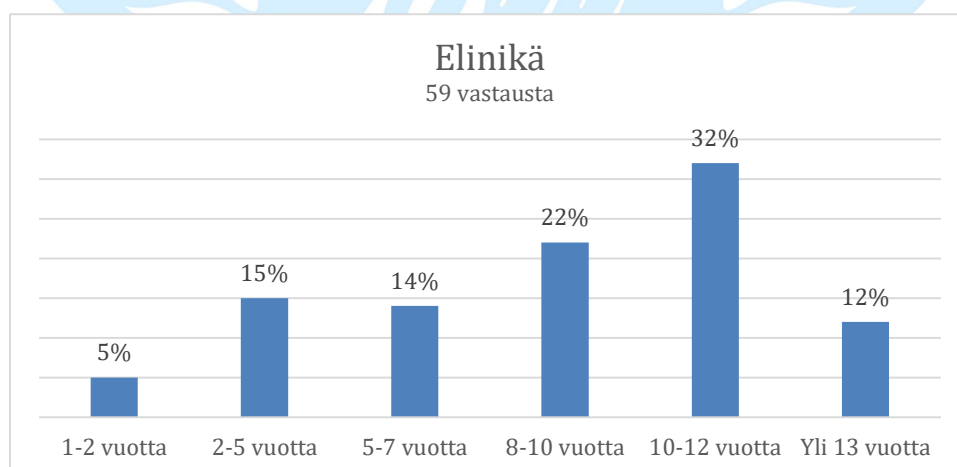
Sydämen läppävuoto, endokardoosi	8 vuotta 4 kuukautta	2
Sydänlihassairaus, kardiomyopatia	5 vuotta 7 kuukautta	4
Sydänsairaus	7 vuotta 3 kuukautta	6
Synnyynnäinen sydämen tai sydänverisuonten kehityshäiriö	1 vuotta 6 kuukautta	1
Tapaturma tai liikennevahinko	4 vuotta 0 kuukautta	12
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	12 vuotta 7 kuukautta	41
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	6 vuotta 8 kuukautta	13
Kohtutulehdus, pyometra	7 vuotta 10 kuukautta	1
Munuaisten vajaatoiminta	6 vuotta 7 kuukautta	12
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	7 vuotta 6 kuukautta	57
Kaikki yhteensä	7 vuotta 10 kuukautta	345

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyyn 2024 saatiin vastaukset 59 bullterrierin kuolinsyyistä ja eliniästä. Sairauteen raportoitiin kuolleen 40 yksilöä, vanhuuteen seitsemän, tapaturmaisesti kolme, käytösongelmien vuoksi oli lopetettu kolme yksilöä ja kuusi koiraa oli lopetettu jostakin muusta, erittelemättömästä syystä. Yhdistyksen teettämään kyselyyn vastanneiden 59 yksilön keskimääräinen elinikä oli 8 vuotta 5 kuukautta. Elinikä painottui 8 – 13 vuoden välillä ja bullterrierin mediaani-ikä kyselyn perusteella on 9 vuotta 6 kuukautta.

Kaavio 34. Bullterrierien kuolinsyyt

Kaavio 35. Bullterrierien elinikä

Yhdistykselle toimitetut ruumiinavaustiedot

Yhdistyksen käyttöön on annettu kymmenen bullterrierin ruumiinavaustieto (v.2009–2019). Vuoden 2019 jälkeen yhdistykselle ei ole toimitettu ruumiinavausraportteja, joista voidaan todentaa koiran rotu. Kaksi yksilöä oli kuollut/lopetettu munuaissairauden vuoksi (8v4kk ja 1v4kk), toisella näistä oli lisäksi ruumiinavaustiedoissa spondyloosi. Kaksi yksilöä oli lopetettu käytöshäiriöiden vuoksi, elimellistä syytä ei löytynyt ruumiinavauksessa, toiselta löytyi lievä munuaisten vajaatoiminta sekä lieväästeinen silmän verkkokalvon kehityshäiriö. Yksi yksilö oli lopetettu iho- ja korvasairauksien sekä arvaamattoman käytöksen vuoksi. Ruuansulatuskanavassa tai aivoissa ei todettu sellaisia muutoksia, jotka selittäisivät esitiedoissa mainitut oksentamisen tai arvaamattoman käytöksen. Yhden yksilön kuolinsyy oli vierasesineleikkaus ja siitä aiheutuneet komplikaatiot, mm. äkillinen märkäinen vatsakalvontulehdus. Yksi yksilö on lopetettu todennäköisen idiopaattisen epilepsian vuoksi. Yksi yksilö on kuollut äkilliseen sydämen vajaatoimintaan ja kardiogeeniseen shokkiin.

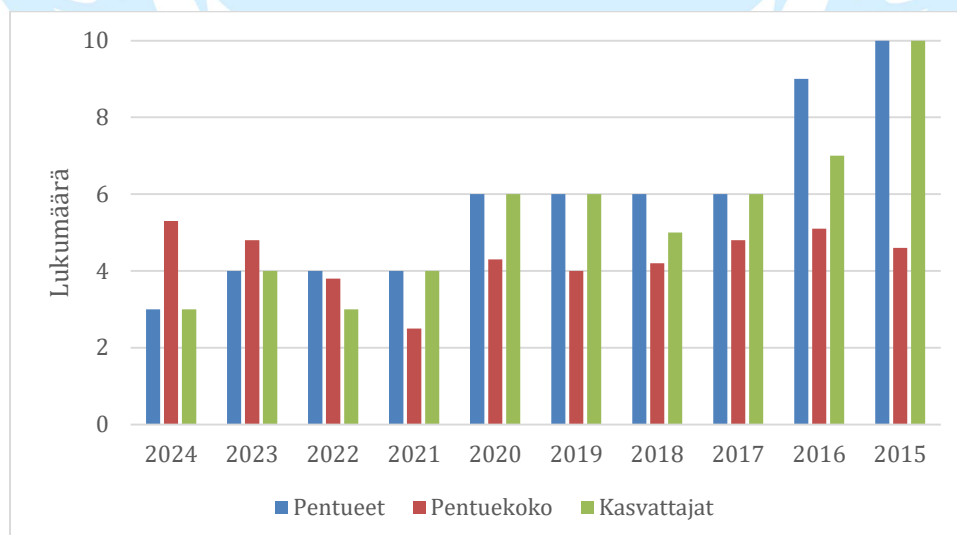
Kahdella yksilöllä oli varsinainen kuolinsyyn diagnosointi merkitsemättä. Toinen näistä oli 12vrk ikäinen pentu, joka kuoli yleistyneeseen infektiin. Toisella yksilöllä ruumiinavaus löydökset olivat: oikeassa kinnernivelessä krooninen erisiivinen artriitti, vasemmassa kinnernivelessä lievä nivelpinnan eroosio, varpaiden ja polkuanturoiden välissä ihossa voimakas ja syvä pyoderma.

4.3.4 Lisääntyminen

Keskimääräinen pentuekoko

Pentuekoot ovat keskimääräisesti olleet melko tasaisia viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kaaviosta 36 voidaan kuitenkin nähdä, että vuosina 2021 ja 2022 pentuekoko on ollut hieman keskivertoa alhaisempi muihin vuosiin nähden. Pentueiden koko kertoo yksilöiden ja populaation elinvoimasta. Rotujen geneettisen rappeutumisen yksi ensimmäisistä merkeistä on pentuekokojen pieneneminen. Keskiarvoja tarkasteltaessa kokoisekseen koiraksi bullterriereillä on keskiarvoa hieman pienemmät pentuekoot.

Kaavio 36. Bullterriereiden vuositilastoja 2015-2024.

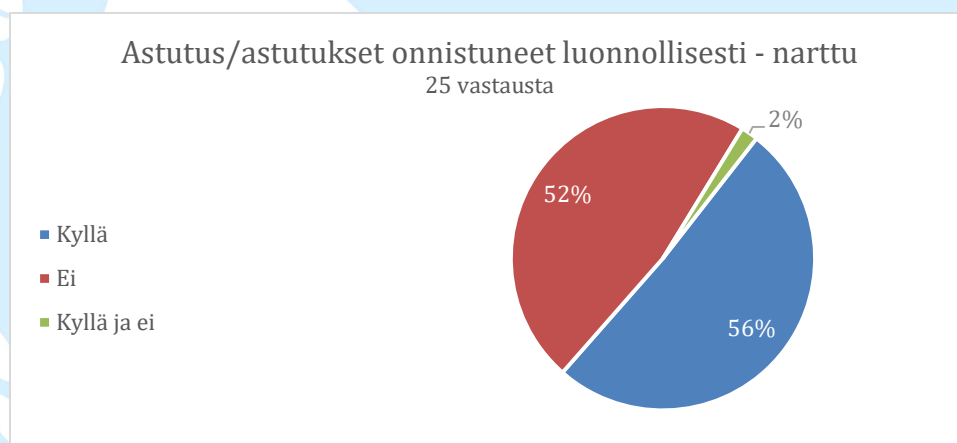
Astumisvaikeudet

Monet bullterrieriurokset saattavat olla seksuaaliselta käytökseltään turhan suoraviivaisia ja yrittävät, ilman liehittelyvaihetta, suoraan kiimaisen nartun tavatessaan rynniä astumaan. Useinkaan nartut eivät siedä niin rajua ja suoraviivaista käytöstä vaan saattavat vastata aggressiivisesti uroksen liian innokkaaseen astumisyritykseen. Rodussa esiintyy myös narttuja, jotka eivät anna astua, vaikka uros toimisi pidemmän kaavan mukaan ja miten liehittelisi sekä kosiskelisi. Toisaalta rodussa uroksilla esiintyy myös astumishaluttomuutta.

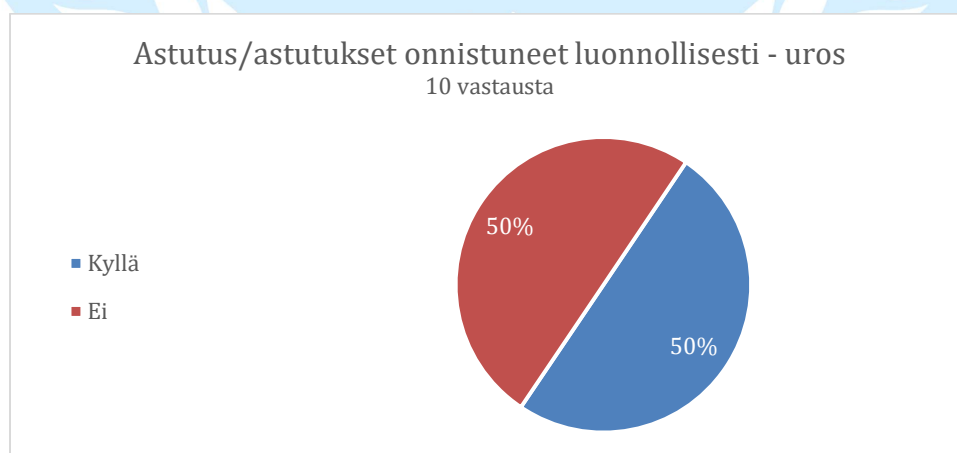
Bullterrierinarttujen astutuksista 56 % on onnistunut luonnollisesti. Keinosiemennyksen syynä on ollut 77,7 %:lla maantieteellinen välimatka tai muusta syystä pakastesiemennys, 7,4 % narttu ei ole antanut uroksen astua, 7,4 % uros ei ole astunut luonnollisesti ja 3,7 %:lla (yksi yksilö) on ollut rakenteellinen poikkeavuus, joka on estänyt luonnollisen astumisen.

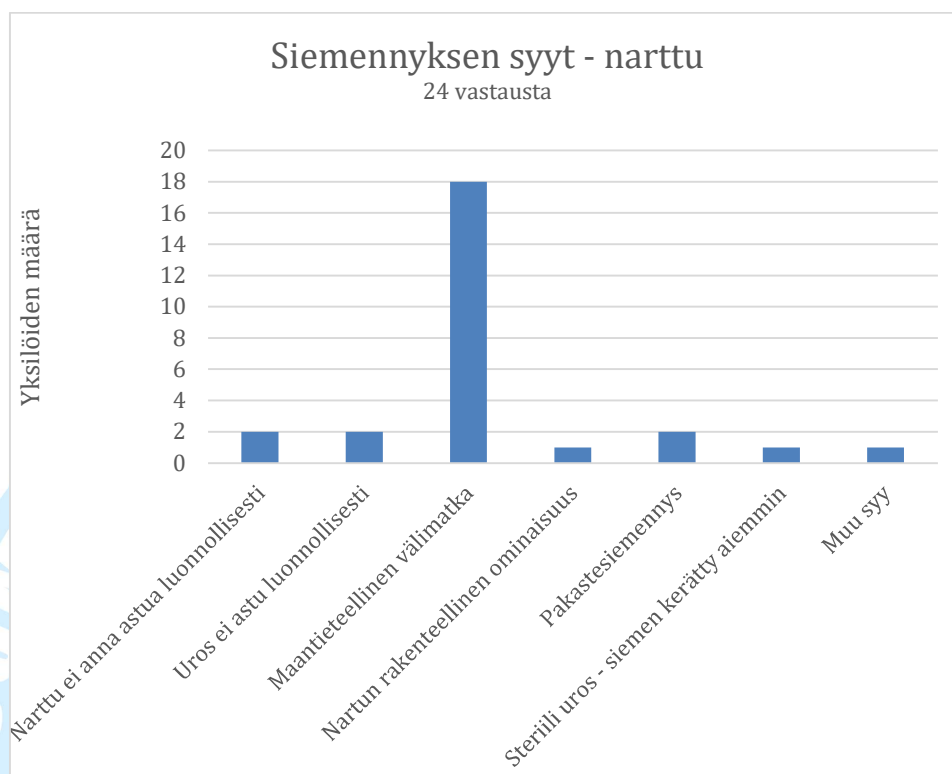
Urosten astumisista 50 % on onnistunut luonnollisesti. Vastaus on annettu vain kuudesta uroksesta, joten luotettavia johtopäätöksiä tämän pohjalta ei voida tehdä populaation urosten kokonaistilanteesta.

Kaavio 37. Bullterrieri narttujen astutukset

Kaavio 38. Bullterrieri urosten astuminen

Kaavio 39. Bullterrierinarttujen siemennysten syyt**Kaavio 40. Bullterrieriurosten siemenen keräys**

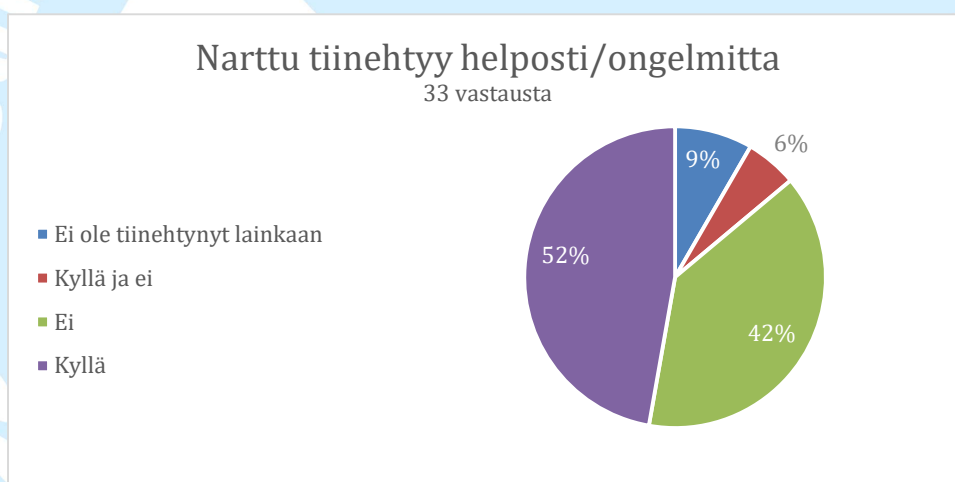
Tiinehtymisvaikeudet

Rodussa esiintyy tiinehtyvyyteen liittyviä ongelmia. Nartut eivät joko tiinehdy, tai mikäli tiinehtyvät, saattaa osa tai kaikki pennuista imeytyä/kuolla tiineyden aikana. Huolestuttavalla määrällä uroksia ilmenee steriiliyttä. Alla olevista taulukoista näkee tiinehtymisongelmia olevan useamman sorttisia.

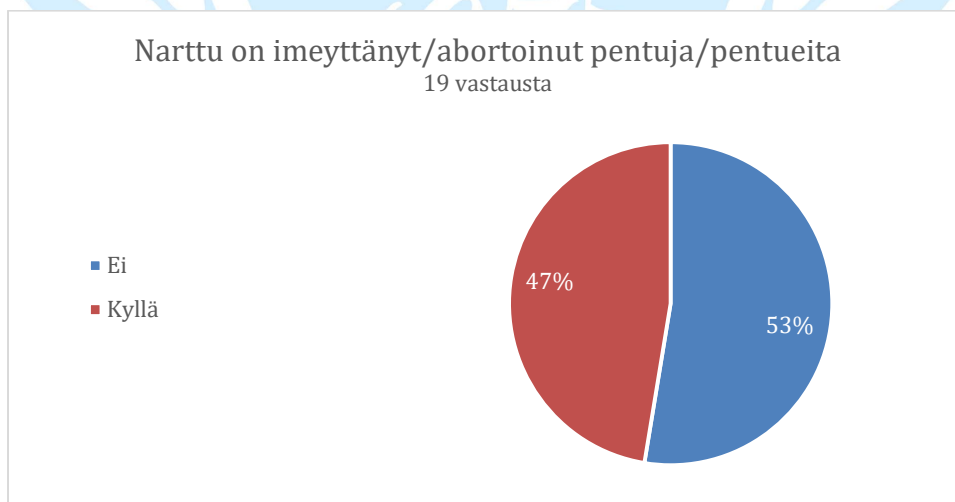
Kyselyn (2024) mukaan 52 % bullterrierinartuista tiinehtyy vaivattomasti, 6 % on sekä tiinehtynyt vaikeuksista että kohdannut haasteita, 42 % on ollut haasteita tiinehtyvyydessä ja 9 % ei ole tiinehtynyt lainkaan yrityksistä huolimatta. Tiinehtyneistä nartuista 53 % on ollut haasteita ylläpitää tiineyttä ja ne ovat imeyttänyt tai abortoineet pentuja.

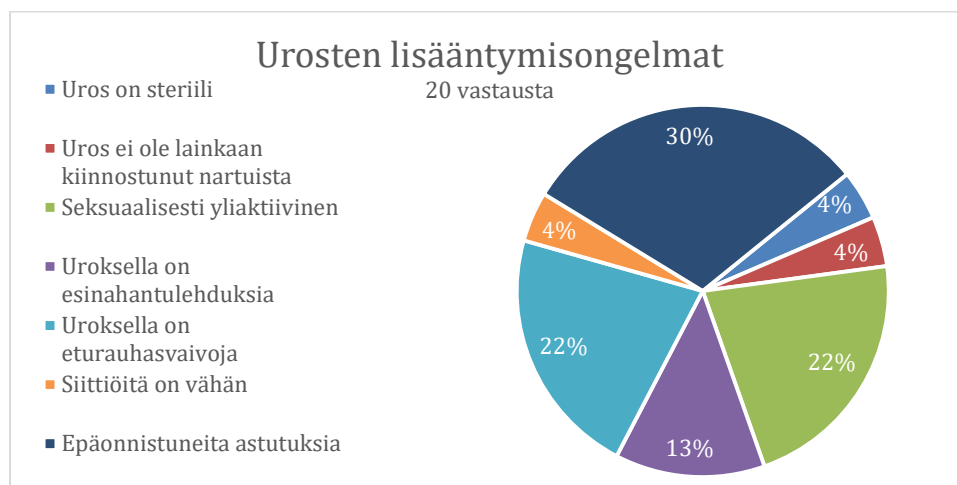
Bullterrieriuroksista kyselyn (2024) mukaan 30 % uroksista on epäonnistuneita astutuksia, 22 % on seksuaalisesti yliaktiivisia ja 13 % on esinahan tulehduksia. Yksi yksilö on ollut steriili, yksi ei ole lainkaan kiinnostunut nartuista ja yhdellä on vähäinen siittiöiden määrä.

Kaavio 41. Bullterrierinarttujen tiinehtyminen

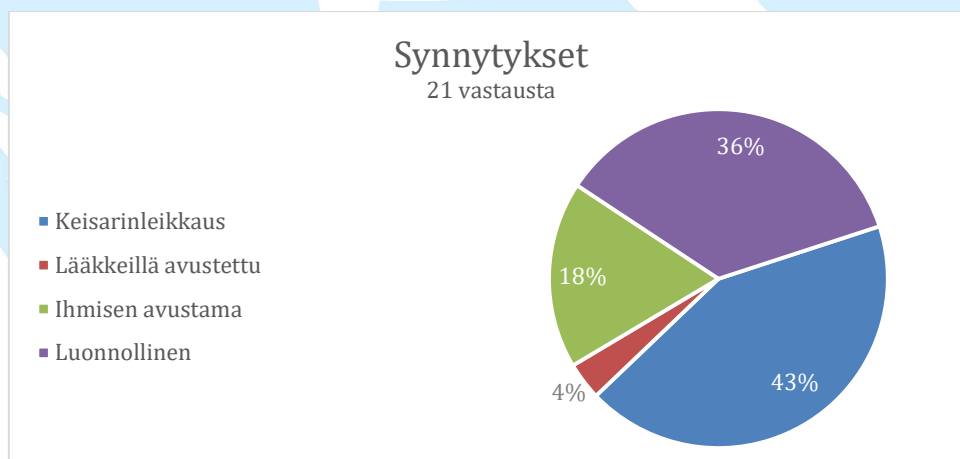
Kaavio 42. Bullterrierinarttujen tiineysajan ongelmat

Kaavio 43. Bullterrieriuroksien lisääntymisongelmat

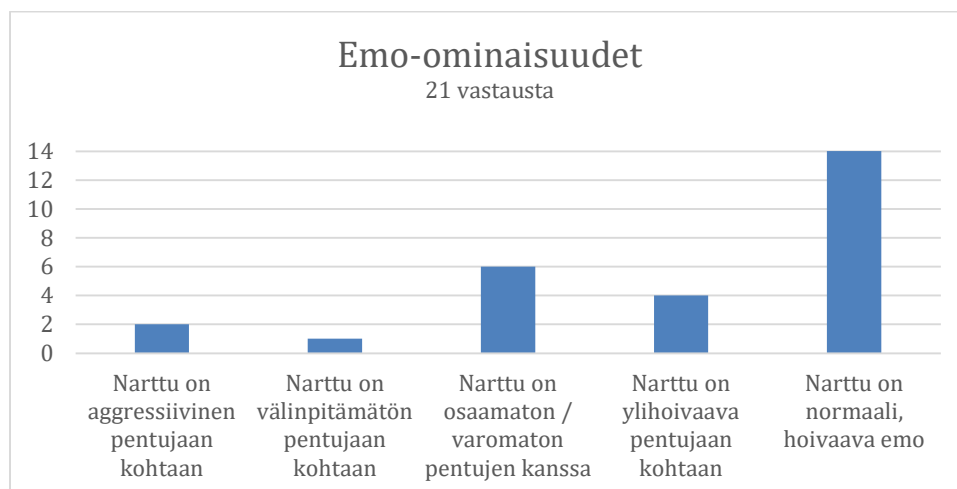
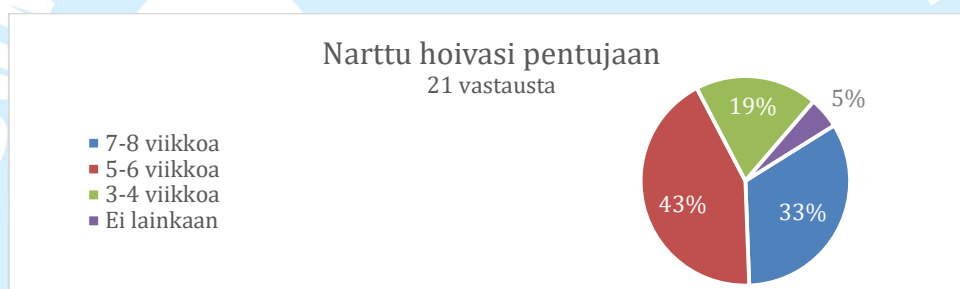
Synnytysongelmat

Noin puolella bullterrierinartuista tulee synnytyksessä komplikaatioita ja ne tarvitsevat synnytysavustusta. 21 vastauksen antaneesta bullterrierinartusta 12 yksilöä oli keisarinleikattu. Syinä keisarileikkaukseen päättämisen vastausten perusteella olivat: Kohdunkiertymä, istukan ennen aikainen irtoaminen, kuollut pentu tai vain yksi pentu, joka ei stimuloi riittävästi synnytyksen etenemistä sekä synnytyksen etenemättömyys/polttoheikkous. Myös synnytyskanavaan jumiutuneen pennun tai suurikokoiset pennut muutama vastaaja mainitsi keisarinleikkaukseen johtaneeksi syyksi.

Kaavio 44. Bullterriereiden synnytykset

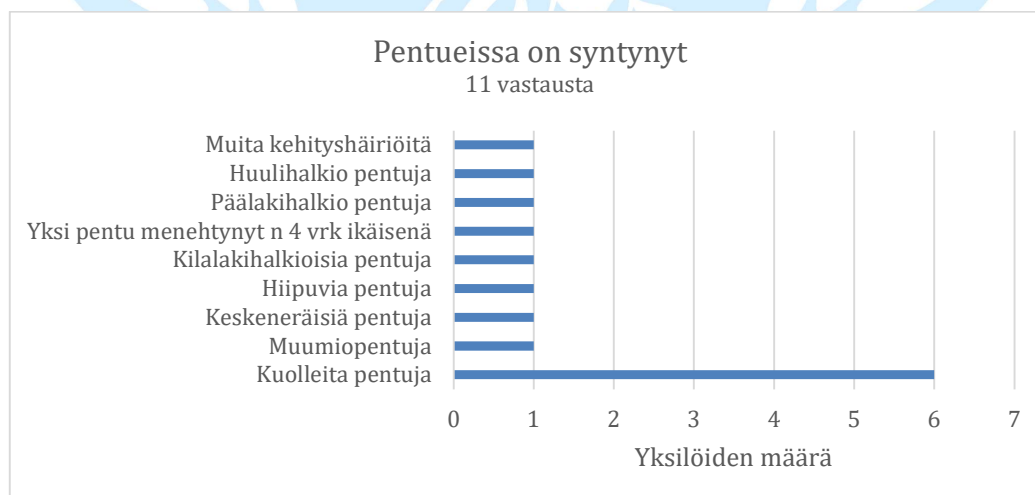
Pentujen hoitamiseen liittyvät ongelmat nartuilla

Valitettavan usein ihminen joutuu puuttumaan bullterrieriemojen pentujen hoitamiseen. Emokoiria ei välttämättä voi/uskalla jättää yksin pentujensa kanssa ja kasvattaja voi käytännössä joutua asumaan pentulaatikossa pentujen ensimmäisten elinviikkojen ajan. Tämä on mahdollisesti yksi selittävä tekijä, bullterrierit ovat niin voimakkaasti ihmiseen kiintyneitä ja niiden sosiaaliset taidot koira-asioissa eivät ole parhaat mahdolliset, osa niistä on käytännössä täysin ihmisen kasvattamia.

Kaavio 45. Bullterriereiden emo-ominaisuudet**Kaavio 46. Bullterriereiden pentujen hoivaaminen**

Pentukuolleisuus sekä synnyttämiset viat ja epämuodostumat

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella taulukoissa näkyvien pentuekuolemien lisäksi, bullterriereillä on tavattu seuraavia yksittäisiä ongelmia, joiden takia pentu/pentuja on menehtynyt tai jouduttu lopettamaan ennen luovutusta: kuurous, kehitysvamma tai alikehittyneisyys, selkä-/häntämutka, huuli- tai muu päänalueen halkio sekä emon aggressiivinen käytös.

Kaavio 47. Pentukuolleisuuden syyt bullterriereillä

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

ULKOMUOTO

Bullterriereillä esiintyy jonkin verran ulkomuotoon liittyviä anatomisia piirteitä, jotka voivat altistaa rodun yksilöt sairauksille tai hyvinvointiongelmille. Ongelmakohtia voivat olla iho-ongelmat, pigmenttipuutokset, purentavirheet, kapeat alaleuat, liioiteltu pääprofiili sekä liian pienet silmät tai liian syvällä sijaitsevat silmät. Oikeilla jalostusvalinnoilla voidaan näiden ongelmien esiintymisen riskiä pienentää.

TERVEYS

Bullterriereillä kannustetaan kiinnittämään huomiota iho-ongelmiin, jotka johtuvat yleensä immuunijärjestelmään liittyvistä ongelmista. Merkkejä ovat muun muassa ärtynyt iho (voimakkaat värjäytymät raajoissa ja varpaissa) sekä karvattomuus tai puutteellisen, ohut karvapeite (nivustaipeissa, korvien ulkopinnalla ja/tai reisien sisäpinnoilla).

Lisäksi tulee kiinnittää huomiota pigmentin puutoksiin (mm. kirsu ja huulet), koska pigmenttipuutosten tiedetään olevan yhteydessä kuurouteen. Purennoissa on huomattavan paljon ongelmia kulmahampaiden asettumisen kanssa, alaleuat ovat kapeita ja kulmahampaat voivat olla myös liian pystyasentoisia. Myös alapurentaa ilmenee, mutta tätä ei pidetä läheskään niin suurena ongelmana kuin väärasentoisia kulmahampaita tai suhteessa liian kapeaa alaleukaa. Leukojen leveyteen tulee kiinnittää huomiota jalostusvalinnoissa. Rodulle tunnusomaisen pääprofiilin liioittelua tulee välttää. Rotumääritelmän mukaan tulee olla pienet syvällä sijaitsevat silmät, mutta jonkin verran esiintyy liioitellun pieniä tai huomattavan syvällä pään sisällä sijaitsevia silmiä.

Pohjoismaisen Kennelunionin rotukohtaiset ohjeet (RKO) kiinnittävät huomiota rotutyyppiin liittyviin tarkkailtaviin riskikohteisiin, tarkoituksena lisätä tietoisuutta rotutyyppiin liittyvän liioittelun aiheuttamista ongelmista. RKO on siten pääasiassa rotumääritelmää täydentävä ohje. Kennelliiton listalta löytyvät seuraavat piirteet, joita bullterriereillä voi esiintyä ja niiden esiintymistä tulee tarkkailla:

1. **Suu:** Kapea alaleuka ja kitalakeen painuvat alakulmahampaat.

2. **Iho:** Ärtynyt iho, niukka kiilloton karva.

3. **Silmät:** Liian pieni silmäaukko.

Ainutlaatuinen pään muoto selittää taipumuksen liian kapeisiin alaleukoihin. Tavoitteena oikeanlainen pää ja voimakas alaleuka.

LISÄÄNTYMINEN

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perustella kivesvikaisuutta ei rodussa esiinny ja lähes kaikilla nartulla on normaalit sukuelimet. Kyselyn vastausten perusteella yhdellä nartulla on todettu rihmainen emättimen väliseinä. Muutamilla yksilöillä tiedetään olevan kaksiosainen emätin. Tällöin emättimessä on joko pituussuunnassa pehmytkudos rihma tai poikittainen kurouma- joka jakaa emättimen kahteen osaan. Joidenkin yksilöiden hyvin kapea lantio altistaa synnytysvaikeuksille, sillä

pennut eivät mahdu syntymään. Kyselyn perusteella bullterriereillä pentujen varsinainen syntymäkoko ei vaikuttaisi olevan yleisenä syynä synnytysongelmiin.

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

Keskeisimmät ongelmakohdat

TERVEYS

Tällä hetkellä Suomessa ylivoimaisesti yleisimmät terveysongelmat liittyvät erilaisiin, joskus hankaliinkin iho-ongelmiin, atopiaan ja allergioihin. Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) vastausten perusteella 47 % bullterriereistä esiintyy näitä vaivoja. Yleisimpiä iho-ongelmia ovat erinäiset hiivatulehdukset. Furunkuloosia esiintyi myös kohtalaisesti. Atooppista, allergista tai toistuvista iho-ongelmista kärsivää yksilöä ei saa käyttää jalostukseen.

Vakavista sairauksista merkittävimpiä ovat sydänsairaudet, joista yleisimmät ovat aortanahtaus (SAS) ja läppävika mitraalidysplasia (MVD). Sydänultratuista merkkejä sydänsairaudesta osoitti 17,4 %. Rodussa sydänultrataan jonkin verran, mutta ultraäänitutkimuksia tulisi tehdä entistä enemmän, myös kotikoirista, jotta saataisiin tarkempi käsitys rodun sydäntilanteesta.

Toinen vakavien sairauksien ongelma-kohta on munuaissairaudet, joista rodussa esiintyy perinnöllinen nefriitti (HN) ja polykystinen munuaissairaus (PKD). Näitä esiintyy Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) mukaan vain 3,2% kaikista vastanneista. Yhdistyksen tietoon on annettu vain muutama munuaissairas bullterrieri. Tuloksissa tulee ottaa huomioon, että munuaisia on rodussa ultrattu todella vähän. Suomessa kuitenkin oletetaan munuaisten tilanteen olevan hyvä. Esiintyvät munuaissairaudet ovat dominantisti periytyviä, joten jos sairastuneita alkaa ilmetä, on syytä kartoittaa tilannetta tehokkaammin.

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella 47 %:lla bullterriereistä on jokin purentavirhe, yleisimmin alapurenta tai virheellisesti asettuneet kulmahampaat. Purentoihin tulee kiinnittää huomiota jalostusvalinnoissa suhteutettuna rodussa esiintyviin sairauksiin ja suppeaan jalostusmateriaaliin.

Suomessa perinnöllistä kuuroutta esiintyy roduillamme BAER-testien perusteella bullterriereillä alle 9 %:lla. Täysin kuurojen koirien esiintyminen on noin prosentin luokkaa. Osa kasvattajista tutkituttaa pentueet ennen luovutusta BAER-testein ja tämä on suositeltavaa.

Polvilumpioiden sijoiltaan menoa pidetään rodussamme ongelmana yleisesti, mutta tilastojen valossa Suomessa on terveet polvet yli 95 % tutkituista. Polvitutkimusten määrä on hieman laskenut, mutta taso pysynyt hyvänä.

Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn (2024) perusteella nousi esiin selkäsairaudet. Spondyloosia, selkäranganrappeumaa tai nikama epämuotoisuuksia esiintyi bullterriereillä 11,6 %:lla. Rotujärjestöaineiston mukaan 2013-2022 tutkituista 2 koiralla on todettu spondyloosi ja 14 koiralla ei ole todettu spondyloosimuutoksia.

LISÄÄNTYMINEN

Lisääntymisprosessin kaikissa vaiheissa ilmenee eriasteisia ongelmia. Ongelmat alkavat jo astutusvaiheesta ja jatkuvat aina pentujen hoitamiseen asti. Merkittävä osa pentueista syntyy sektiolla. Terveys-, luonne- ja lisääntymiskyselyn vastausten perusteella kolmannes rodun nartuista joudutaan syystä tai toisesta sektioimaan.

Lisääntymiseen liittyvät tapahtumat ovat monesti rodulla ihmisen avustamia.

Ongelmien mahdollisia syitä

TERVEYS

Bullterriereillä on kapeat geenipoolit ja sen tiedetään altistavan useille perinnöllisille sairauksille. Sisäsiittoisuus ja siihen lisätty geneettinen alttius ovat merkittävin syy sairauksille.

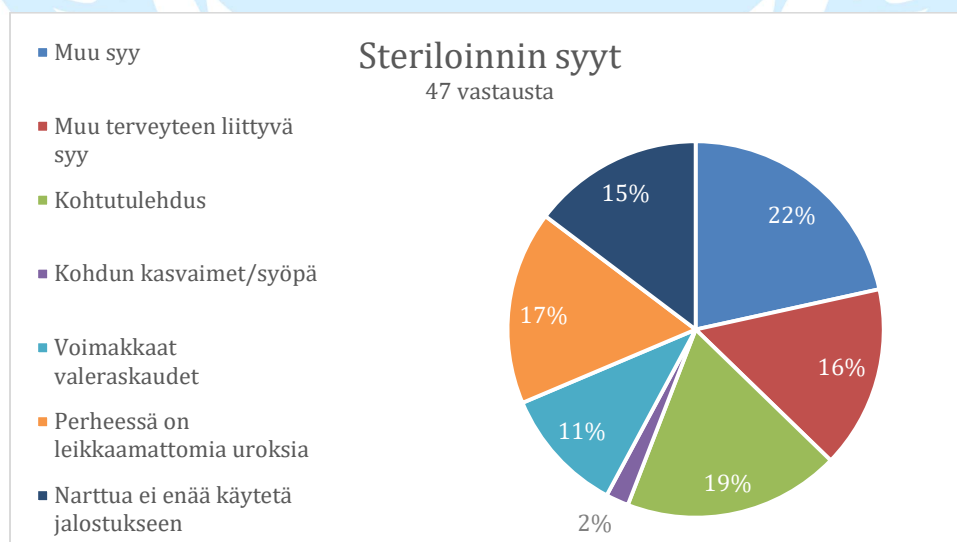
Tiedetään myös, että huonolla pigmentillä on tutkitusti selvä yhteys perinnölliseen kuurouteen.

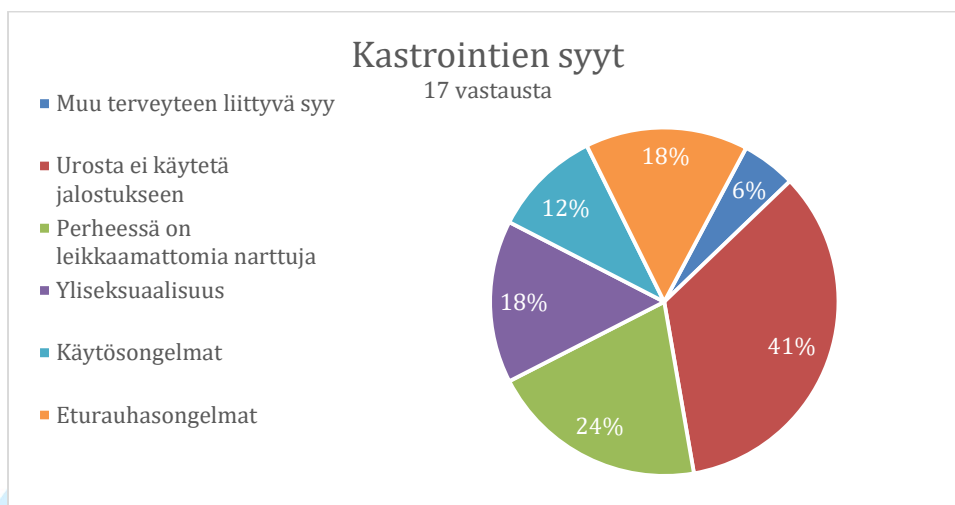
Alapurenta rotuun tulee kaiken todennäköisyyden mukaan alkuajoilta saakka, jolloin vanhaa englantilaista bulldoggia on käytetty rodun kehityksessä, ja näin ollen siitä onkin hyvin vaikea päästä populaatiossa vallan eroon. Myös päänkaaren liioittelu lisää alapurentaa, joten sitä tulee välttää. Suhteessa kapeat alaleuat ja niistä aiheutuvat ahtaat kulmahampaat ovat todennäköisesti pesiytyneet rotuun, kun yläleukaa ja kallon rakennetta on voimistettu jalostuksella huomattavasti ja alaleuka ei ole ehtinyt mukaan kehitykseen tai siihen ei ole kiinnitetty tarvittavaa huomiota prosessin aikana.

LISÄÄNTYMINEN

Geenipohjan kapeus on yksi todennäköinen syy rodussa esiintyviin lisääntymisongelmiin. Kyselyn (2024) saatujen tietojen perusteella (taulukot 48 ja 49) nousi esiin pohdittavan arvoinen seikka, koirien sterilointiin tai kastrointiin johtaneet syyt. Eritoten nartuilla sterilointien syynä kohtutulehdukset sekä muut terveydelliset ongelmat vastauksissa herättävät huomiota.

Kaavio 48. Bullterrierinarttujen sterilointien syyt

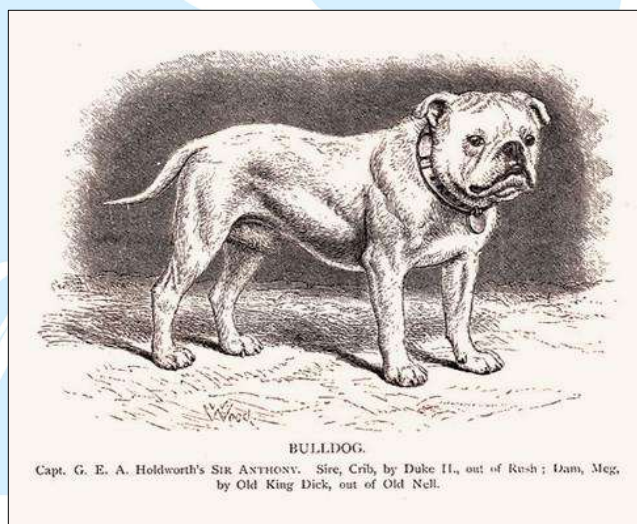

Kaavio 49. Bullterrieriurosten kastrointien syyt

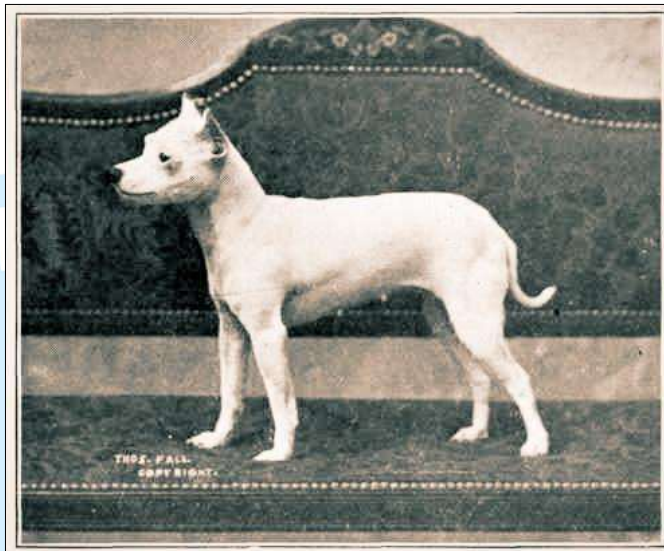
4.4. Ulkomuoto

Bullterriereiden rotutyypit ovat jaettavissa kolmeen eri kategoriaan, jotta ymmärrettäisiin mistä ne koostuvat on hieman mietittävä rodun taustaa. Rotu on alun perin rakennettu pääasiassa vanhasta englantilaisesta bulldogista, nykypäivänä jo sukupuuttoon kuolleesta vanhasta valkoisesta terrieristä, dalmatialaisesta sekä mahdollisesti muutamasta muusta rodusta. Nykypäivänäkin rodussa on vielä vahvasti nähtävissä bulldogin, vanhan valkoisen terrierin ja dalmatialaisen leima.

Bulldogin perimä on tuonut rotuun sille tyypillisen kokonaisvaltaisen vahvuuden, raajaluuston voimakkuuden, rungon tynnyrimäisyyden, syvän rintakehän, voimakkaat leuat sekä lyhyen tiiviin turkin. Läpi rodun historian on kuitenkin ollut nähtävissä myös tiettyjä bulldogeille tyypillisiä piirteitä, jotka ovat bullterriereissä vältettäviä ominaisuuksia, kuten alapurennat, pyöreät silmät sekä pigmentin puutokset etenkin kirsussa. Vahvasti bulldogin rotuun tuomia ominaisuuksia edustavasta koirasta puhutaan bull-tyyppisenä.

Kuva 13. Vanha englantilainen bulldoggi

Vanhan valkoisen terrierin jälki läpi historian näkyy tänä päivänäkin monina laatuominaisuuksina rodussa. Vahvimmin esiintyvät nykypäivän koirissa pienet tummat silmät, ryhdikkäät korvat, rodun tyypillinen ilkikurinen ilme, selkeät ja siistit rungon ääriviivat, suorat raajat, kissamaiset tiiviit tassut, jämähät lavat, joustavat polvet, matala kinner sekä piiskamainen häntä, unohtamatta valkoisen koiran väririkotonta taljaa. Vanhan valkoisen terrierin perimä kuitenkin tuottaa rotuun epätoivottuina ominaisuuksina ajoittain rungon kokonaisvaltaista keveyttä sekä kevyttä raajaluustoa. Vahvasti vanhan valkoisen terrierin rotuun tuomia ominaisuuksia edustavasta koirasta puhutaan terrieri-tyyppisenä.

Kuva 14. Vanha valkoinen terrieri

Dalmatialaisen perimä rodussa näkyy myös kevyempi runkoisena ja pidempi jalkaisena tyyppinä, tervarakenteisina raajoina sekä osassa koirista näille esivanhemmilleen tyypillisen liikkeen esille tulona. Myös dalmatialaisen perimä tuottaa nykypäivänä ominaisuutena jonkun verran epärodunomaista ilmettä sekä omana lisänä silloin tällöin valkoisen koiran turkissa värillisiä pilkkuja. Vahvasti dalmatialaisen rotuun tuomia ominaisuuksia edustavasta koirasta puhutaan dalmatialais-tyyppisenä.

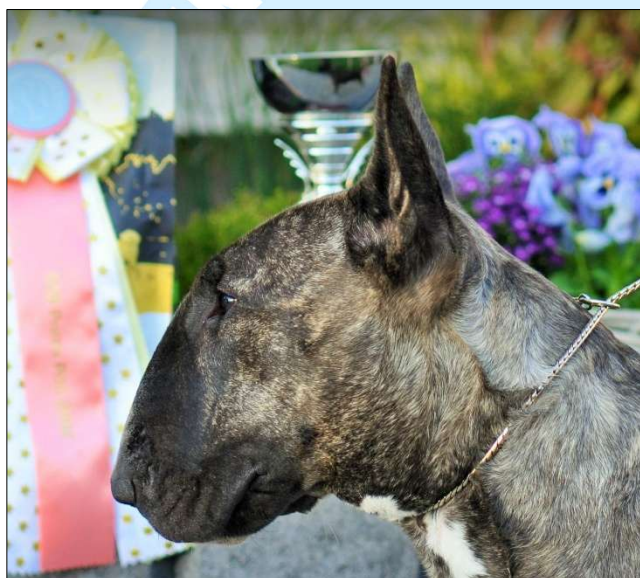

Kuva 15. 1800- luvun dalmatiankoira

Jokaista näistä kolmesta tyypestä esiintyy puhtaana nykypäivän bullterriereissä, ja kaikki ne ovat sallittuja. Kuitenkin ihanteellisin ja rotumääritelmän mukaisin bullterrieri rakentuu tasapainoisena yhdistelmänä kaikista kolmesta tyypestä ja siinä on nähtävissä kaikkien tyyppien parhaat puolet. Näiden kolmen tyyppin tasapainoisessa yhdistelmässä ilmentyy bull-tyypin substanssi ja vahvuus, terrieri-tyypin laatuominaisuudet ja ketteryys sekä dalmatialais-tyypille ominainen liike.

Rodun tunnusomaisin piirre on niiden munanmuotoinen ja täyteläinen pää. Pään tulee olla edestä katsottuna munanmallinen ja sivulta katsottuna otsapengertä ei ole, pään profiiliin tulee kaartua kevyesti alaspäin koko matkalta. Pään tulisi olla kauttaaltaan sileää, eli ilman lommoja tai kuoppia.

James Hinks'n aikakaudella rodulla ei ollut vielä sen nykypäivän tunnusomaista päänmallia. Ei mennyt kovin pitkään, kun Hinks'n bullterrieriin alettiin risteyttää monien lähteiden mukaan collieta ja borzoita tai muita vinttikoirarotuja, joiden vaikutus näkyi pään pitenemisenä sekä otsapenkereen madaltumisena. Tämän myötä rodun sisäisistä koirista alettiin valikoida jalostukseen yksilöitä, joilla oli hyvin matala otsapenger.

Kuva 16. Nykyaikaisen bullterrierin pään sivuprofiili

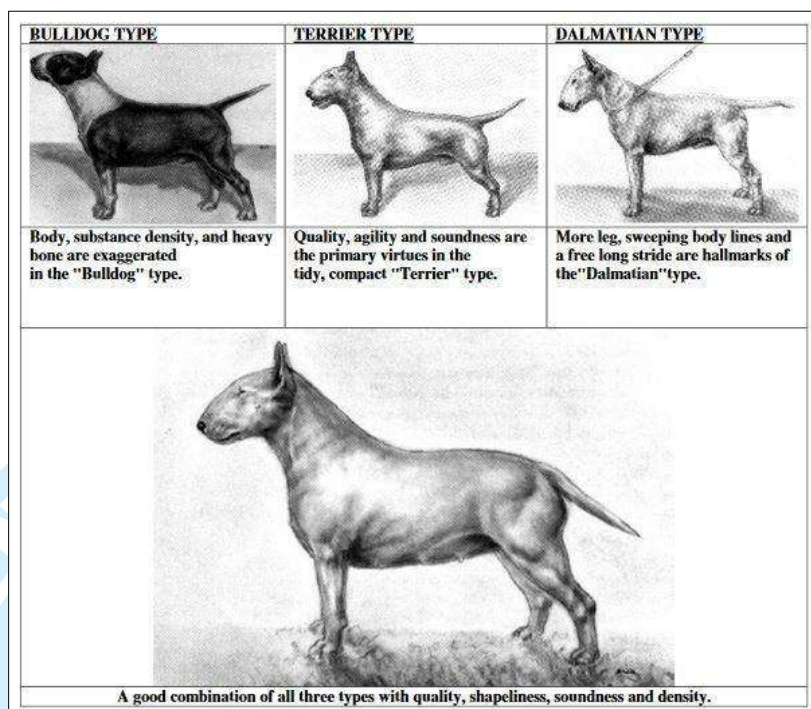
Kuva 17. Nykyaikaisen bullterrierin pään täyttö

Kuva 18. Ensimmäinen "moderni bullterrieri" Lord Gladiator

Vuonna 1917 esiteltiin ensimmäinen "moderni bullterrieri", nimeltään Lord Gladiator, joka on ensimmäinen rodun edustaja, jolla ei ole ollut lainkaan havaittavissa otsapengertä.

Bullterrieri kuuluu Pohjoismaisen Kennelunionin RKO listalle ja rodussa tulee kiinnittää erityistä huomiota suuhun, silmiin ja ihoon. Ks. 4.3.5

Kuva 19. Rotutyypit, jotka ovat yhtäläiset kummallekin rodulle.

4.4.1 Bullterrierin rotumääritelmä

YLEISVAIKUTELMA

Voimakasrakenteinen, lihaksikas, tasapainoinen ja aktiivinen. Ilme tarkkaavainen, määrätietoinen ja älykäs. Erikoispiirteenä kuonon kärkeä kohti kaartuva (downfaced), munanmuotoinen pää. Koosta riippumatta sukupuolileima hyvin selvä.

KÄYTTÄYTYMINEN/LUONNE:

Rohkea ja temperamenttinen, hyväntuulinen.

Luonteeltaan vakaa, koulutettavissa. Itsepäinen mutta erittäin ihmisystävällinen.

PÄÄ:

Pitkä, voimakas ja syvä kuonon kärkeen asti, mutta ei karkea. Edestä katsoen munanmuotoinen ja täyteläinen, pään pinta sileä ilman painaumuksia ja kuoppia. Sivusta katsoen profiili kauniisti alaspäin kaartuva niskakahmasta kirsuun.

Kallo: Päälaki korvien välissä lähes tasainen

Kirsu: Musta ja kärjestään alaspäin kääntynyt. Sieraimet hyvin kehittyneet.

Huulet: Tiiviit

Leuat / hampaat / purenta: Alaleuka syvä ja voimakas. Hampaat terveet, puhtaat, vahvat, suuret ja säännölliset. Säännöllinen ja täydellinen leikkaava purenta, ts. alaleuan etuhampaat koskettavat tiiviisti yläleuan etuhampaiden takapintaa ja ovat kohtisuorassa leukoihin nähden.

Silmät: Kapeat, vinoasentoiset ja kolmionmuotoiset. Mustat tai mahdollisimman tummanruskeat niin, että ne näyttävät lähes mustilta. Katse on läpitunkeva. Etäisyys kirsusta silmiin on huomattavasti

suurempikuin silmistä niskakyhmyyn. Siniset tai osittain siniset silmät ovat vakava virhe.

Korvat: Pienet, ohuet ja sijaitsevat lähellä toisiaan. Korvat ovat jäykästi ja pystysuoraan pystyssä.

KAULA:

Erittäin lihaksikas, pitkä, kaareva. Lavoista päätä kohti kapeneva. Ei löysää kaulanahkaa.

RUNKO:

Pyöristynyt ja syvä; kylkiluut selvästi kaarevat. Rintakehä on syvä ja vatsaviiva nousee hieman.

Selkä: Lyhyt, vahva, selkälinja sään takana vaakasuora, kaareutuu loivasti lanteen kohdalla.

Lanne: Leveä, lihaksikas

Rintakehä: Edestä katsoen leveä.

Alalinja: Muodostaa rintalastasta vatsaan kauniin, nousevan kaaren.

HÄNTÄ:

Lyhyehkö ja alas kiinnittynyt, asennoltaan vaakasuora. Tyvestä paksu, kärkeä kohti kapeneva.

RAAJAT

ETURAAJAT:

Koira seisoo vakaasti täysin yhdensuuntaisilla eturaajoillaan. Aikuisen koiran eturaajojen pituus on suurin piirtein sama kuin rintakehän syvyys.

Lavat: Voimakkaat ja lihaksikkaat olematta raskaat. Lapaluut leveät, litteät, tiiviisti rintakehän myötäiset, selvästi viistot, lähes suorassa kulmassa olkavarteen nähden.

Kyynärpäät: Rungonmyötäiset ja vahvat.

Kyynärvarret: Erittäin vankkaluiset, luustoltaan pyöreät.

Ranteet: Pystysuorat.

Etukäpälät: Pyöreät ja tiiviit, varpaat hyvin kaareutuneet.

TAKARAAJAT:

Takaa katsottuna yhdensuuntaiset

Reidet: Lihaksikkaat

Polvet: Hyvin kulmautuneet

Sääret: Hyvin kehittyneet

Kintereet: Hyvin kulmautuneet

Väliljalat: Lyhyet ja vahvat

Takakäpälät: Pyöreät ja tiiviit, varpaat hyvin kaareutuneet.

LIIKKEET:

Sulavat ja vaivattomat; liikkuessaan koira pysyy tiiviinä. Liikunta on vaivatonta ja maata voittavaa, huolettoman itsevarmaa. Ravissa liikkeet yhdensuuntaiset sekä edestä että takaa, vauhdin kasvaessa raajat lähenevät toisiaan. Eturaajan liike ulottuu pitkälle eteen, ja takaraajojen liike on vaivatonta. Nivelet liikkuvat joustavasti ja takaraajojen työntö on erittäin voimakas.

NAHKA:

Tiivis

KARVAPEITE

Karva: Lyhyt, sileä, kiiltävä, pinnanmyötäinen, tasaisesti peittävä ja karkealta tuntuva. Pehmeä pohjavilla mahdollinen talvisaikaan

VÄRI:

Valkoinen: Puhtaan valkea, pigmenttiläiskät ihossa ja laikut päässä eivät ole virheitä.

Värillinen: Värilliset alueet vallitsevat valkoisiin nähden. Mustajuovikas, punainen, kellertävä (fawn) ja kolmivärinen (tricolour) hyväksytään. Muuten samanveroisista koirista juovikasta (brindle) pidetään parempana kuin muunväristä. Pienipilkkuisuus (ticking) valkoisessa karvassa ei ole toivottua. Sininen ja maksanväri ovat hylkääviä virheitä.

KOKO:

Mitään paino- tai korkeusrajoja ei ole, mutta koira on kokoonsa ja sukupuoleensa nähden mahdollisimman voimakasrakenteinen

4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset**Rodun koirien näyttelykäynnit**

Taulukosta 14 nähdään näyttelykäyntimäärien kehitys kilpailuluokittain viimeisen kymmenen vuoden ajalta. On syytä huomioda, että pienilukuisiksi rodun piiristä löytyy aktiivinen, joskin suhteellisen pieni näyttelyitä harrastava harrastajakunta, jotka käyvät prosentuaalisesti tilastoituihin käyntimääriin nähden suuren osan rekisteröidyistä näyttelykäynneistä muutaman koiran kanssa. Kymmenen vuoden tarkasteluajanjakson aikana vilkkaimman näyttelyissä käymisen aikaa on ollut vuodet 2015-2019.

Taulukko 14. Bullterriereiden näyttelykäyntimäärät virallisissa kennelliiton näyttelyissä 2015-2024.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Junioriluokka	107	65	61	42	46	13	37	90	35	47
Nuorten luokka	73	40	43	29	29	5	4	38	40	20
Avoin luokka	76	67	73	49	27	6	15	39	40	20
Valioluokka	53	72	81	76	68	5	19	39	49	46
Veteraaniluokka	42	11	37	36	63	9	32	41	13	5
Yhteensä	351	255	295	232	233	38	107	247	177	138

Epävirallisia erikoisnäyttelyitä on Suomessa toteutettu kaksi kertaa vuodessa vuosina 2015-2016 ja vuosina 2017-2020, josta toinen on ollut kaksipäiväinen tapahtuma, jossa on ollut sekä virallinen erikoisnäyttely että open show. Ennen vuotta 2015 on järjestetty vuosittain yksi epävirallinen erikoisnäyttely ja vuodesta 2022 alkaen yksi kaksipäiväinen tapahtuma, jossa toisena päivänä on

epävirallisia kilpailuja sekä Open Show ja toisena päivänä virallinen erikoisnäyttely. Vuonna 2021 ei järjestetty lainkaan epävirallisia erikoisnäyttelyitä korona pandemian vuoksia.

Taulukko 15. Bullterriereiden osallistumismäärät erikoisnäyttelyissä 2015-2024

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bullipäivät	112	82	48	61	39	0	0	46	50	46
Geham Trophy	30	46	33	34	23	35				
Yhteensä	142	128	81	95	62	35	0	46	50	46

Rodun koirien jalostustarkastukset

Rodulle ei ole järjestetty jalostustarkastuksia.

4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus

Rodun alkuhistoriaa ja käyttötarkoitusta, johon se on alun perin luotu, verrattaessa fenotyyppiin on helppo ymmärtää, minkä vuoksi lopputulos on nykypäivän rakenteeltaan jämällä ja vankkumaton bullterrieri. Alkuperäisessä käyttötarkoituksessa on vaadittu jyvää runkoa ja luustoa sekä rungon kulmiin asettuneita raajoja, jotta koira taistelussa säilyttää tasapainonsa helposti ja kestää koviakin

ulkoisia iskuja rakenteellisesti. Rakenne on ihanteellinen räjähtävän voiman ilmaisuun ja liikkeelle lähtöihin, sillä hyvin kulmautunut matala kintereinen takaosa mahdollistaa voimakkaan ponnistuksen ja lyhyt lanne, jonka kautta voima siirtyy muuhun kehoon sekä lihaksikas runko helpottavat kehon kokonaishallintaa vauhdikkaissa tilanteissa. Bullterriereitä ei ole alun perin tehty juoksemaan tai laukkaamaan pitkiä matkoja, vaan niiden liikkuvuudessa on kiinnitetty enemmän huomiota ketteryteen, tasapainon säilyttämiseen ja voimaan. Vahvat leuat, pienet pystyt korvat ja pienet kolmionmalliset syvällä päässä sijaitsevat silmät ovat myös peruja rodun alkuaajoilta, jolloin pienten korvien etuna on ollut, että niihin on vaikeampi vastustajan tarttua ja silmät ovat olleet hyvin suojassa sijaintinsa ja kokonsa vuoksi.

4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista

Keskeisimmät ongelmakohdat

Vaikka rodulla toivotaankin olevan pystyt ja lyhyehköt olkavarret ja lähes suorassa kulmassa viistoon lapaan liittyvät, ovat ne yleisesti kehittyneet liioitelluiksi ja koiria, joilla on lavan pituuden ja kulman suhteen symmetriaa tavoittelevat olkavarret on haastava löytää. Tämä tulee esiin eturaajojen vahvasti ylös suuntautuvana liikkeenä, jolloin myös etuaskelen pituus kärsii. Etupainoisena koirana etupään kevyt kulmautuminen voi myös vaikuttaa rakenteen kantokykyyn sekä olka- ja kyynärnivelten terveyteen. Ongelmana ovat myös jonkin verran kapeahkot ja liioitellun tasaiset lantiot. Kapean lantion myötä takaraajat eivät ole täysin suoraan kohti maata kiinnittyneet ja koiran liikkeessä tämä tulee esiin ahtaana takaliikkeenä ja liioitellun tasainen lantio näkyy muun muassa korkeana hännänkantona. Ylälinjan tasapainottomuutta on jonkin verran rodussa, joka johtuu edellä mainituista etu- ja takaosan

kulmautumis ongelmista sekä kulmautuvuuksien keskinäisestä yhteensopimattomuudesta yksilöllä. Rodussa esiintyy myös jonkin verran pitkähköä lannetta, enemmän kuitenkin hyvin lyhyttä ja pyöreä, joka näkyy voimattomana takapotkuna sekä kokonaisvoiman ilmentymisen puutteena koiran liikkumisessa ja sen väsymisenä, jolloin se ei jaksa kantaa itseään ryhdikkäänä ja liikkeen voima sekä selkälinjan tasaisuus liikkeessä kärsii. Bullterrierin tulisi olla rakenteensa ääriviivoilta neliömäisiä, joka kärsii lanteen lyhentyessä tai pidentyessä, sillä nämä vaikuttavat suoraan rungon kokonaispituuteen. Purennoissa on huomattavan paljon ongelmia kulmahampaiden asettumisen kanssa, alaleuat ovat kapeita ja kulmahampaat voivat olla myös liian pystyasentoisia. Myös alapurentaa ilmenee, mutta tätä ei pidetä läheskään niin suurena ongelman kuin väärasentoisia kulmahampaita tai suhteessa liian kapeaa alaleukaa. Rodulla tulee olla pienet, syvällä päässä sijaitsevat silmät, mutta jonkin verran liioitellun pieniä tai huomattavan syvällä pään sisällä sijaitsevia silmiä esiintyy. Koiran hyvinvointiin ja ulkoasuun vaikuttavia iho-ongelmia on myös rodulla jonkin verran, ja ne esiintyvät muun muassa tassujen, kylkien ja pään alueen ihon punoituksena, karvan värjäytymisenä punertavaksi sekä epämääräisinä paukamina. Ajoittain on myös nähtävissä huomattavan ohut turkkisia yksilöitä.

Bullterrierit on listattu Suomen Kennelliiton-ohjeistuksessa ”yleiset periaatteet, jotka koskevat kaikkia rotuja ja joihin ulkomuototuomareiden tulee kiinnittää huomiota ulkomuotoarvostelussa” purentojen, iho-ongelmia, puutteellisen tai ohuen karvapeitteen, puutteellisen pigmentin ja silmien osalta erikoishuomiota vaativiin rotuihin.

Ongelmien mahdollisia syitä

Puutteelliset kulmautumiset, ylälinjan sekä lantio- ja lannealueen ongelmat selittyvät todennäköisesti paljon sillä, että rodussa pidetään päänmallia korkealla jalostustavoitteissa ja aikakausittain on keskitytty sen muokkaamiseen ja ehkä hieman unohdettu loppu koirat. Toisaalta taas ongelmat voivat juontaa juurensa määriteltyjen ominaisuuksien liialliseen tulkintaan ja sitä kautta jalostuksessa korostumiseen tai esimerkiksi kulmautuneisuuden tai liikkeiden tärkeyden unohtamiseen. Osittain epätasaisesti kulmautuneet koirat voivat olla myös tulosta jalostuksesta, jossa on täysin toisen ääripään koiralla koetettu korjata toisen ääripään koiran vikoja ja näin saatu aikaan yksilöitä, joilla ei kulmautuneisuus vastaa asteiltaan toisiaan etu- ja takapäässä ja tällöin ylälinja ja liike kärsivät. Alapurenta rotuun tulee kaiken todennäköisyyden mukaan alkuajoilta saakka, jolloin bulldogia on käytetty rodun kehityksessä. Tästä syystä alapurennoista on vaikea päästä kokonaan eroon. Suhteessa kapeat alaleuat ovat todennäköisesti pesiytyneet rotuihin, kun yläleukaa ja kallon rakennetta on voimistettu jalostuksella huomattavasti ja alaleuka ei ole ehtinyt mukaan kehitykseen tai siihen ei ole kiinnitetty tarvittavaa huomiota prosessin aikana. Päänmallin lisäksi ilikurinen ilme, pienet syvällä olevat kolmiomaiset silmät, ovat yksi tunnusomaisimmista piirteistä. Joillakin yksilöillä on ilmennyt ongelmana liiallisen pienikokoiset ja/tai kohtuuttoman syvällä sijaitsevat silmät. Tämän ongelman kehittymisen todennäköinen syy on rodunomaisen ilmeen ihannointi, ja tätä kautta jalostusvalinnoissa piirrettä korostavat yksilöt. Mahdollisesti iho-ongelmat ja turkin värjäymät johtuvat bull-tyyppisissä terrieriroduissa laajasti esiintyvistä hiivaisuudesta, allergioista ja atooppisesta ihosta. Rodun kapea geenipooli ei ainakaan vähennä immunologisten ongelmien lisääntymistä.

5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Rodun ensimmäinen jalostuksen tavoiteohjelma on ollut kääpiöbullterrierin kanssa yhteinen ja se on hyväksytty ajalle 1.1.2018-31.12.2022. Rodun ensimmäinen oma jalostuksen tavoiteohjelma on ollut voimassa ajan 1.1.2021-31.12.2025. Jalostuksen tavoiteohjelman päivitystä aikaistettiin, sillä ohjelma eriytettiin kääpiöbullterriereistä ja rotu sai PEVISA-ohjelman 1.7.2021.

Rodun edellinen jalostuksentavoite ohjelma on ollut voimassa 1.1.2021-31.12.2025.

5.1 Käytetyimpien jalostuskoirien taso

Taulukko 21 ja 22. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 20 urosta ja narttua ks. Liite 4.

5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen

Geenipoolin monimuotoisuuteen ei tullut juurikaan muutosta. Tarkastellessa ajanjaksoa sukusiitosaste on hieman noussut. Tuontikoirien määrä on vähentynyt, mutta jalostukseen käytettävien koirien määrässä niiden suhde on pysynyt suurin piirtein samana. Rodun geneettisen monimuotoisuuden tila on yhdistyksessä tiedostettu, ja harrastajien keskuudessa aiheesta on herätelty keskustelua. Harrastaja- ja etenkin kasvattaja määrä rodussa on pienentynyt entisestään, jolloin populaation suunnitelmallinen käyttö on entisestään vaikeutunut.

Luonteen osalta tutkittujen koirien määrä on laskenut. Niin jalostukseen käytettäviä, kuin kotikoiria on tutkittu harvalukuinen joukko jalostuksentavoiteohjelman voimassaolo aikana. Tiedossa ei ole, että jalostukseen olisi käytetty arkoja tai ihmistä kohtaan aggressiivisia koiria, mutta jalostukseen käytettyjen koirien luonteista ei ole juurikaan tutkimustietoa. Sekä luonne testattujen, että MH-luonnekuvattujen koirien määrä on vähentynyt. Rodun harrastajilta saatujen tietojen perusteella suurin osa koirista on edelleen rodulle tyypillisen luonteen omaavia.

Rodun terveystilanteessa ei ole juurikaan tapahtunut muutosta. Rodulle on tehty tarkastelujakson aikana PEVISA-ohjelma, joka sisältää LAD-geenitestauksen, että sydämen tutkimisen. Populaatiossa laajempi terveys tutkiminen on vähentynyt, terveystutkimuksia tehdään pääosin vain jalostuskäyttöön suunnitelluille koirille. Näkyvää ja laajamittaista kasvattajien välistä yhteistyötä ei ole ja avoimuus terveysasioissa ei ole käytännössä lisääntynyt. Jalostustarkastuksien aloittamiseksi ei ole tehty toimenpiteitä. Yhdistyksen tiedotus on parantunut merkittävästi muun muassa rodun keskeisistä terveyteen ja lisääntymiseen liittyvistä ongelmista sekä terveystutkimustiedon jakamisessa ja terveystutkimusten teettämisen tärkeydestä. RKO ohjeistuksen sisältämät asiat rodulla vaativat, silmien kokoa lukuun ottamatta, edelleen erityishuomiota, sillä tilanne ei ole parantunut. Yhdistyksen tietoon ei ole tullut yhtään diagnosoitua mikroftalmiaa. SDMA-testi on käytännössä todettu bullterriereillä UPC-tutkimusta hitaammin reagoivaksi tutkimusvaihtoehdoksi ja siten sen käyttöä bullterriereiden munuaisterveyden tutkimiseksi ei suositella ollenkaan. Hannes Lohen tutkimusryhmän kanssa ei ole tehty yhteistyötä. Rodun lisääntymisominaisuudet eivät ole parantuneet tarkastelujakson aikana. Kaksiosainen emätin ei vaikuttaisi olevan rodussa yleinen.

Ulkomuodon osalta koirat ovat samanlaisia kuin aiemminkin. Merkittävää laadullista muutosta ei ole tapahtunut suuntaan eikä toiseen.

Alla olevassa kaaviossa on käsitelty jalostuksen tavoiteohjelman 2021-2025 Rodun SWOT -taulukon (taulukko 14, JTO 2021-2025) ja varautuminen ongelmiin -taulukon (taulukko 15, JTO 2021-2025) tavoitteet, toimenpiteen niihin pääsemiseksi sekä tulos, joihin on toimenpiteillä päästy.

Taulukko 16. Aiemman JTO:n SWOT ja Varautuminen ongelmiin -taulukoiden analysointi ja seuranta menneeltä JTO kaudelta sekä yhteenveto koko JTO kauden muutoksista

Tavoite 2021 -2025 – Jalostuspohja
*Rodun jalostuspohjan ylläpitäminen ja geneettisen monimuotoisuuden kapenemisen pysäyttäminen *Isät/emät -suhteen nostaminen tai vähintään samalla tasolla ~0,78 ylläpitäminen *Yksittäisten yhdistelmien suunnittelu pitkällä tähtäimellä. *Jalostukseen käytetyn tehollisen populaation nostaminen 64 % korkeammalle tasolla *Tiinehtyvyyssprosentin ylläpitäminen vähintään samalla tasolla 80 % * Luonnollisten synnytysten osuuden nouseminen * Roturisteytys kartoitus
Toimenpide – Jalostuspohja
*JTO:ssa suositus *Kasvattajien informointi *Ulkomuotoon keskittyvän jalostuksen välttäminen *Populaatiosta suuremman yksilömäärän jalostukseen käyttäminen *Yksittäisten jalostuskoirien ja yhdistelmien sukusiitosprosentin nousun välttäminen *Narttujen ja narttulinjoihin tiinehtyvyyteen ja synnytysominaisuuksiin huomion kiinnittäminen
Tulos – Jalostuspohja
*Keskimääräinen sukusiitos noussut 1,36 % -> 2,20 % *Isät/emät -suhde yhden sukupolven osalta 0,75-1,17 ja neljän sukupolven osalta 0,82 -> 1,08 *Tehollinen populaatio laskenut 6 % *Narttujen pentuemäärä 2-3 -> 1-2 *Syntyvyys laskenut 44,9 pentua/vuosi -> 23,9 pentua/vuosi *Pentuemäärä on laskenut 40 % vuosista 2010-2019 -> 2015-2024 *Luonnollisten synnytysten määrä on laskenut 44 % -> 36 % *Keisarinleikkausten määrä kasvanut 36 % -> 43 %
Tavoite 2021 -2025 – Rodun yleisyys
*Rodun liiallisen ja holtittoman yleistymisen ennaltaehkäisy. *Kodinvaihtajien tulevaisuuden turvaaminen *Populaatiota hyödyttämättömien tuontikoirien määrän hallussa pitäminen
Toimenpide – Rodun yleisyys
*Rodun harrastajien sekä rodusta kiinnostuneiden oikeanlainen informointi *Kasvattajien tukeminen ennakosuunnitelman tekemiseen kodinvaihtajien osalta sekä pentujen valvutuneiden kotien valintaan
Tulos -Rodun yleisyys
*Tuontikoiria rekisteröidään vuosittain noin 10 yksilöä *Tuontikoirien osuus jalostukseen käytetyistä koirista on 52 %
Tavoite 2021 -2025 – Rakenne ja erityispiirteet
*Rakenteellisten virheiden ja ominaispiirteiden liioittelun estäminen
Toimenpide – Rakenne ja erityispiirteet

*JTO:ssa suositus *Kasvattajien tiedon lisääminen ja informointi rodun kuulumisesta tarkkailulistalle *Tuomareiden koulutus
Tulos – Rakenne ja erityispiirteet
*Purentavirheet lisääntyneet 42 % -> 47 % Prosentuaalisesti suurimmat purentavirheet kulmahampaan virheasennot 57 % ja alapurenta 32 % Kolmasosaa purentavirheellisistä koirista on hoidettu eläinlääkärin toimesta. *Jalostusvalinnoilla ei ole onnistuttu vaikuttamaan purentavirheiden esiintymiseen.
Tavoite 2021 -2025 – Luonne
*Rotumääritelmän mukaisten luonteenpiirteiden ja kokonaisuudessaan luonteen säilyminen. *Rodun rohkeuden, itsevarmuuden ja ihmisystävällisyyden säilyttäminen *Luonnetestattujen koirien määrä kasvaa edellisen 10-vuoden 61 yksilöstä. *MH-luonnekuvattujen koirien määrä kasvaa edellisen 10-vuoden 20 yksilöstä.
Toimenpide – Luonne
*JTO:ssa suositus *Tiedotetaan luonteen tärkeydestä. *Luonnetesti määritellään ensisijaiseksi luonteen koemuodoksi rodulla. *Rotuyhdistys järjestää luonnetestin vuosittain. *Rotuyhdistys tukee luonnetestattavien koirien osallistumista.
Tulos – Luonne
*Luonnetestattujen yksilöiden määrä on laskenut. Vuosina 2010-2019 testattu 61 -> vuosina 2015-2024 testattu 38 *Rotuyhdistys on järjestänyt luonnetestin 2020 ja 2021, joihin osallistui yhteensä näinä kahtena vuonna 5 bullterrieriä. Tämän jälkeen rotuyhdistys on tukenut koirien luonnetestausta palauttamalla jäsenen omistaman bullterrierin osallistumismaksun 100 %. *Rotuyhdistys on tiedottanut luonnetestauksen testaustuesta sekä asian tärkeydestä yhdistyksen kotisivuilla ja somekanavissa. *MH-luonnekuvattujen yksilöiden määrä on laskenut. Vuosina 2010-2019 testattu 20 -> vuosina 2015-2024 testattu 5 *Ikävänä yllätyksenä rodun hankkineille on aiemmin tullut rodun kovuus ja vilkkaus -> tuoreemman kyselyn perusteella raskas pentuaika, sairaudet ja pehmeudet *Kyselyn vastausten perusteella epätoivottujen luonteenpiirteiden esiintyminen rodussa on kasvanut *Arkuus 5 % -> 10 % *Epäluuloisuus vieraita ihmisiä kohtaan 5,3 % -> 11 % *Jännittää uusia ja erilaisia tilanteita 8,7 % -> 18 % *Arvaamattomuus (2015-2024) 5 %
Tavoite 2021 -2025 – Terveys
*Sydänterveiden paraneminen *Munuaisterveiden vähintään samalla tasolla pitäminen *LAD-pentujen syntymisen estäminen *Kasvainsairauksien seuranta ja ilmenemisen kartoitus *Ihoterveiden parantaminen, erilaisista ihosairauksista kärsivien osuus saatava laskemaan

Toimenpide – Terveys

*Rotu liitetty PEVISA-ohjelmaan 2022 sydämen osalta – ensisijaisesti vastustettava sydänsairaus subaorttastenoosi (SAS)

*Rotu liitetty PEVISA-ohjelmaan 2021 letaalin akrodermatiitin osalta

*JTO:ssa suositukset jalostukseen käytettävien koirien terveydentilasta

*Kerätään tietoa ja informoidaan kasvattajia ja harrastajia terveysasioista

*Tiedon kulun ja rodun harrastajien yhteystyön parantaminen

Tulos – Terveys**Sydän**

Sydänultralausuntojen osuuden 2015-2024

*A-lausunto 56 %

*B-lausunto 27 %

*C-lausunto 17 %

Sydämen osalta vastauksia 2010-2019 51 kpl ja 2015-2024 29 kpl

*Mitraalidysplasia (2010-2019 nm. läppävika) 34 % -> 43 %

*Subaorttastenoosi 23 % -> 52 %

*Pulmonaalistenoosi 8 % -> 17 %

*Sydänlääkittyjen osuus 21 % -> 18 %

*Sairaus vaikuttaa koiran ja omistajan elämään 16 % -> 4 %

Munuaiset

UPC-tutkimuksista alle 1 % ylittää rodulle määritellyn ylärajan 0,3.

Iho-ongelmat

Kyselyn vastausten perusteella erilaisten iho-ongelmien määrä laskenut 77 % -> 54 %

Eniten raportoituja iho-ongelmia ovat olleet:

*hiiva 50 %

*allergia 34 %

*furunkuloosi 15 %

*atopia 17 %

*verikorva 41 %

Luustosairaudet

Rodulla tehdään melko vähän luustotutkimuksia, ja aiempaa vertailukohtaa ei juuri. 2015-2024 huomiota herättää seuraavat asiat:

-Spondyloosi löydös 28 % tutkituilla (1-tai 2-aste)

-Luustosairauksien vuoksi lopetettu 5 %

*LAD-pentuja ei ole syntynyt PEVISA-ohjelman alkamisen jälkeen lainkaan.

*Kyselyn vastausten perusteella 59 lopetetusta koirasta, 42 % on lopetettu sairauden/huonon hoitovasteen takia, 37 % syöpä/kasvain sairauksien takia, 11 % kipukäyttäytymisen/luonneongelman takia. Elinikäkysymykseen on vastattu 59 koirasta ja sen mukaan bullterriereiden yleisin elinikä on asettunut 10-12 ikävuoteen.

*Bullterriereiden yleisimmät ilmoitetut kuolinsyyt rotujärjestöaineiston perusteella ovat; kasvainsairaudet/syöpä, luusto- ja nivelsairaudet, käytöshäiriöt sekä ihosairaudet. Bullterriereiden keski-ikä on kennelliiton tilaston mukaan noussut 4v2kk -> 7v9kk

*Rotuyhdistys on tukenut terveystutkimuksia rahallisesti.

*Terveystutkimusten tärkeydestä ja rotuyhdistyksen testaustuista on säännöllisesti tiedotettu yhdistyksen kotisivuilla ja somekanavissa.

*Jäsenistölle on julkaistu tiivistelmät tehtyjen terveystutkimusten, luonne- ja lisääntymiskyselyiden tuloksista

Jalostustavoitteita ei ole saavutettu, tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska syntyvyys ja koiramäärä on laskenut radikaalisti 10 vuoden aikana. Rodussa tutkitaan melko vähän muita kuin jalostukseen aiottuja yksilöitä. PEVISA-ohjelman vuoksi ei todennäköisesti ole jäänyt juurikaan koiria jalostuksen ulkopuolelle. Jonkin verran PEVISA-ohjelma on todennäköisesti vaikuttanut negatiivisesti kasvatukseen, sillä LAD-kantaja nartulle voi olla hyvin hankalaa löytää monin puolin sopiva kumppani, koska ulkomaisista uroksista on vaikea saada hyväksyttävää LAD-geenitulosta. Jalostussuosituksia tulee päivittää nykytilannetta vastaavaksi. PEVISA-ohjelman kiristäminen tässä vaiheessa voisi aiheuttaa kriittisenpisteen rodun kapean geneettisen monimuotoisuuden ja elinvoiman laskun kannalta. Vaikka PEVISA-ohjelman kiristäminen ei tässä vaiheessa ole ajankohtainen, on kuitenkin tarve tiheämmälle tulosvertailulle PEVISA-kauden aikana rotuyhdistyksen toimesta.

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

6.1 Jalostuksen tavoitteet

Jalostuspohja

Tavoitteena on, ettei keskimääräinen sukusiitosaste nouse tähänhetkistä 2,2 %:a korkeammaksi. Tavoitteeksi asetetaan myös syntyvyyden nouseminen vähintään 20 %:lla seuraavan tarkastelujakson aikana. Synnytysten osalta tavoitteena on, että luonnollisten synnytysten määrä kasvaisi ja keisarileikkausten määrä pienenee. Tuontikoirien tuomiseen kannustaminen. Nykyisen koirakannan terveiden ja rodunomaisten yksilöiden monipuoliseen jalostuskäyttöön kannustaminen. Jalostuspohjan parantamiseksi on aloitettava roturisteytysuunnitelman kartoitus.

Käyttäytyminen ja luonne

Jalostukseen käytettävät koirat tulee luonnetestata ja luonnetestaus on saatava yleisemmäksi koko populaatiossa. Epätoivottujen luonteenpiirteiden esiintyminen rodussa on saatava vähenemään. Jalostukseen ei saa käyttää arkoja eikä ihmistä kohtaan aggressiivisia yksilöitä. Epävarmoja, hieman pidätyväisiä, stressiherkkiä ja hermostuneita koiria ei tule käyttää jalostukseen. Kasvattajien tulee kannustaa kasvattiensa omistajia viemään koiransa testattavaksi. Yksilöiden testituloksia tulee verrata rodun ihanneprofiiliin. Luonteen jalostustarkastusten käynnistäminen olisi hyödyllistä rodulle. Tavoite on säilyttää bullterrierin rodunomainen ja rotumääritelmän mukainen luonne.

Käyttöominaisuudet

Rodun alkuperäisiä käyttöominaisuuksia ei ole tarpeellista eikä tarkoituksenmukaista ylläpitää eikä vahvistaa. Rodun nykyinen käyttötarkoitus on seurakoira.

Terveys ja lisääntyminen

Tavoite on parantaa rodun terveyttä erityisesti sydämen, purentojen ja ihon osalta ja vähentää lisääntymisongelmia. Tavoite on, että myös kotikoirien terveystutkiminen lisääntyy, jotta koko populaation tilanteesta saadaan kattavampi kuva. Tavoitteeksi asetetaan kasvattajien avoimempi ja aktiivisempi yhteistyö ja kasvatintajien kannustaminen terveystutkimuksiin. Tavoitteena käyttää jalostukseen mahdollisimman terveitä yksilöitä. Lisääntymisen osalta tavoitteeksi asetetaan jalostuspohjan laajentamisen kautta syntyvyyden sekä synnytysten paraneminen. Jalostuspohjan ylläpitämiseksi tavoite on isät/emät-suhde 0,80 ja tehollisen populaatiokoon nostaminen vähintään 64 %:iin. Erityisesti ison pentueen synnyttäneitä ja luonnollisesti synnyttäneitä narttua suositellaan käytettäväksi jalostukseen uudelleen. Rodun keskimääräinen elinikä ei saa laskea.

Ulkomuoto

Tavoitteena nostaa yksilöiden keskitasoa ja vahvistaa tyyppiä Suomessa, vakiinnuttaa populaatioon vahvempi luusto, oikeat mittasuhteet sekä rungon substanssi, liioittelua välttäen. Huomiota tulee kiinnittää myös oikein kiinnittyneisiin lapoihin sekä lavan ja olan keskinäisiin mittasuhteisiin. Rodulle tyypillisen leveän lantion takaisin saaminen sekä lanteen pituuden ja suoruuden vaaliminen. Tavoitteena on riittävän pitkät ja sileästi kaareutuneet pääprofiilit, riittävä pään täyttö sekä nykyistä leveämpi alaleuka.

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Suositukset jalostukseen käytettävien koirien ja yhdistelmien ominaisuuksista

Jalostukseen käytettävän koiran tulee olla mahdollisimman terve, rakenteeltaan tasapainoinen ja rotumääritelmän mukainen, luonteeltaan rodunomainen, hyvä pigmenttinen sekä vähintään 18 kuukauden ikäinen.

Jalostukseen käytettävän koiran kohdalla on myös huomioitava, että rodulle tunnusomainen pääprofiili ei ole liioiteltu, silmät eivät ole liian pienikokoiset ja/tai liian syvälle päähän asettuneet sekä tarkasteltava alaleuan leveyttä suhteessa yläleukaan. Kapeiden alaleukojen ollessa yleinen ongelma suositellaan, että kasvattajat kiinnittävät leukojen leveyteen huomiota jalostusvalintoja tehdessä.

Jalostukseen käytettävien koirien tulee olla lisääntymiskäyttäytymiseltään luonnollisia. Astumishaluttomia uroksia ei saa käyttää jalostukseen. Sisäsiitosaste ei saa ylittää neljän-viiden sukupolven perusteella laskettuna kennelliiton yleistä suositusta 6,25 %.

SYDÄN

Kennelliiton sydänsairaustyöryhmän suositus bullterrierien sydäntutkimusten osalta: *”Työryhmä suosittelee, että bullterrierillä vastustettavat sairaudet ovat mitraalidysplasia ja aortan ahtauma eli subaorttastenoosi. Vaadittava tutkimus rodulle tulisi olla sydämen ultraäänitutkimus aikaisintaan 18 kk iässä. Ultraäänitutkimuksen tulos on lopullinen.”* Ks. rodun PEVISA-ohjelma

LETAALI AKRODERMATIITTI = LAD

Jos koira on LAD geenin kantaja on se paritettava LAD:n suhteen terveen parituskumppanin kanssa. Pentueita, joiden molemmat vanhemmat ovat LAD-kantajia ei rekisteröidä. Ks. rodun PEVISA-ohjelma

MUNUAISET

Jalostukseen käytettävä koira tulee testata munuaisten osalta UPC-virtsanäytteellä. UPC-tuloksen tulee olla proteiini/kreatiniini-suhteeltaan alle 0,3. Koiran tulee olla tutkimushetkellä vähintään 1-vuotias. Tutkimustulos on voimassa 12 kuukautta tutkimuspäivästä, mutta suositellaan, että tutkimustulos ei ole yli 6 kuukautta vanhempi astutushetkellä. Suositellaan, että jalostukseen käytettävät koirat ovat geenitestillä tutkittuja PKD:n osalta (ks. periytyminen 4.3.3. Rodussa yleisimmin esiintyviä terveysongelmia). Munuaissairasta koira ei saa käyttää jalostukseen.

KUULO

Jalostukseen käytettävät koirat tulee olla virallisesti BAER-testattuja. Puolikuuro koira tulee yhdistää täysin kuulevaa, hyvä pigmenttiseen värilliseen koiraan. Puolikuuron koiran kohdalla tulee pohtia, onko koiran jalostukseen käyttäminen todellakin tarkoituksenmukaista ja rotua edistävää. Kuuroja koiria ei saa käyttää jalostukseen lainkaan.

POLVET

Jalostuskoirat tulee tutkia polvien osalta virallisesti. Koiran tulee olla tutkimushetkellä vähintään 1-vuotias.

IHO-ONGELMAT, ALLERGIAT JA ATOPIA

Jalostukseen ei saa käyttää koira, joilla on toistuvia iho-ongelmia, allergioita ja/tai atopiaa. Jalostukseen ei saa myöskään käyttää koira, jolla on toistuvia ihotulehduksia (esim. furunkuloosi, demodikoosi) tai toistuvia hiiva- ja bakteeritulehduksia.

EPILEPSIA, ADDISONIN TAUTI, CUSHINGIN TAUTI JA KILPIRAUHASSAIRAUDET

Sairaita koiria ei saa käyttää jalostukseen.

RAIVOSYNDROOMA

Ei saa käyttää jalostukseen.

HÄNNÄNJAHTAUS JA PAKKO-OIREINEN KÄYTÖS

Häntää pakonomaisesti jahtaavaa ("spinnaaja") koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Millään tavalla pakko-oireisesti käyttäytyvää koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

LUONNE

Jalostukseen ei saa käyttää arkaa tai aggressiivista koiraa. Suositellaan, että jalostukseen käytettävät koirat ovat luonnetestattuja. Luonnetestistä hieman pehmeä arvion saanut koira tulee yhdistää kohtuullisen kova tai kova -tuloksen saaneeseen koiraan, toimintakyvyn tulee olla suuri tai hyvä.

LISÄÄNTYMISKÄYTTÄYTYMINEN

Astumishalutonta urosta, astumiseen luonnottomasti suhtautuvaa narttua, pentuihin aggressiivisesti tai täysin välinpitämättömästi suhtautuvaa emoa ei tule käyttää toistamiseen jalostukseen. Polttoheikkouden vuoksi keisarinleikattua narttua ei tule käyttää toistamiseen jalostukseen.

VÄRIT

Maksa ja sininen väri ovat kiellettyjä. Tämän värisiä koiria ei saa käyttää jalostukseen.

MUUT SAIRAUDET JA VIAT

Jalostuskäytössä huomioitavia tai mahdollisia rajoitteita aiheuttavia tekijöitä edellä mainittujen lisäksi ovat:

- * Luustosairaudet ja viat
 - o Selkäsairaudet, spondyloosi -> jalostukseen käytettävät koirat suositellaan kuvattavaksi
 - o Lonkka- ja kyynärniveliä kehityshäiriöt
- * Purentavirheet
- * Häntämutka
- * Napatyrä
- * Kuivasilmäisyys
- * Verikorva
- * Pigmenttipuutokset

6.3 Rotuyhdistyksen toimenpiteet

Geneettisen monimuotoisuuden heikko tilanne huomioiden on väistämätöntä aloittaa roturisteytysprojektin kartoitus. Erityisesti uusien harrastajien kannustaminen ja ohjaaminen yhdistyksen toimintaan ja kasvattamiseen tapahtumia ja luentoja järjestämällä.

Yhdistys maksaa testaustukea luonnetestin suorittaneille jäsenten omistamille bullterriereille. Luonteen jalostustarkastusten käynnistämistä aletaan suunnitella.

Yhdistys maksaa testaustukea vuosittain yleiskokouksen päättämistä terveystarkastuksista sekä ruumiinavauksista jäsenten omistamille bullterriereille. Yhdistyksen tulee säännöllisesti tarkastaa mitkä

kulloisistakin terveyden ja luonteen tutkimiseen käytettävissä olevista tavoista ovat tarkoituksenmukaisimpia tukea. Yhdistys huomio ansioituneita ja aktiivisia harrastajia ja kasvattajia.

Yhdistyksen tulee panostaa jatkuvaan ajantasaiseen tiedonkeruuseen rodun tilanteesta sekä harrastajien ja kasvattajien informointiin. Toimenpiteeksi asetetaan yleisimpien kuolinsyiden seuranta ja kartoitus sekä PEVISA-ohjelmassa olevien terveysasioiden vuosittainen koonti ja seuranta. Tulosten pohjalta vaikutusmahdollisuuksien kartoittaminen seuraavan JTO:n suunnittelua varten. Nykyisen aktiivisen ja erinomaisen sosiaalisen median ja kotisivujen kautta tiedottamisen jatkaminen.

Osallistutaan ulkomuototuomareiden kouluttamiseen yhdessä rotujärjestön kanssa. Käytetään näyttelyissä asiantuntijatuomareita aina kun se on mahdollista. Kansainvälisen yhteistyön jatkaminen valitsemalla ja lähettämällä maaedustajoukkueita kansainvälisiin rodun tapahtumiin.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Rodun tulevaisuutta ajatellen osa asioista voidaan nähdä sekä mahdollisuutena että uhkana tai sekä vahvuutena että heikkoutena.

Taulukko 17. Rodun SWOT-kaavio.

Vahvuudet	Heikkoudet
- Rodun ihmisystävällisyys - Seurakoiraksi soveltuvuus - Rodun erikoispiirteet niin luonteessa kuin ulkomuodossakin - Luonteen reippaus - Terve, liioittelematon rakenne - Hyvä yhdistystoiminta	- Kapea geenipooli - Jalostukseen käytettävien koirien pieni lukumäärä - Luonnetestattujen yksilöiden vähäisyys - Terveystietojen heikko saatavuus ulkomailta - Sairaudet ja terveysongelmat - Leukojen mittasuhteet/purentaviat - Luonteeltaan epätyypillisten yksilöiden jalostuskäyttö - Yhteistyön puute kasvattajien ja harrastajien välillä - Tiinehtymisongelmat - Kasvattajien pieni määrä
Mahdollisuudet	Uhat
- BT Compass – tietokannan käyttö - Terveystarkastusten järkevä käyttö ja tilastointi - Upean ja erikoislaatuisten luonteen säilyttäminen rodussa - Tiedonkulun ja yhteistyön parantaminen rodun harrastajien keskuudessa - Uudet harrastajat - Mentorointi - Tuomarikoulutus - Suositaan jalostuksessa luontaisen lisääntymiskäytännön omaavia yksilöitä - Suositaan jalostuksessa hyvin synnyttäviä ja pennut hoitavia emäkoiria - Roturisteytykset - Kansainvälinen yhteistyö	- Geneettisen monimuotoisuuden kapeneminen entisestään - Luonteeltaan epätyypillisten yksilöiden jalostuskäyttö, erityisesti kovuuden ja itsevarmuuden väheneminen luonteissa - Näyttävän ulkonäön tavoittelu terveen rakenteen kustannuksella - Sairauksien ja terveysongelmien lisääntyminen entisestään - Lisääntymisongelmien lisääntyminen, pentuja ei synny - Rodun rajoitukset

Taulukko 18. Varautuminen ongelmiin.

RISKI	SYY	ENNALTA-EHKÄISY	VARAUTUMINEN	TOTEUTUESSAAN MERKITSEE
Geneettisen monimuotoisuuden kapeneminen	Jalostukseen käytettyjen koirien pieni lukumäärä Koirat keskenään läheistä sukua/samoista suvuista Ulkomuotoon keskittyvä jalostus Täydellisyys tavoittelun seurauksena kelvollisten koirien karsiutuminen jalostuksesta Jalostukseen kelpaamattomien koirien suuri määrä	Informoidaan kasvattajia Tilannetta on vaikea ennaltaehkäistä, kun se on jo olemassa	Roturisteytykset Kiinnitetään huomiota jalostusvalintoihin pitkällä tähtäimellä	Sairaudet lisääntyvät entisestään, elinvoimaisuus laskee Rodun kasvatus muuttuu mahdottomaksi
Rakenteellisten virheiden ja liioittelun lisääntyminen	Epäonnistuneet jalostusvalinnat Näkemyksen/rakenteen ymmärryksen puute Trendien mukana kulkeminen Sosiaalisen median vaikutus mielipiteiden muodostumiseen ja jalostuspäätösten syntymiseen koirista yksilötasolla sekä muista kasvattajista	Rodunharrastajien tiedon lisääminen Kasvattajien tulisi käydä tutustumassa heitä kiinnostaviin koiriin ennen jalostusvalintojen tekemistä, jos koira on vielä elossa ja se on suinkin mahdollista	Tuomareiden koulutus Huomioidaan rodun tarkkailulistalla oleminen Ei ole tarkoituksenmukaista aina parantaa, vaan pitää osata myös säilyttää ja ylläpitää.	Rotu ei enää vastaa rotumääritelmää Sairaalloisten piirteiden yleistyminen ja eläimen elämänlaadun heikkeneminen Luusto- ja lihasongelmien lisääntyminen

Luonteiden heikkeneminen	Ei kiinnitetä riittävästi huomiota jalostuskoirien rodunomaisiin luonteesiin tai ei tiedetä, millainen rodunomaisen luonteen kuuluu olla Datan puute Koska luonteet ovat aiemmin olleet hyviä, ei niiden jalostukseen ole juurikaan kiinnitetty huomiota	Jalostuskoirien yksi tärkeimmistä valintakriteereistä tulee olla luonne. Populaation laaja luonnetestaaminen Epärodunomaisten piirteiden hylkääminen jalostuksesta	Koirien luonteiden nykyistä laajempi testaaminen ja tiedonkeruu Jalostusvalinnoissa tulee käyttää ja ymmärtää rodun luonnetestin ihanneprofiilia	Rotu ei ole enää yhteiskuntakelpoinen eikä seurakoiraksi soveltuva Rodun edustajat eivät ole enää rotumääritelmän mukaisia Koiria lopetetaan enemmän luonneongelmien takia Koirien kanssa ei pärjätä arkielämässä, ne ovat vaarallisia
Sairauksien, lisääntymis- ja terveysongelmien määrä kasvaa	Kapea geneettinen monimuotoisuus aiheuttaa ongelmia Ei kiinnitetä riittävästi huomiota terveyteen ja lisääntymiseen Heikko tiedonkulku ongelmista	Kerätään ja jaetaan tietoa rodun harrastajille Tiukemmat jalostussuositukset	Sairaiden koiria ei käytetä jalostukseen Kannustetaan terveystutkimaan muitakin kuin jalostuskäyttöön suunniteltuja yksilöitä Roturisteytys	Rodun terveystilanne muuttuu sietämättömäksi Rodun kiinnostavuus ja eettisyys seurakoirana pienenee Rodun pidon rajoittamista
Rodun erilaiset rajoitukset	Rodun terveyden tila muuttuu kestävämmäksi Rodun yksilöt eivät kykene lisääntymään Rodun pariin hakeutuu ihmisiä väärin perustein Seurauksena edesvastuutonta ja huolimattonta koiranpitoa	Terveys tutkitaan koiria aiempaa laajemmin Vaalitaan rodussa luonnollisesti lisääntyviä yksilöitä Vältetään sukukatokertoimen kasvua Pyritään lisäämään tehollista populaatiota Vaalitaan hyvää luonnetta Kannustetaan omistajia viemään koiria luonnetesteihin Yhdistyksen rotutietouden levittäminen mm. harkitsetko rotua - tiedotteen nostaminen	Roturisteytys Vastuulliseen koiran pitoon ohjaaminen ja opastaminen	Rodun pidon rajoittamista Rodun kasvattamisen ja jalostamisen rajoittamista

6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

Taulukko 19. JTO:n toteutussuunnitelma vuosina 2026-2030.

Vuosi	Tehtävä tai projekti
2026	Erikoisnäyttelyt + Bull-rotujen yhteisnäyttelyn suunnittelu
	Aktiivinen kannustaminen koirien luonnetestaamiseen
	Kasvattajille suunnattu tapahtuma (kasvattajapäivät, paneelikeskustelu tms.)
	Tiedon jatkuva keruu internet sivujen kautta
	Joukkoterveystarkastus (sydänultra, LAD, polvitutkimus, UPC)
	Terveystulosten vuositilastojen koonti
	Kartoitetaan roturisteytyksestä kiinnostuneita kasvattajia ja roturisteytys mahdollisuuksia
2027	Erikoisnäyttelyt
	Aktiivinen kannustaminen koirien luonnetestaamiseen
	Jalostustarkastusten suunnittelu
	Kasvattajille suunnattu tapahtuma (kasvattajapäivät, paneelikeskustelu tms.)
	Tiedon jatkuva keruu internet sivujen kautta
	Joukkoterveystarkastus (sydänultra, LAD, polvitutkimus, UPC)
	Terveystulosten vuositilastojen koonti
	Roturisteytyksen suunnittelun ja kartoituksen jatkaminen
2028	Välialalyysi JTO:n 6.1 kohdan tilanteesta rotujärjestöaineiston pohjalta
	Erikoisnäyttelyt
	Aktiivinen kannustaminen koirien luonnetestaamiseen
	Kasvattajille suunnattu tapahtuma (kasvattajapäivät, paneelikeskustelu tms.)
	Tiedon jatkuva keruu internet sivujen kautta
	Joukkoterveystarkastus (sydänultra, LAD, polvitutkimus, UPC)
	Terveystulosten vuositilastojen koonti
2029	Roturisteytysprojektisuunnitelman tekeminen
	Erikoisnäyttelyt
	Aktiivinen kannustaminen koirien luonnetestaamiseen
	Kasvattajille suunnattu tapahtuma (kasvattajapäivät, paneelikeskustelu tms.)
	Tiedon jatkuva keruu internet sivujen kautta
	Joukkoterveystarkastus (sydänultra, LAD, polvitutkimus, UPC)
	Terveystulosten vuositilastojen koonti
	Välialalyysi JTO:n 6.1 kohdan tilanteesta rotujärjestöaineiston pohjalta
2030	Terveys-, luonne- ja lisääntymiskysely
	Erikoisnäyttelyt
	Aktiivinen kannustaminen koirien luonnetestaamiseen
	Kasvattajille suunnattu tapahtuma (kasvattajapäivät, paneelikeskustelu tms.)
	Tiedon jatkuva keruu internet sivujen kautta
	Joukkoterveystarkastus (sydänultra, LAD, polvitutkimus, UPC)
	Terveystulosten vuositilastojen koonti
	Jalostuksen tavoiteohjelman uusiminen (10 vuotis päivitys)
	Pevisa-ohjelman päivitys vuosille 2031-2035

JTO:n vaikutuksen seuraaminen

Kulloisenkin jalostustoimikunnan tehtävä on seurata jalostuksen tavoiteohjelman aikataulun mukaista toteutumista konkreettisten toimenpiteiden ja projektien osalta sekä osallistua vahvasti toimintasuunnitelman toteuttamiseen. JTO:n toimenpiteiden toteutus ei ole yksin jalostustoimikunnan harteilla. JTO:n toteutuksesta vastaa rotuyhdistys, tarvittaessa perustetaan uusia toimikuntia tai tehtäviä, jotta toteutussuunnitelmaa jalostuksen tavoitteisiin pääsemiseksi kyetään noudattamaan. Jalostustoimikunnan tehtävänä on yhdessä kulloisenkin hallituksen kanssa seurata tavoitteiden saavuttamista. Kulloisenkin jalostustoimikunnan ja hallituksen tulee yhteistyössä jatkaa tiedonkeruuta rodun tilanteista ja informoida havainnoista kasvattajia sekä harrastajia.

Taulukko 20. JTO:n päivittäminen.

JTO:n PÄIVITYKSET			
Versio	Päivämäärä	Päivityksen toteuttajat	Päivitykset
1.0	2018	Jalostustoimikunta 2017-2018 Eveliina Suonsivu Hanna Heinonen Mandi Blomqvist	JTO:n ensimmäinen versio 2019-2023
2.0	2020	Anni Eskeli Hanna Heinonen Mandi Blomqvist	JTO 2021-2025 * Rodun ensimmäinen oma JTO * Päivitetty rodun PEVISA-ohjelman linjaiseksi
3.0	2025	Jalostustoimikunta 2025 Tara Fay Hanna Heinonen Mandi Blomqvist	JTO 2026-2030 * 5-vuotispäivitys * Päivitetty rodun PEVISA-ohjelman 2026-2030 linjaiseksi

7. LÄHTEET

Alexander, C. 2006. Bull terriers – complete prt owner’s manual. Kustantaja: Barron’s Educational Serier.

O'Leary CA, Mackay BM, Taplin RH, Atwell RB. 2005. Auscultation and echocardiographic findings in Bull Terriers with and without polycystic kidney disease. Saatavilla:
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15957386>

Bull terrier club of america. The bull terrier illustrated standard. <http://www.btca.com/assets/breed-standard.pdf>

Bull Terrier Club (BTC) UK, terveystestaussuositukset <http://thebullterrierclub.org/home/health/>

Daily dog discoveries. Dog world of the day: Egg-shaped head.
<http://www.dailydogdiscoveries.com/tag/why-do-bull-terriers-have-egg-shaped-heads/>

Dansk Kennel Klub- DKK. Årlige registreringstal. Bullterrierien rekisteröintimäärät Tanskassa.
<https://www.dkk.dk/om-dkk/love-instrukser-og-blanketter/a%CC%8Arlige-registreringstal>

ELL Kati Syvänen (2015). Koirien synnynnäiset sydänsairaudet, kirjallisuuskatsaus, lisensiaatin tutkielma.
<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/154732/Kati%20Syv%C3%A4nen.pdf?sequence=1>

ELT Maria Wiberg (2016). Keuhkovaltimon ahtauma eli pulmonaalistenoosi (PS).
<https://www.kennelliitto.fi/keuhkovaltimon-ahtauma-eli-pulmonaalistenoosi-ps>

ELT Maria Wiberg (2016). Aortan ahtauma eli subaorttastenoosi (SAS).
<https://www.kennelliitto.fi/aortan-ahtauma-eli-subaorttastenoosi-sas>

Dr. George M. Strain (2015). Tutkimus kuuroudesta kotieläimillä. Louisiana State University Comparative Biomedical Sciences School of Veterinary Medicine
<http://www.lsu.edu/deafness/2015%20Front%20Vet%20Sci%20genet%20deafness%20domestic.pdf>

Kaimio, T. 2007. Koirien käyttäytyminen. 1.painos. WSOY. Porvoo.

Karppinen, Sanna (2015) Koiran nivelvaivat ja niiden hoitaminen. Tallinna: AS Pakett.

Kristy Utt, DVM. Polycystic kidney disease in Bull Terriers. <http://www.btca.com/assets/pkd.pdf>

Lappalainen, Anu (2016) Polvilumpion sijoiltaan meno (patellaluksaatio)
<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/polvilumpion>

Mahlanen, M. 2011. Koiran lisääntyminen. Lainattu 15.6.2017. Saatavilla
https://asiakas.kotisivukone.com/files/kayttobassetit.kotisivukone.com/tiedostot/koiran_lisaantymine_n.pdf

Mäki, K. & Hielm-Björkman, A. 2009. Tunnistatko koirasi kivun? Suomen kennelliitto. Lainattu 3.6.2017 Saatavilla: <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnollisista-sairauksista/tunnistatko-koirasi-kivun>

Mäki, K. 2013. Perinnöllinen monimuotoisuus ja jalostuspohja. Suomen kennelliitto. Lainattu 5.4.2017. Saatavilla: <http://www.kennelliitto.fi/perinnollinen-monimuotoisuus-ja-jalostuspohja>

Mäki, K. 2013. Sukusiitos. Suomen kennelliitto. Lainattu 5.4.2017. Saatavilla: <http://www.kennelliitto.fi/sukusiitos>

Norsk Kennel Klub- NKK. Statistikk. Bullterrierien rekisteröintimäärät Norjassa. <https://www.nkk.no/om-nkk/statistikk/>

O'Leary CA, Mackay BM, Malik R, Edmondston JE, Robinson WF, Huxtable CR. 1999. Polycystic kidney disease in bull terriers: an autosomal dominant inherited disorder. Saatavilla <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/10812399>

Orion Pharma. Orion eläinlääkkeet. Sikaripunkki. Saatavilla: <http://www.orionvet.fi/elaimet-ja-terveys/kissa-ja-koira/ulkoloiset/sikaripunkki/>

Bell, J. 2002. Practical Genetics for Bull Terrier Breeders and Owners. Saatavilla: <http://www.bullterrierdallas.com/Articles/Health/BreedingBullTerriers4.html>

Rajewski, G. 2015. Like Minds. Tufts Cummins School of Veterinary Medicine Magazine. The Bull Terrier Club of America. Lainattu 10.6.2017. Saatavilla: <http://www.btca.com/assets/like-minds.pdf>

Rotujärjestöaineisto 24.4.2025

Suomen kennelliitto, Jalostustietojärjestelmä. Bullterrierien rekisteröintimäärät. <https://jalostus.kennelliitto.fi/frmJalostustilastot.aspx?R=11&Lang=fi>

Suomen kennelliitto, Jalostustietojärjestelmä. Bullterriereiden tulostilastot, luonnetesti 2015-2024 <https://jalostus.kennelliitto.fi/frmTulostilastot.aspx?R=11&Lang=fi>

Suomen kennelliitto, Jalostustietojärjestelmä. Bullterriereiden tulostilastot, MH-luonnekuvaus 2015-2024 <https://jalostus.kennelliitto.fi/frmTulostilastot.aspx?R=11&Lang=fi>

Suomen kennelliitto, Jalostustietojärjestelmä. Bullterriereiden näyttelytilastot 2015-2024 <https://jalostus.kennelliitto.fi/frmNayttelytilastot.aspx?R=11&Lang=fi>

Suomen kennelliitto. 2014. Luonnetestin arvosteluohje. Saatavilla: https://www.kennelliitto.fi/sites/default/files/media/luonnetestin_arvosteluohje_01012015.pdf

Suomen kennelliitto. MH-luonnekuvauksen osiot. Saatavilla: https://www.kennelliitto.fi/sites/default/files/media/mh_luonnekuvauksen_osiot.pdf

Suomen kennelliitto. Yleiset periaatteet, jotka koskevat kaikkia rotuja ja joihin ulkomuototuomareiden tulee kiinnittää huomiota ulkomuotoarvostelussa. http://www.kennelliitto.fi/sites/default/files/media/yleiset_periaatteet_ulkomuotoarvostelussa_paivitetty.pdf

Svenska Kennelklubben. Registreringsstatistik. Bullterrierien rekisteröintimäärät Ruotsissa.
https://hundar.skk.se/avelsdata/Flikar.aspx?sida=Ras_info&id=306

Tiira, K., Hakosalo, O., Kareinen, L., Thomas, A., Hielm-Björkman, A., Escriou, C., Arnold, P. & Lohi, H. 2012. Environmental Effects on Compulsive Tail Chasing in Dogs. Eläinlääketieteellisten biotieteiden osasto. Helsingin yliopisto. Lainattu 17.9.2018. Saatavilla
<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0041684>

The Kennel Club. Comparative tables of registrations for the years 2015-2024 inclusive. Bullterrierien rekisteröintimäärät Iso-Britanniassa.
<https://www.thekennelclub.org.uk/media-centre/breed-registration-statistics/>

The Institute of Canine Biology Best and worst genetic diversity.
<http://www.instituteofcaninebiology.org/mdd---lowest-genetic-diversity.html>

The Institute of Canine Biology. What are we going to do about terriers?
<http://www.instituteofcaninebiology.org/blog/what-are-we-going-to-do-about-terriers>

The Institute of Canine Biology. Lewis et al 2015. <http://www.instituteofcaninebiology.org/terriers-select-breeds.html>

KUVALÄHTEET

Kansikuvat

Bullterrieri, kuvan koira BT-mania Dubnium. Kuvaaja Eveliina Suonsivu

Kuva 1. Bull- and terrieri Dustman. Maalannut Benjamin Marshall. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://www.bulldoginformation.com/bull-terrier.html>

Kuva 2. Hinksin bullterriereitä. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://dogs.bsl-sbt.com/dogs/bullterrier.php?s=&l=.php>

Kuva 3. Puss. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://lulubully.com/bull-terrier-history/>

Kuva 4. Madman. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: http://www.bull-and-terrier.de/bt_beschreibung.htm

Kuva 5. Lord Gladiator. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://equagga.tumblr.com/post/134341105319/do-you-know-of-any-articles-effects-about-bull>

Kuva 6. Raydium Brigadier. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://ingrus.net/bull/en/details.php?id=2335>

Kuva 7. Ch. Velhurst Vindicator. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://ingrus.net/bull/en/details.php?id=1435>

Kuva 8. Ch. Ormandy's Mr. McGuffin. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://ingrus.net/bull/en/details.php?id=1442>

Kuva 9. Ormandy Souperlative Bar Sinister. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://ingrus.net/bull/en/details.php?id=1252>

Kuva 10. Megaville Visions. Kuvaaja Anna Blair.

Kuva 11. Hejano Grandee Curare. Kuvaaja Esko Kammonen.

Kuva 12. Alecto Kool Barra Cuda of Kilacabar. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://ingrus.net/bull/en/details.php?id=206>

Kuva 13. Vanha englantilainen bulldoggi. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://lulubully.com/bull-terrier-history/>

Kuva 14. Vanha valkoinen terrieri. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://lulubully.com/bull-terrier-history/>

Kuva 15. 1800-luvun dalmatiankoira. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://www.dalmatians.info/history-dalmatian-dog/>

Kuva 16. Pään sivuprofiili tänä päivänä. Kuvan koira Dynamic Bull's Dark Diamond. Kuvaaja Eveliina Suonsivu.

Kuva 17. Nykyaikaisen bullterrierin päämalli ja -täyttö. Kuvan koira Briden Behold. Kuvaaja Vanessa Grønborg.

Kuva 18. Ensimmäinen ”moderni bullterrieri” Lord Gladiator. Lainattu 12.9.2017. Saatavilla: <https://fi.pinterest.com/pin/368028600770670847/>

Kuva 19. Rotutyypit. Lainattu 1.9.2017. Saatavilla: <http://www.btca.com/assets/breed-standard.pdf>

8. LIITTEET

LIITE 1 Bullterrierin ihanneprofiili luonnetestissä

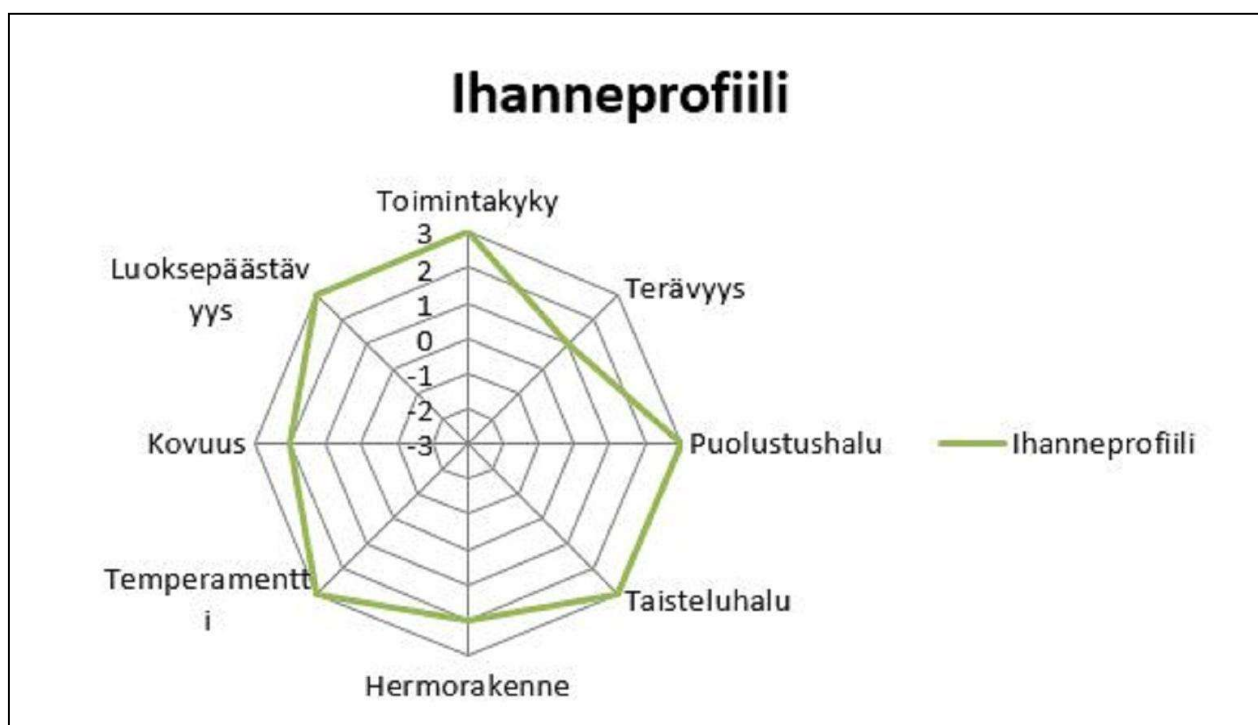
LIITE 2 Luonnetestin ihanneprofiilin avaus

LIITE 3 MH-luonnekuvauksen osiot

LIITE 4 Käytetyimpien jalostuskoirien taso

LIITE 1 BULLTERRIERIN IHANNEPROFIILI LUONNETESTISSÄ

TOIMINTAKYKY	
+3	Suuri
+2	Hyvä
+1a	Kohtuullinen
+1b	Kohtuullisen pieni
-1	Pieni
-2	Riittämätön
-3	Toimintakyvytön
TERÄVYYS	
+3	Kohtuullinen ilman jäljelle jäävin hyökkäyshaluin
+2	Suuri ilman jäljelle jäävin hyökkäyshaluin
+1a	Pieni ilman jäljelle jäävin hyökkäyshaluin
+1b	Koira, joka ei osoita lainkaan terävyyttä
-1	Pieni jäljelle jäävin hyökkäyshaluin
-2	Kohtuullinen jäljelle jäävin hyökkäyshaluin
-3	Suuri jäljelle jäävin hyökkäyshaluin
PUOLUSTUSHALU	
+3	Kohtuullinen, hillitty
+2	Suuri, hillitty
+1	Pieni
-1	Haluton
-2	Erittäin suuri
-3	Hillitsemätön
TAISTELUHALU	
+3	Suuri
+2a	Kohtuullinen
+2b	Kohtuullisen pieni
+1	Erittäin suuri
-1	Pieni

-2	Riittämätön
-3	Haluton
HERMORAKENNE	
+3	Tasapainoinen ja varma
+2	Tasapainoinen
+1a	Hieman rauhaton
+1b	Hermostunein pyrkimyksin
-1	Vähän hermostunut
-2	Hermostunut
-3	Erittäin hermostunut
TEMPERAMENTTI	
+3	Vilkas
+2	Kohtuullisen vilkas
+1	Erittäin vilkas
-1a	Häiritsevän vilkas
-1b	Hieman välinpitämätön
-1 c	Impulsiivinen
-2	Välinpitämätön
-3	Apaattinen
KOVUUS	
+3	Kohtuullisen kova
+2	Kova
+1	Hieman pehmeä
-1	Erittäin kova
-2	Pehmeä
-3	Erittäin pehmeä
LUOKSEPÄÄSTÄVYYS	
+3	Hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin
+2a	Luoksepäästävä, aavistuksen pidättyväinen
+2b	Luoksepäästävä, hieman pidättyväinen
+1	Mielistelevä
-1a	Selvästi pidättyväinen, ei yritä purra
-1b	Selvästi pidättyväinen, yrittää purra
-2	Hyökkäävä
-3	Salakavala
LAUKAUSVARMUUS	
+++	Laukausvarma
++	Laukauskokematon
+	Paukkuärtyisä
-	Laukausaltis
--	Laukausarka

	Ihanne
	Neutraali
	Ei toivottu
	Hylätty

LIITE 2 LUONNETESTIN IHANNEPROFIILIN AVAUS

Luonnetestin ihanneprofiili bullterrierille

Luonnetestissä kerätään tietoa koiran reagoimisesta ja käyttäytymisestä erilaisissa tilanteissa, joissa koiraan kohdistuu psyykkistä kuormitusta. Yksittäisten koirien testitulosten pohjalta saadaan kokonaiskuvaa populaatioiden luonteiden tilanteesta.

Toimintakykyä voisi kuvailla koiran rohkeutena. Luonnetestissä koira kohtaan luodaan painetta ja toimintakykyä arvioidaan koiran kyvyllä puolustautua ja taistella uhkaa vastaan pelottavassa tilanteessa. Erikoiskokeet ovat kelkka ja pimeä huone, mutta toimintakykyä arvioidaan koko testin ajan. Kaikki koirat tarvitsevat toimintakykyä pärjätäkseen normaali elämässä. Bullterrierit ovat rotumääritelmän mukaan rohkeita, joten ihanne tulee olla suuri tai hyvä.

Terävyydellä tarkoitetaan koiran taipumusta reagoida aggressiivisesti uhkaavaksi koetussa tilanteessa. Erikoiskoe on seinä, mutta terävyys näkyy myös reaktiona kelkalla ja hyökkäyksissä. Bullterrierit ovat tunnettuja ihmisystävällisyydestään ja niiden ei tule suhtautua ihmiseen aggressiivisesti ahdistavassakaan tilanteessa, joten ihanne on pieni ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua tai koira, joka ei osoita terävyyttä lainkaan. Suuri terävyys voi olla vaikeasti hallittavissa ja voimakkaan koiran ollessa kyseessä se voi pahimmillaan tehdä koirasta vaarallisen, varsinkin mikäli samassa yksilössä yhdistyy epävarmuutta ja huonot hermot.

Puolustushalu tehtävässä testataan koiran halua puolustaa itseään ja ohjaajaansa hyökkääjältä. Koska tämä ei ole bullterriereille rotumääritelmän mukaista toimintaa, vaihtelee ihannereaktio pienestä, joko suureen hillittyyn tai kohtuulliseen hillittyyn. Ihanteeksi määritellään kohtuullinen, hillitty puolustushalu. Haluttomuuttakaan ei ole varsinaisesti virhe koiran luonteessa, mutta se lukeutuu rodulla ei toivottuun käytösmalliin. Liiallinen puolustushalu tekee rodusta potentiaalisesti vaarallisen.

Taisteluhalu on koiran halu ja kyky taistella sekä fyysisesti että/tai henkisesti jotain vastaan. Erikoiskoe on leikki, mutta koiran taisteluhalu seurataan koko testin ajan. Bullterrierin taisteluhalu tulisi olla suuri tai kohtuullinen. Erittäin suuri taisteluhalu vie liiaksi koiran huomiota muista asioista. Pieni, riittämätön tai haluton ei kuulu terrierin luonteeseen.

Hermorakenteella tarkoitetaan koiran synnynnäistä heikko- tai vahvahermoisuutta sen joutuessa stressaaviin tilanteisiin. Hermorakennetta arvioidaan koko testin ajan. Hermorakennetta arvioidessa tarkkaillaan, miten koira palautuu pelottavista tilanteista. Tavoite bullterriereille on rotumääritelmän mukaan tasapainoinen tai tasapainoinen ja varma.

Temperamentilla tarkoitetaan koiran reagointia erilaisiin ärsykkeisiin ja kykyä sopeutua erilaisiin ja uusiin tilanteisiin ja ympäristöihin. Temperamenttia arvioidessa huomiota kiinnitetään koiran tarkkaavaisuuteen, käytökseen, keskittymiskykyyn ja reagointinopeuteen. Erikoiskoe on tynnyri, mutta temperamenttia arvioidaan koko testin ajan. Ihannetulos bullterrierillä on vilkas ja kohtuullisen vilkas. Vilkas koira huomioi kaikki ympäristön tapahtumat välittömästi, mutta hallitusti, ja se on lisäksi yleisolemukseltaan reipas ja iloinen. Kohtuullisen vilkkaalla koiralla reaktioissa on pieni viive, mutta huomio on kuitenkin oikein suuntautunut.

Kovuudella tarkoitetaan koiran taipumusta muistaa tai olla muistamatta negatiivisia kokemuksia. Erikoiskoe on haalari, mutta kovuutta arvioidaan koko testin ajan. Bullterrierin tulisi olla luonteeltaan kova tai kohtuullisen kova. Tällainen koira ei muistele negatiivisia kokemuksia ja on arjessa helppo, koska sille ei synny herkästi pelkotiloja. Kovuus tuo mukanaan haastetta koulutukseen, mutta jo rotumääritelmän mukaan rotu ovat itsepäisiä.

Luoksepäästävyydellä tarkoitetaan koiran suhtautumista vieraisiin ihmisiin. Luoksepäästävyyttä, arvioidaan koko testin ajan ja se näkyy erityisesti alkuhaastattelussa, puolustushyökkäyksen ja terävyyssokeen jälkeen sekä pimeään huoneeseen mentäessä. Bullterrierit ovat rotumääritelmän mukaan erittäin ihmisystävällisiä, joten mikään muu kuin hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin ei ole toivottavaa rodulle.

Laukauspelottomuudella testataan koiran ääniherkkyyttä. Laukausvarmaksi nimitetään koiraa, joka käyttäytyy täysin välinpitämättömästi laukauksiin tai joka on niistä vain normaalilla tavalla kiinnostunut. Koira, joka reagoi levottomuudella ensimmäisiin laukauksiin, mutta kuultuaan useamman laukauksen levottomuus pienenee, luokitellaan laukauskokemattomaksi. Koira, joka reagoi laukauksiin epänormaalin kiihkeästi esim. haukkumalla, hyökkäämällä kohti ampujan suuntaa tai on muuten kiihkeän innostunut ympäristön tapahtumista ja haukkuu, mutta joka ei osoita hermostuneisuutta, kutsutaan paukkuärtyisäksi. Laukausalttiiksi luokitellaan koira, joka reagoi selvästi, suunnilleen samalla tavalla jokaiseen laukaukseen rauhoittumatta tai hermostumatta enempää ja jonka sisäinen jännite ei nouse sellaiseen asteeseen, että selviä hermostuneisuuden oireita näkyisi. Laukauseräksi nimitetään koiraa, joka laukauksen jälkeen reagoi selvän hermostuneesti ja jolla on vaikeuksia mielentasapainonsa palauttamisessa ja joka ammunnan toistuessa osoittaa yhtä suurta tai suurempaa hermostuneisuutta.

Bullterriereiden ei tulisi tasapainoisiksi ja vakaiksi kutsuttuna rptuna osoittaa alttiutta tai pelkoa laukauksiin.

LIITE 3 MH-LUONNEKUVAUKSEN OSIOT

	1	2	3	4	5
1a. KONTAKTI Tervehtiminen	Torjuu kontaktia, murisee tai yrittää purra	Välttää kontaktia, väistää	Hyväksyy kontaktin vastaamatta siihen, ei väistä	Ottaa itse kontaktia tai vastaa siihen	Mielistelevä kontaktinotossa, hyppii, vinkuu, haukkuu, jne.
1b. KONTAKTI Yhteistyö	Ei lähden vieraan ihmisen mukaan / <i>Ei kokeilla</i>	Lähtee mukaan haluttomasti	Lähtee mukaan, mutta ei ole kiinnostunut TO:sta	Lähtee mukaan halukkaasti, kiinnostuu TO:sta	Lähtee mukaan hyvin innokkaasti, erittäin kiinnostunut TO:sta
1 c. KONTAKTI Käsittely	Torjuu murisemalla ja/tai yrittää purra	Väistää tai hakee tukea ohjaajasta	Hyväksyy käsittelyn	Hyväksyy ja ottaa kontaktia	Hyväksyy ja vastaa liioitellulla kontaktilla
2a. LEIKKI 1 Leikkihalu	Ei leiki - ei osoita kiinnostusta	Ei leiki - osoittaa kiinnostusta	Leikkii - aktiivisuus lisääntyy/vähenee	Leikkii - aloittaa nopeasti ja on aktiivinen	Leikkii - aloittaa erittäin nopeasti ja on hyvin aktiivinen
2b. LEIKKI 1 Tarttuminen	Ei tartu esineeseen	Ei tartu, nuuskii esinettä	Tarttuu esineeseen viiveellä tai etuhampailla	Tarttuu heti koko suulla	Tarttuu heti, nappaa esineen vauhdista
2 c. LEIKKI 1 Puruote ja taisteluhalu	Ei tartu esineeseen	Tarttuu viiveellä - irrottaa/pitää, ei vedä vastaan	Tarttuu, vetää vastaan, mutta irrottaa ja tarttuu uudestaan/ <i>Korjailee otetta</i>	Tarttuu heti koko suulla, vetää vastaan, kunnes TO irrottaa	Tarttuu heti koko suulla, vetää tempoo, ravistaa - kunnes TO irrottaa
3a. TAKAA-AJO	Ei aloita	Aloittaa, mutta keskeyttää	Aloittaa etenemisen hitaasti, voi lisätä vauhtia, seuraa koko matkan saalista	Aloittaa kovalla vauhdilla päämäärähakuisesti, pysähtyy saaliille	Aloittaa heti kovalla vauhdilla juosten saaliin ohi, voi kääntyä saaliille
3b. TARTTUMINEN	Ei kiinnostu saaliista/ <i>Ei juokse perään</i>	Ei tartu, nuuskii saalista	Tarttuu saaliiseen epäröiden tai viiveellä	Tarttuu heti saaliiseen, mutta irrottaa	Tarttuu heti saaliiseen, pitää sitä suussaan vähintään 3 sekuntia
4. AKTIVITEETTITASO	Tarkkailematon, kiinnostumaton, passiivinen	Tarkkailevainen, rauhallinen, voi istua, seistä tai maata	Tarkkailevainen ja enimmäkseen rauhallinen, yksittäisiä toimintoja	Tarkkailevainen, toiminnot tai rauhattomuus lisääntyy vähitellen	Toiminnot vaihtelevat nopeasti osion aikana/ <i>Rauhaton koko ajan</i>
5a. ETÄLEIKKI Kiinnostus	Ei kiinnostu avustajasta	Tarkkailee avustajaa, välillä taukoja	Kiinnostunut avustajasta, seuraa ilman taukoja	Kiinnostunut avustajasta, yksittäisiä lähtöyrityksiä	Erittäin kiinnostunut avustajasta, toistuvia lähtöyrityksiä

5b. ETÄLEIKKI Uhka/aggressio	Ei osoita uhkauseleitä	Osoittaa yksittäisiä (1-2) uhkauseleitä osion esim. osassa	Osoittaa yksittäisiä (1-2) uhkauseleitä osion esim. tai toisessa osassa	Osoittaa useampia uhkauseleitä osion esim. osassa	Osoittaa useampia uhkauseleitä osion esim. ja toisessa osassa.
5 c. ETÄLEIKKI Utelaisuus	Ei saavu avustajan luo	Saapuu linjalle aktiivisen avustajan luo	Saapuu piilossa olevan puhuvan avustajan luo	Saapuu avustajan luo epäröiden tai viiveellä	Saapuu avustajan luo suoraan ilman apua
5d. ETÄLEIKKI Leikkihalu	Ei osoita kiinnostusta	Ei leiki - osoittaa kiinnostusta	Leikkii - voi tarttua varovasti, mutta ei vedä	Tarttuu, vetää vastaan, voi irrottaa ja tarttua uudelleen	Tarttuu, vetää vastaan, ei irrota
5e. ETÄLEIKKI Yhteistyö	Ei osoita kiinnostusta	Kiinnostuu, mutta keskeyttää	On kiinnostunut leikkivästä avustajasta	Kiinnostunut leikkivästä sekä passiivisesta avustajasta	Houkuttelee myös passiivista avustajaa leikkimään
6a. YLLÄTYS Pelko	Ei pysähdy tai pysähtyy nopeasti	Kyykistyy ja pysähtyy	Väistää kääntämättä pois katsettaan haalarista	Pakenee enintään 5 metriä	Pakenee enemmän kuin 5 metriä
6b. YLLÄTYS Puolustus/aggressio	Ei osoita uhkauseleitä	Osoittaa yksittäisiä uhkauseleitä	Osoittaa useita uhkauseleitä	Osoittaa useita uhkauseleitä ja muutamia hyökkäyksiä	Osoittaa useita uhkauseleitä ja hyökkäyksiä, voi purra
6 c. YLLÄTYS Utelaisuus	Menee haalarin luo, kun se on laskettu maahan/ <i>Ei mene ajoissa</i>	Menee haalarin luo, kun ohjaaja puhuu kyykyssä ja houkuttelee koiraa	Menee haalarin luo, kun ohjaaja seisoo sen edessä	Menee haalarin luo, kun ohjaaja on edennyt puoliväliin	Menee haalarin luo ilman ohjaajan apua
6d. YLLÄTYS Jäljellejäävä pelko	Ei minkäänlaisia liikkumisnopeuden vaihtelua tai väistämistä	Pieni niaus tai liikkumisnopeuden vaihtelu jollain ohituskerralla	Pieni niaus tai nopeudenvaihtelu kerran, pienenee toisen ohituskerran jälkeen	Niaus tai nopeuden vaihtelu samanlaisina vähintään kahdella ohituskerralla	Voimakas pelko, voi lisääntyä jokaisella ohituskerralla
6e. YLLÄTYS Jäljellejäävä kiinnostus	Ei osoita kiinnostusta haalariin	Pysähtyy, haistelee tai katselee haalaria yhdellä ohituskerralla	Pysähtyy, haistelee tai katselee haalaria väh. kahdella ohituskerralla	Puree haalaria tai leikkii sen kanssa, kiinnostus vähenee	Puree haalaria tai leikkii sen kanssa väh. kahdella ohituskerralla
7a. ÄÄNIHERKKYYS Pelko	Ei pysähdy tai pysähtyy nopeasti	Kyykistyy ja pysähtyy	Väistää kääntämättä pois katsettaan	Pakenee enintään 5 metriä	Pakenee enemmän kuin 5 metriä
7b. ÄÄNIHERKKYYS Utelaisuus	Ei mene katsomaan	Menee räminälaitteen luo, kun ohjaaja puhuu kyykyssä ja houkuttelee koiraa	Menee räminälaitteen luo, kun ohjaaja seisoo sen vieressä	Menee räminälaitteen luo, kun ohjaaja on edennyt puoliväliin	Menee räminälaitteen luo ilman apua
7 c. ÄÄNIHERKKYYS Jäljellejäävä pelko	Ei minkäänlaisia liikkumisnopeuden vaihteluita tai väistämistä	Pieni niaus tai liikkumisnopeuden vaihtelu jollain ohituskerralla	Pieni niaus tai nopeudenvaihtelu kerran, pienenee toisen ohituskerran jälkeen	Niaus tai nopeuden vaihtelu samanlaisina vähintään kahdella ohituskerralla	Voimakas pelko, voi lisääntyä jokaisella ohituskerralla
7d. ÄÄNIHERKKYYS Jäljellejäävä kiinnostus	Ei osoita kiinnostusta räminälaitetta kohtaan	Pysähtyy, haistelee tai katselee laitetta yhdellä ohituskerralla	Pysähtyy, haistelee tai katselee laitetta väh. kahdella ohituskerralla	Puree laitetta tai leikkii sen kanssa, kiinnostus vähenee	Puree laitetta tai leikkii sen kanssa väh. Kahdella ohituskerralla
8a. AAVEET Puolustus/aggressio	Ei osoita uhkauseleitä	Osoittaa yksittäisiä uhkauseleitä	Osoittaa useita uhkauseleitä	Osoittaa useita uhkauseleitä ja muutamia hyökkäyksiä	Osoittaa uhkauseleitä ja useampia hyökkäyksiä

8b. AAVEET Tarkkaavaisuus	Yksittäisiä vilkaisuja, ja sen jälkeen ei kiinnostusta/ <i>Ei kiinnostu lainkaan</i>	Katselee aaveita silloin tällöin	Tarkkailee aaveita, pitkiä taukoja, kumpaakin puolet ajasta tai koko ajan toista	Tarkkailee aaveita, lyhyitä taukoja	Tarkkailee molempia aaveita koko osion ajan
8 c. AAVEET Pelko	On ohjaajan edessä tai sivulla	On enimmäkseen ohjaajan edessä tai sivulla, pientä välimatkanottoa	On enimmäkseen ohjaajan edessä tai sivulla, vaihtelee paon ja kontrollin välillä	On enimmäkseen ohjaajan takana, vaihtelee paon ja kontrollin välillä	Peruuttaa enemmän kuin taluttimen mitan tai lähtee paikalta / <i>Pakenee</i>
8d. AAVEET Uteliaisuus	Menee katsomaan, kun ohjaaja on ottanut avustajalta hupun pois / <i>Ei mene ajoissa</i>	Menee katsomaan, kun ohjaaja puhuu avustajan kanssa ja houkuttelee koiraa	Menee katsomaan, kun ohjaaja seisoo avustajan vieressä	Menee katsomaan, kun ohjaaja on edennyt puoleenväliin	Menee katsomaan ilman apua
8e. AAVEET Kontaktinotto aaveeseen	Torjuu kontaktia/ <i>Ei mene ajoissa</i>	Hyväksyy avustajan tarjoaman kontaktin, mutta ei vastaa siihen	Vastaa avustajan tarjoamaan kontaktiin	Ottaa itse kontaktia avustajaan	Innostunutta kontaktinottoa avustajaan, esim. hyppii tai vinkuu
9a. LEIKKI 2 Leikkihalu	Ei leiki - ei osoita kiinnostusta	Ei leiki - osoittaa kiinnostusta	Leikkii - aktiivisuus lisääntyy/vähenee	Leikkii - aloittaa nopeasti ja on aktiivinen	Leikkii - aloittaa erittäin nopeasti ja on hyvin aktiivinen
9b. LEIKKI 2 Tarttuminen	Ei tartu esineeseen	Ei tartu, nuuskii esinettä	Tarttuu esineeseen viiveellä tai etuhampailla	Tarttuu heti koko suulla	Tarttuu heti, nappaa esineen vauhdista
10. Ampuminen	Ei häiriinny, havaitsee nopeasti ja sen jälkeen täysin välinpitämätön	Häiritsevyyttä lisääntyy leikin/passiivisuuden aikana, sen jälkeen välinpitämätön	Kiinnostuu laukauksista, yleisöstä tms, mutta palaa leikkiin/passiivisuuteen	Kiinnostuu laukauksista, yleisöstä tms, mutta palaa leikkiin/passiivisuuteen	Häiriintynyt, pelokas / <i>Yrittää paeta / Ohjaaja luopuu ampumisesta</i>

LIITE 4 KÄYTETYIMPIEN JALOSTUSKOIRIEN TASO

Taulukko 21. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 20 urosta

Uros	Synt. vuosi	Pennut				Sydän				Lonkat				Kynärnivelet				Polvet				Luonnetesti	
		Pentueet	Yhteensä	Vuoden aikana	Toisessa polveissa	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Suoritetu	Tutkittu %
CHANEYL OSCAR GULBES ŽVAIGŽDYNAS	2015	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
SATYRICON'S GOLD DIGGER	2015	2	8	0	5	3	0	0,38	0	0	0	0	*	0	0	0	*	1	0	0,12	0	0	0
UNDENIABULL CROMLECH	2015	1	6	0	6	2	0	0,33	0	2	0	0,33	0	2	0	0,33	0	2	0	0,33	0	0	0
BILBOEN FINAL CONFLICT	2015	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
GENTLEMEN'S LEGACY A-GAME	2015	1	3	0	6	1	0	0,33	0	0	0	0	*	0	0	0	*	1	0	0,33	0	0	0
SANDI BULLIES ENDLESS GAME	2015	2	10	0	0	3	1	0,3	0,1	0	0	0	*	0	0	0	*	2	1	0,2	0,5	0	0
BROOKBULLY BRIGADIER AT BOBUDDY	2016	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
AGAWOM'S AHUSAKA	2017	1	6	0	3	3	0	0,5	0	0	0	0	*	0	0	0	*	3	0	0,5	0	0	0
HIT EM UP EOS TANAGROS	2018	1	3	0	4	2	0	0,67	0	1	1	0,33	1	1	0	0,33	0	2	0	0,67	0	0	0
JAVARKE ARGENT AT ENERGON	2018	1	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
CLANSMANN SUPER FLYE GUY	2018	1	4	0	5	2	0	0,5	0	1	1	0,25	1	1	0	0,25	0	2	0	0,5	0	0	0
BULLYRUN ONE PIECE	2018	2	8	0	7	6	0	0,75	0	2	0	0,25	0	2	0	0,25	0	6	0	0,75	0	1	0,12
ESSENTIAL ELEMENT TIMAR	2018	4	13	0	9	5	0	0,38	0	2	0	0,15	0	2	1	0,15	0,5	4	0	0,31	0	0	0
WILLINLUONNON BUMBA	2019	1	2	0	0	1	0	0,5	0	0	0	0	*	0	0	0	*	1	0	0,5	0	0	0
MONSTRIFER BOMBUS DOMESTICUS	2020	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
WHITE PIGLET'S GUARDIAN OF THE GALAXY	2020	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
CHAMROSH MITHGARD	2021	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
HOUDINI TRISMUS	2021	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
ENERGIZER ODI ET AMO	2021	1	2	0	0	1	0	0,5	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
FUNBULL'S NOHEA KAIPPO	2021	1	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0

Taulukko 22. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 20 narttua

Narttu	Synt. vuosi	Pennut				Sydän				Lonkat				Kynärnivelet				Polvet				Luonnetesti	
		Pentueet	Yhteensä	Vuoden aikana	Toisessa polveissa	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Suoritettu	Tutkittu %
THE EVERMIND'S SALEEN	2015	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
VÅRFORSENS WERA AF WERMLAND	2015	2	9	0	7	2	0	0,22	0	3	0	0,33	0	3	1	0,33	0,33	2	0	0,22	0	0	0
BONECRUSHER JEWELLED ANGEL	2015	2	5	0	4	4	0	0,8	0	2	1	0,4	0,5	2	1	0,4	0,5	4	0	0,8	0	1	0,2
NOTORIOUS LYDA BORELLI	2016	2	10	0	5	3	0	0,3	0	1	1	0,1	1	1	0	0,1	0	4	0	0,4	0	0	0
BRINDLE AND WHITE BETTY TIMAR	2016	2	9	0	0	3	0	0,33	0	0	0	0	*	0	0	0	*	1	0	0,11	0	0	0
UKUSA DEVOTION	2016	2	5	0	0	1	0	0,2	0	0	0	0	*	0	0	0	*	1	0	0,2	0	0	0
LLEXUS QUATTRO WIGGLYTUFF	2016	1	4	0	2	2	0	0,5	0	2	0	0,5	0	2	1	0,5	0,5	2	0	0,5	0	0	0
UTURNTOWONDERWALL	2017	2	6	0	0	2	0	0,33	0	0	0	0	*	0	0	0	*	2	1	0,33	0,5	0	0
MONSTRIFER AURA BOREALIS	2017	1	6	0	3	3	0	0,5	0	0	0	0	*	0	0	0	*	3	0	0,5	0	0	0
WISH FOR LIFE RASELS BULL	2017	1	6	0	7	4	0	0,67	0	0	0	0	*	0	0	0	*	4	0	0,67	0	1	0,16
QUEST GAILLARD	2017	1	5	0	1	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
MONSTRIFER MUS MUSCULUS	2017	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
CORPUS ROBUSTUS DEVANA	2017	1	2	0	0	2	0	1	0	2	0	1	0	2	0	1	0	2	0	1	0	0	0
UNDENIABULL RED HOT SCREAMING LOVE	2018	1	6	0	0	2	0	0,33	0	0	0	0	*	0	0	0	*	1	0	0,17	0	0	0
ANGELIC BEAUTIFUL SOUL	2019	1	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
AXTOM TERRA NOORA	2019	2	5	0	0	1	0	0,2	0	0	0	0	*	0	0	0	*	1	0	0,2	0	0	0
BONECRUSHER LILU LOVED ANGEL	2020	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
FUNBULL'S MISSION IMPOSSIBLE	2020	1	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
VICTORIA SOLO MAGNIFICA	2021	1	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0
SUGARADGA PODEROSA	2021	1	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0